

Bosna i Hercegovina

Ministarstvo sigurnosti

Босна и Херцеговина

Министарство безбједности

Сектор за имиграцију

МИГРАЦИОНИ ПРОФИЛ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

за 2023. годину

Површина: 51.209 км²

Укупна дужина границе: 1.605 км

Укупан број граничних прелаза: 83

Сарајево, март 2024. године

Садржај

Резиме	4
I - УВОД	8
1. Извори и методологија прикупљања, разврставање и обрада података	8
2. Доступност и квалитет података	9
3. Обављене консултације	10
II - МИГРАЦИОНИ ПРОФИЛ БИХ	11
1. Визе	11
1.1. Визе које издају ДКП БиХ	11
1.2. Визе издате на граници	14
2. Одбијање уласка и незаконит прелазак границе	16
2.1. Одбијање уласка у БиХ	16
2.2. Откривени незаконити преласци државне границе	20
3. Привремени и стални боравак странаца	22
3.1. Привремени боравак	23
3.2. Стални боравак	28
4. Илегалне миграције и подузете мјере према странцима	30
4.1. Отказ боравка	32
4.2. Рјешења о протјеривању	32
4.3. Стављање странаца под надзор	33
4.4. Присилно удаљење странаца из БиХ	34
5. Повратак нерегуларних миграната	34
5.1. Добровољни повратак бх. држављана у БиХ уз помоћ <i>ИОМ-а</i>	35
5.2. Добровољни повратак странаца из БиХ у земље поријекла уз помоћ <i>ИОМ-а</i> и Службе за послове са странцима (СПС)	38
5.3. Повратак по споразумима о реадмисији	41
5.3.1. Прихват и предаја по споразумима о реадмисији	41
5.3.2. Прихват по Споразуму о реадмисији са Републиком Хрватском	42
5.4. Самосталан добровољни повратак странаца из БиХ	45
6. Међународна заштита (азил)	47
7. Издате радне дозволе странцима	53
8. Стицање држављанства БиХ	56
9. Емиграција из БиХ	58

9.1. Миграциони токови.....	59
9.2. Број емиграната	61
9.3. Статус емиграната.....	64
9.4. Новчане дознаке.....	67
10. Мјешовите миграције преко територије БиХ у периоду 2018-2023. година.....	70
10.1. Преглед статистичких података на подручју миграција и азила у БиХ.....	71
10.2. Смјештај миграната у Босни и Херцеговини	74
11. Имиграциона политика БиХ, правни и институционални оквир.....	75
А Н Е К С И.....	86

Резиме

Миграциони профил Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Миграциони профил БиХ) настао је као резултат потребе да се успостави механизам за прикупљање статистичких података о миграцијама и међународној заштити, систем обраде миграционих статистика, као и систем благовременог и квалитетног извјештавања о миграционим токовима у БиХ. Овај документ има за циљ да обезбједи Савјету министара БиХ увид у кључне трендове у области миграција, а Министарству безбједности могућност израде квалитетних политика и усвајања квалитетних прописа. Овим актом омогућава се међународним организацијама надлежним за област миграција потпунији увид у миграционе трендове у БиХ.

Израдом Миграционог профила БиХ, који се годишње ажурира, испуњена је обавеза из ***Мапе пута за либерализацију визног режима***, коју је Европска комисија презентовала властима БиХ у јуну 2008. године, а односи се на управљање миграцијама – *Успостава и примјена механизма за праћење миграционих токова, дефинисање миграционог профила БиХ који би се редовно ажурирао, који би укључивао податке о незаконитој и легалној миграцији, као и успостава тијела које би било одговорно за праћење и анализу података о миграционом стању и токовима.*

Свеобухватно испуњавање услова из Мапе пута, укључујући и израду Миграционог профила, у коначници је **15.12.2010. године** резултирало стицањем безвизног режима **за држављане Босне и Херцеговине.**

Први Миграциони профил БиХ усвојен је на сједници Савјета министара БиХ 24.09.2009. године, а његовој изради претходила је *Анализа мјера потребних за успоставу механизма за праћење миграционих токова и дефинисање миграционог профила Босне и Херцеговине*, која је обухватила преглед законодавног, институционалног и организационог оквира за прикупљање миграционих статистика у БиХ, те преглед европских и међународних стандарда и пракси у области миграционих статистика. У циљу успоставе и примјене механизма за праћење миграционих токова и годишње ажурирање Миграционог профила БиХ, инструменти за прикупљање и размјену статистичких података формализовани су Одлуком Савјета министара БиХ којом се надлежне институције и агенције кроз 34 дефинисане табеле обавезују, у складу са својим надлежностима, на достављање података са параметрима потребним за израду миграционог профила и праћење миграционих токова БиХ. Овом одлуком дефинисане су врста и структура статистичких података о миграцијама и међународној заштити и обавеза институција Босне и Херцеговине да, у оквиру своје надлежности, прикупе статистичке податке о миграцијама и међународној заштити и да те податке достављају Министарству безбједности до 31. јануара за претходну годину. Институције које су у складу са наведеном Одлуком доставиле статистичке податке за израду Миграционог профила БиХ за 2023. годину су: Министарство иностраних послова – Сектор за међународно-правне и конзуларне послове, Министарство за људска права и избјеглице – Сектор за исељеништво, Министарство цивилних послова – Сектор за држављанство и путне исправе, Агенција за рад и запошљавање БиХ, Министарство безбједности – Сектор за имиграцију, Министарство безбједности – Сектор за азил, Министарство

безбједности – Служба за послове са странцима и Министарство безбједности – Гранична полиција БиХ.

Након достављених података од институција и агенција приступило се њиховој квантитативној и квалитативној анализи. Годишњи извјештаји појединих институција и агенција послужили су као додатни извор квалитативних информација потребних за тумачење миграционих статистика и трендова. Обрада података извршена је квантитативно и квалитативно за основне миграционе токове у периоду од посљедњих 10 година, тј. од 2014. до 2023. године, а компаративни показатељи су урађени за сва миграциона кретања за период 2022. и 2023. година. По обављеној обради и анализи свих расположивих података, урађен је Миграциони профил БиХ за 2023. годину.

Миграциони профил БиХ за 2023. годину садржи сљедеће податке: визе, одбијање уласка и незаконит прелазак границе, привремени и стални боравак странаца, незаконите миграције и предузете мјере према странцима, повратак незаконитих миграната, међународна заштита (азил), издате радне дозволе странцима, стицање држављанства БиХ, емиграција из БиХ, миграционо-избјегличка криза у БиХ, те имиграциона политика БиХ, правни и институционални оквир.

Уочени трендови миграционих токова:

1. Визе

1.1. Визе које издају дипломатско-конзуларна представништва БиХ

Дипломатско-конзуларна представништва БиХ у 2023. години издали су 21.261 визу, што представља смањење у односу на 2022. годину, када је издато 22.765 виза.

1.2. Визе издате на граници

На граници БиХ је у 2023. години издато 18 виза што је за 33,33% мање него у 2022. години када је на граници издато 27 виза.

2. Одбијање уласка и незаконит прелазак границе

2.1. Одбијање уласка у БиХ

Број одбијених улазака у БиХ од стране Граничне полиције БиХ у 2023. години је износио 2.160 и смањен је за 15,26% у односу на 2022. годину када је одбијено 2.549 улазака.

2.2. Откривени незаконити преласци државне границе

Број откривених незаконитих прелазака државне границе БиХ у 2023. години износио је 13.643 (6.110 незаконита улазака и 7.533 незаконита изласка из БиХ) и смањен је за 4,65% у односу на 2022. годину, када је износио 14.309 откривених незаконитих прелазака границе.

3. Привремени и стални боравак странаца

3.1. Привремени боравак

Странцима у БиХ одобрен је 13.481 привремени боравак у 2023. години, што је за 20,50% више него у 2022. години, када је одобрено 11.188 привремених боравака

3.2. Стални боравак

Странцима у БиХ одобрено је 446 сталних боравака у 2023. години, што представља повећање од 14,36% у односу на 2022. годину, када је одобрено 390 сталних боравака.

4. Незаконите миграције и предузете мјере према странцима

4.1. Отказ боравка

Број отказаних безвизних или привремених боравака у 2023. години је износио 882, што је повећање од 71,60% у односу на 2022. годину, када је отказано 514 безвизних или привремених боравка. Што се тиче отказа сталних боравака у 2023. години, забиљежено је смањење од 26,00%, када је отказано 37 сталних боравака, за разлику од 2022. године, када је тај број износио 50.

4.2. Рјешења о протјеривању

Број рјешења о протјеривању у 2023. години је 2.582, што представља повећање од 57,63% у односу на 2022. годину, када је донесено укупно 1.638 рјешења о протјеривању. У 2023. години број отказа безвизног или привременог боравка са мјером протјеривања износио је 28, што је такође повећање од 86,67% у односу на 2022. годину, када је тај број износио 15.

4.3. Стављање странаца под надзор у Имиграциони центар

Укупно су 683 странца стављена под надзор у Имиграциони центар у 2023. години, што је смањење од 4,34% у односу на 2022. годину, када је тај број износио 714, те је под блажи облик надзора на одређено подручје или мјесто смјештено 1.275 странаца.

4.4. Присилно удаљење странаца из БиХ

Током 2023. године, донесено је 79 закључака о дозволи извршења рјешења о протјеривању, док је у 2022. години донесено 7 закључака о дозволи извршења рјешења о протјеривању.

5. Повратак незаконитих миграната

5.1. Добровољни повратак држављана БиХ у БиХ уз помоћ *ИОМ*-а

Уз помоћ *ИОМ*-а у 2023. години добровољно је враћено 124 бх. држављана у Босну и Херцеговину, а укупно је на овај начин од 2014. до 2023. године враћено 1.734 бх. држављана.

5.2. Добровољни повратак странаца из БиХ у земље поријекла уз помоћ Службе за послове са странцима

Служба за послове са странцима у 2023. години извршила је добровољни повратак из БиХ укупно 381 странца, док је у 2022. години тај број износио 561 што је смањење од 32,09%.

5.3. Прихват по споразумима о реадмисији

По споразумима о реадмисији, у 2023. години прихваћено је 402 држављана Босне и Херцеговине по основу споразума о реадмисији у којима је провјеру идентитета и држављанства БиХ вршио Сектор за имиграцију Министарства безбједности БиХ или поступао у складу са чланом 6. Споразума између Босне и Херцеговине и Европске заједнице о реадмисији лица која бораве без дозволе.

Према подацима Службе за послове са странцима, по Споразуму о реадмисији са Републиком Хрватском, у процедури коју је проводила Служба за послове са странцима, у 2023. години прихваћено је 4.264 држављана трећих земаља, што је повећање од 410,05% у односу на претходну годину, када је тај број износио 836 страних држављана.

6. Међународна заштита (азил)

Азил у БиХ затражило је 147 лица у 2023. години, док је 2022. године тај број износио 149 лица.

7. Издате радне дозволе странцима

Радних дозвола за странце у 2023. години је издато 4.586, што представља повећање од 21,32% у односу на 2022. годину, када је тај број износио 3.780 радних дозвола.

8. Стицање држављанства БиХ

Држављанство БиХ у 2023. години је добило 538 лица, што представља смањење од 4,27% у односу на 2022. годину. Највише држављанстава БиХ у посљедње двије године стекли су држављани Србије (82%).

9. Емиграција из БиХ

Министарство за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине (у даљем тексту: МЉПИ) процјењује, према доступним званичним подацима агенција за статистику земаља пријема и дипломатско-конзуларних представништава Босне и Херцеговине, да укупан број лица која живе у исељеништву, а које воде поријекло из Босне и Херцеговине износи око 2,2 милиона.

10. Мјешовите миграције преко територије БиХ у периоду 2018-2023. година

У 2023. години Служби за послове са странцима пријављено је укупно 34.409 незаконитих миграната, што представља повећање у односу на 2022. годину за 25,45%.

Од укупно 34.409 пријављених незаконитих миграната, намјеру за подношење захтјева за азил у БиХ у 2023. години исказале су 31.793 особе. Захтјев за азил поднијело је 147 особа или 0,46% особа од укупног броја исказаних намјера за подношење захтјева за азил у 2023. години.

I - УВОД

Израда Миграционог профила Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Миграциони профил БиХ) је у дијелу Мапе пута за либерализацију визног режима који се односи на управљање миграцијама дефинисана као један од услова потребних за укидање визног режима грађанима Босне и Херцеговине.

Основна сврха израде Миграционог профила је прикупљање релевантних статистичких податка и информација неопходних како би одређена држава била у могућности да развија и примјењује своју миграциону политику.

Израда Миграционог профила представља задатак Одсјека за аналитику, стратешко планирање, надзор и обуку при Сектору за имиграцију Министарства безбједности, који обједињава миграциону статистику, обрађује податке и прави извјештаје за различите намјене. Треба имати у виду да је у том смислу Одсјек потребно даље развијати у правцу праћења миграционих токова, израде специјалистичких анализа и извјештаја у области имиграција, те дефинисања миграционе политике у складу са стандардима у овој области и потребама Босне и Херцеговине.

Изрази који су ради прегледности дати у једном граматичком роду, без дискриминације се односе и на мушкарце и на жене.

1. Извори и методологија прикупљања, разврставање и обрада података

Извори и методологија прикупљања података проистекли су из Одлуке о обавези достављања статистичких података о миграцијама и међународној заштити Министарству безбједности (*Службени гласник БиХ* број 83/09).

Као извор података дефинисане су сљедеће институције, организације и агенције: Министарство иностраних послова – област виза издатих у ДКП БиХ; Гранична полиција БиХ, област одбијања уласка странаца у БиХ, незаконит прелазак границе и издате визе на граници; Служба за послове са странцима – област боравка странаца у БиХ, предузете мјере према странцима у БиХ и реадмисија страних држављана и лица без држављанства; Министарство безбједности – Сектор за азил – област међународне заштите; Министарство безбједности – Сектор за имиграцију – реадмисија држављана БиХ и добровољни повратак уз подршку *ИОМ*-а; Министарство цивилних послова – област стицања држављанства БиХ; Министарство за људска права и избјеглице, Сектор

за исељеништво – област емиграције бх. држављана и исељеништво и Агенција за рад и запошљавање БиХ – област радних дозвола за стране држављане у БиХ.

Као методологија прикупљања података, наведеном одлуком дефинисане су укупно 34 табеле намијењене наведеним институцијама и организацијама које су задужене за поступање по Закону о странцима и Закону о азилу у Босни и Херцеговини. Табеле обухватају податке о земљама држављанства, рођења, полну и старосну структуру, те остале релевантне параметре о поступцима и одлукама у вези са кретањем и боравком странаца и азилом у БиХ за 2023. годину.

Након што су институције, организације и агенције доставиле попуњене табеле, приступило се квантитативној и квалитативној анализи достављених података. Годишњи извјештаји појединих институција и организација послужили су као додатни извор квалитативних информација потребних за тумачење миграционих статистика и трендова.

Подаци о површини Босне и Херцеговине укупној дужини државне границе, као и броју граничних прелаза преузети су из Стратегије интегрисаног управљања границом у Босни и Херцеговини за период 2019-2023. година.

2. Доступност и квалитет података

Анализом достављених података дошло се до неколико закључака у вези са доступношћу и квалитетом података. Већина институција, организација и агенција доставила је основне податке до задатог рока.

Подаци којима располажу Гранична полиција БиХ, Служба за послове са странцима, Сектор за азил и Министарство иностраних послова БиХ, и који су достављени Сектору за имиграцију, усклађени су са Одлуком о обавези достављања статистичких података о миграцијама и међународној заштити Министарству безбједности (*Службени гласник БиХ* број 83/09).

Министарство цивилних послова прослиједило је податке о стицању држављанства, које су у складу с раније споменутом Одлуком доставиле надлежне ентитетске институције, Федерално Министарство унутрашњих послова и Министарство управе и локалне самоуправе Републике Српске.

И поред одређених недостатака у комплетности достављених података, квалитет достављених података је задовољавајући. Достављени подаци према задатим табелама и подаци из годишњих извјештаја о раду Службе за послове са странцима и Граничне полиције БиХ омогућили су задовољавајућу анализу миграционих токова и израду Миграционог профила БиХ за 2023. годину, који је **шеснаести** по реду **Миграциони профил БиХ на годишњем нивоу**.

3. Обављене консултације

Нацрт Миграционог профила БиХ достављен је на верификацију података свим институцијама, организацијама и агенцијама које су доставиле податке за његову израду. Након уграђених примједби и коментара, Приједлог Миграционог профила БиХ за 2023. годину, упућен је у процедуру усвајања на Савјет министара БиХ.

Дана 31.07.2024. године Савјет министара БиХ је на 57. сједници усвојио Миграциони профил БиХ за 2023. годину.

II - МИГРАЦИОНИ ПРОФИЛ БИХ

1. Визе

Виза је дозвола за прелазак државне границе, која омогућава улазак у земљу и боравак у року одређеном у визи, или прелазак (транзит) преко територија БиХ ако странац за то испуњава услове. У правилу, странац је дужан да визу прибави прије доласка на гранични прелаз БиХ, уколико нема држављанство земље чијим држављанима није потребна виза за улазак у БиХ. Визе издају Дипломатско-конзуларна представништва БиХ (у даљем у тексту: ДКП БиХ). У изузетним случајевима, који су прописаним Законом о странцима (у даљем у тексту: Закон), визу може на граници издати и Гранична полиција БиХ.

1.1. Визе које издају ДКП БиХ

Према информацијама које је доставило Министарство иностраних послова БиХ, представљамо табеларни и графички преглед броја издатих виза по годинама, са кратком анализом уоченог тренда.

Табела 1. Укупан број издатих виза од 2014. до 2023. године

Година	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Визе	16.351	16.970	22.862	28.751	31.171	47.694	1.857	18.427	22.765	21.261

Графички приказ издатих виза од 2014. до 2023. године

Анализа података о броју издатих виза у презентованом периоду у ДКП БиХ указује на континуирани растући тренд од 2014., па све до 2019. године, када је уочен значајан пораст броја издатих виза (53%) у односу на 2018. годину. У 2020. години долази до драстичног пада броја издатих виза проузрокованог пандемијом обољења COVID-19 и чињеницом да се током 2020. године, усљед новонастале ситуације изазване пандемијом, у више наврата одлукама надлежних тијела у Босни и Херцеговини

мијењао законски основ испуњавања услова за улазак у Босну и Херцеговину. С тим у вези, у периоду март-септембар 2020. године на снази је била Одлука Савјета министара БиХ о привременом прекиду издавања виза у ДКП БиХ. У 2021. години долази до поновног раста броја издатих виза у односу на претходну годину, што је резултат попуштања мјера проузрокованих пандемијом. Тренд раста броја издатих виза наставља се у 2022. години, те је евидентно повећање издатих виза у односу на претходну годину за 23,54%. У 2023. години долази до смањења издатих виза у односу на претходну годину за 6,61%.

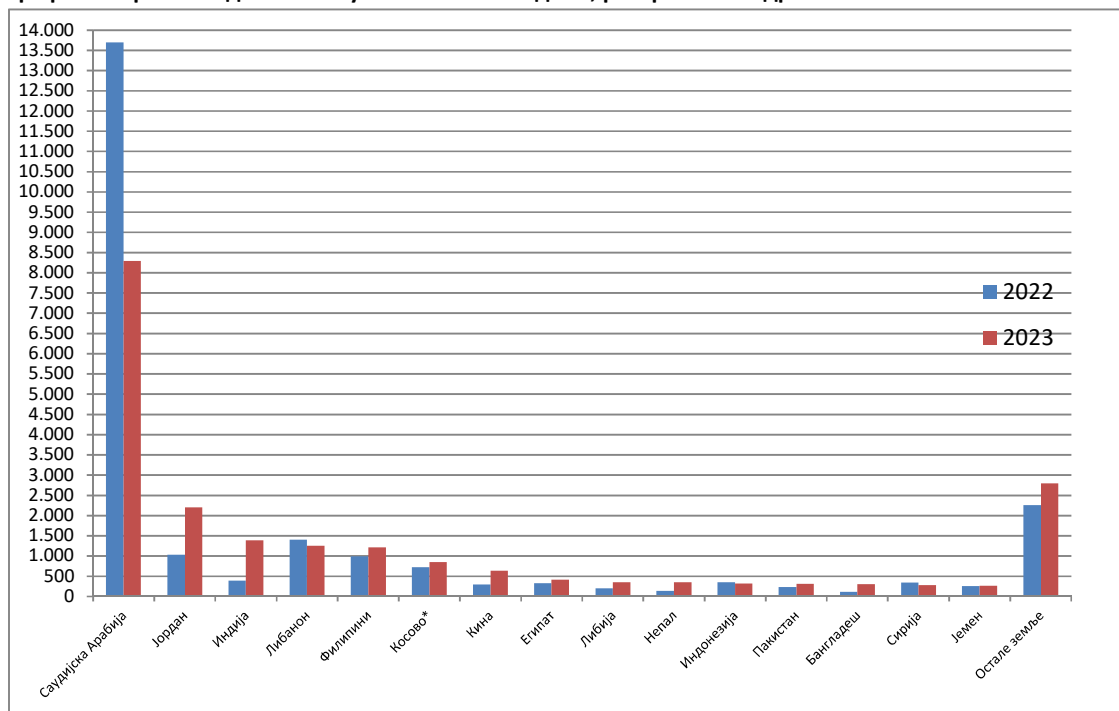
Како бисмо дефинисали актуелну проблематику у области виза, презентујемо упоредне показатеље о броју издатих виза у току 2022. и 2023. године за државе чијим је држављанима издато највише виза за улазак у БиХ, с кратком анализом уочених параметара.

Табела 2. Укупан број издатих виза у 2022. и 2023. години разврстан по државама

Ред. бр.	Држава	2022.	2023.	%
1.	Саудијска Арабија	13.694	8.300	-39,39%
2.	Јордан	1.033	2.203	113,26%
3.	Индија	391	1.389	255,24%
4.	Либан	1.408	1.256	-10,80%
5.	Филипини	994	1.221	22,84%
6.	Косово* ¹	723	854	18,12%
7.	Кина	298	639	114,43%
8.	Египат	323	416	28,79%
9.	Либија	199	354	77,89%
10.	Непал	138	353	155,80%
11.	Индонезија	355	319	-10,14%
12.	Пакистан	235	313	33,19%
13.	Бангладеш	115	304	164,35%
14.	Сирија	344	283	-17,73%
15.	Јемен	257	265	3,11%
16.	Остале земље	2.258	2.792	23,65%
УКУПНО		22.765	21.261	-6,61%

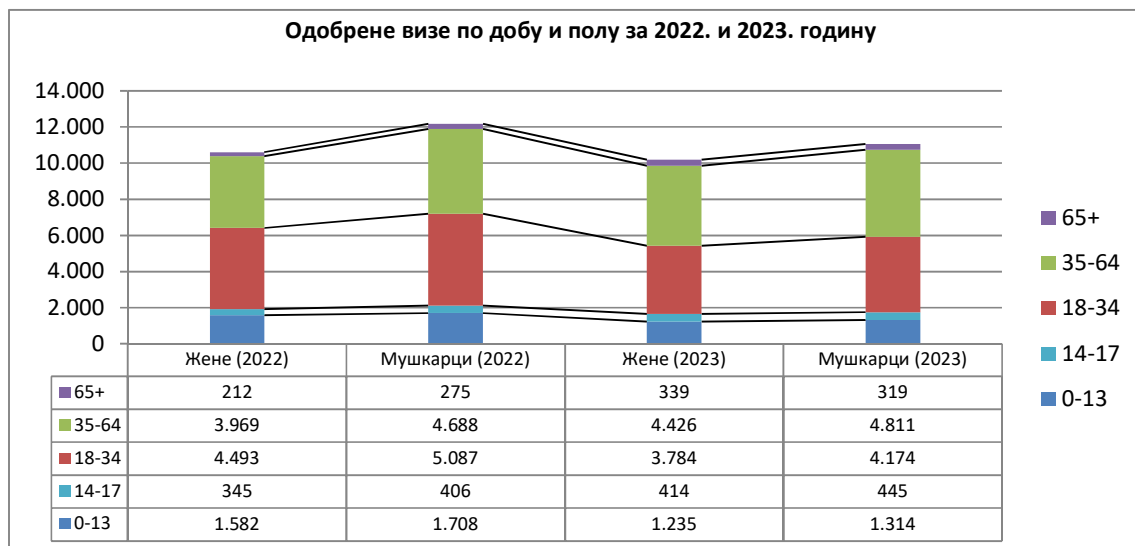
¹ Овај назив не прејудуцира статус Косова и у складу је са УН-овом Резолуцијом Савјета безбједности 1244 и мишљењем Међународног суда правде о косовској Декларацији о независности

Графички приказ издатих виза у 2022. и 2023. години, разврстано по државама

Анализирајући податке о броју издатих виза у ДКП БиХ у 2023. години у односу на 2022. годину разврстане по земљама чијим држављанима је издато највише виза за улазак у БиХ, уочавамо значајно повећање броја издатих виза за држављане Индије, Бангладеша, Непала, Кине и Јордана. Највећи број виза у 2023. години је издат држављанима Саудијске Арабије, Јордана, Индије, Либана и Филипина, што представља 68% од укупног броја издатих виза.

У циљу дефинисања профила страних држављана којима је издата виза у ДКП БиХ током 2023. године, презентујемо полну и старосну структуру, из које се уочава да је у свим категоријама осим у старосној доби изнад 65 година било више мушкараца него жена, и то: у старосној доби од 0 до 13 година (жена 1.235, а мушкараца 1.314), у старосној доби од 14 до 17 година (жена 414, а мушкараца 445), затим у старосној доби од 18 до 34 године (жена 3.784, а мушкараца 4.174), у старосној доби од 35 до 64 године (жена 4.426, а мушкараца 4.811), те у старосној доби изнад 65 година (жена 339, а мушкараца 319). Посматрано у укупном броју издатих виза у ДКП БиХ, 11.063 или 52% су визе издате мушкарцима, а 10.198 или 48% су визе издате женама.

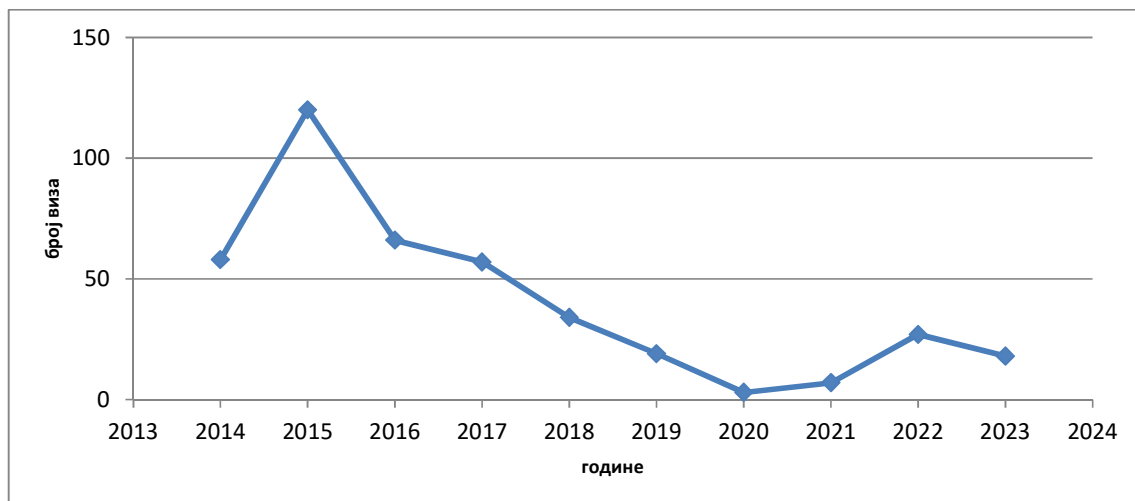
1.2. Визе издате на граници

Издавање виза на граници дозвољено је Граничној полицији БиХ у складу са Законом о странцима уколико то захтијевају разлози безбједности БиХ, те хуманитарни, озбиљни професионални или лични разлози. Гранична полиција БиХ може издати визу за краткорочни боравак (Виза Ц) за један улазак до 15 дана, или аеродромску транзитну визу (Виза А).

Табела 3. Укупан број издатих виза на граници БиХ од 2014. до 2023. године

Година	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Визе	58	120	66	57	34	19	3	7	27	18

Графички приказ издатих виза на граници БиХ од 2013. до 2022. године

Анализира података о броју издатих виза на граници у презентованом периоду од 2014. године показује изразит опадајући тренд и може се закључити да се реализује постављени циљ смањења броја издатих виза на граници, што је уједно и један од захтјева ЕУ. Достигнути показатељи резултат су развоја ДКП мреже, развоја правног оквира који прописује да се виза на граници издаје само у изузетним, Законом о странцима дефинисаним случајевима и уз његову досљедну примјену од стране Граничне полиције БиХ.

У циљу дефинисања актуелног стања у области издавања виза на граници, презентујемо упоредне показатеље о броју издатих виза у току 2022. и 2023. године за државе чијим је држављанима издато највише виза за улазак у БиХ, са кратком анализом уочених параметара, уз уважавање измјена у законодавству ради потпунијег тумачења података.

Табела 4. Укупан број издатих виза на граници у 2022. и 2023. години, разврстано по државама

Ред. бр.	Држава	2022.	2023.	%
1.	Бахреин	-	11	-
2.	Бангладеш	-	5	-
3.	Мароко	-	2	-
4.	Гвинеја	8	-	-100%
5.	Иран	7	-	-100%
6.	Сенегал	4	-	-100%
7.	Мозамбик	3	-	-100%
8.	Гамбија	2	-	-100%
9.	Камерун	2	-	-100%
10.	Зимбабве	1	-	-100%
	Укупно	27	18	-33,33%

У току 2023. године долази до смањења од 33,33% у односу на претходну годину, те је издато укупно 17 виза на граници. Гледано по држављанствима, 11 виза је издато држављанима Бахреина, 5 држављанима Бангладеша и 2 држављанима Марока.

Што се тиче полне структуре, статистички подаци за 2023. годину показују да је више виза издато мушкарцима (55,5%) него женама (44,5%), те да се у случају оба пола ради највећим дијелом о лицима доби од 36 до 59 година (55,5%), као што се види у табелама и графиконима који слиједи.

Табела 5. Структура издатих виза на граници по старосној доби и полу, разврстано по држављанствима, за 2023. годину

Ред. бр.	Држава	Укупно женска лица				Укупно мушка лица				Укупно по држ.
		0-17	18-35	36-59	60+	0-17	18-35	36-59	60+	
1.	Бахреин	1	2	3	1	2	-	2	-	11
2.	Бангладеш	-	-	-	-	-	1	4	-	5
3.	Мароко	-	-	1	-	-	1	-	-	2
	Укупно	1	2	4	1	2	2	6	0	18

2. Одбијање уласка и незаконит прелазак границе

Одбијање уласка је мјера коју у складу са Законом о странцима реализује Гранична полиција БиХ само према страним држављанима и лицима без држављанства који покушавају легално прећи државну границу и ући у БиХ, а да притом не испуњавају Законом о странцима прописане услове за улазак. У наведеним случајевима Гранична полиција БиХ одбија улазак тим лицима, а у складу са одредбама прописаним Законом о странцима доноси и рјешење о одбијању уласка. Странац или лица без држављанства може се на наведену одлуку жалити Министарству безбједности, али подношење жалбе не омогућава улазак у БиХ.

Незаконит прелазак границе подразумијева лица откривена у покушају незаконитог преласка државне границе БиХ приликом уласка или изласка из БиХ. Наведена лица могу бити држављани БиХ, странци или лица без држављанства.

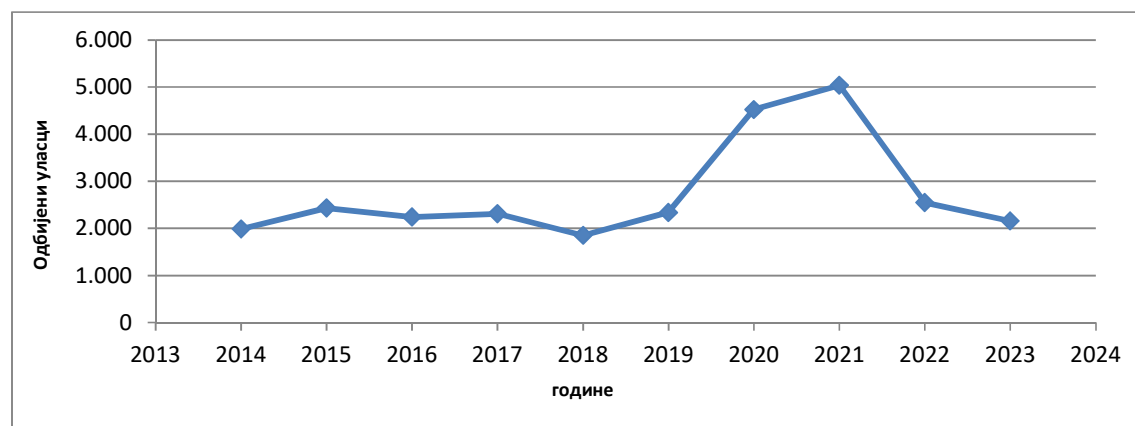
2.1. Одбијање уласка у БиХ

Улазак у БиХ може бити одбијен странцу који не испуњава опште услове за улазак у Босну и Херцеговину на основу члана 24. Закона о странцима.

Табела 6. Укупан број одбијених улазака на граници БиХ од 2014. до 2023. године

Година	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Одбијени уласци	1.987	2.432	2.243	2.313	1.853	2.342	4.525	5.038	2.549	2.160

Графички приказ одбијених улазака у БиХ од 2014. до 2023. године

Анализирајући податке о броју одбијених улазака на граници у презентованом периоду, уочавамо да је у периоду од 2014. године до 2019. године дошло до прилично уједначеног броја одбијених улазака. У 2020. и 2021. години знатно се повећава број одбијених улазака у односу на 2019. годину. У 2022. години долази до смањења тренда одбијених улазака. Тај тренд се наставља и током 2023. године када је регистровано

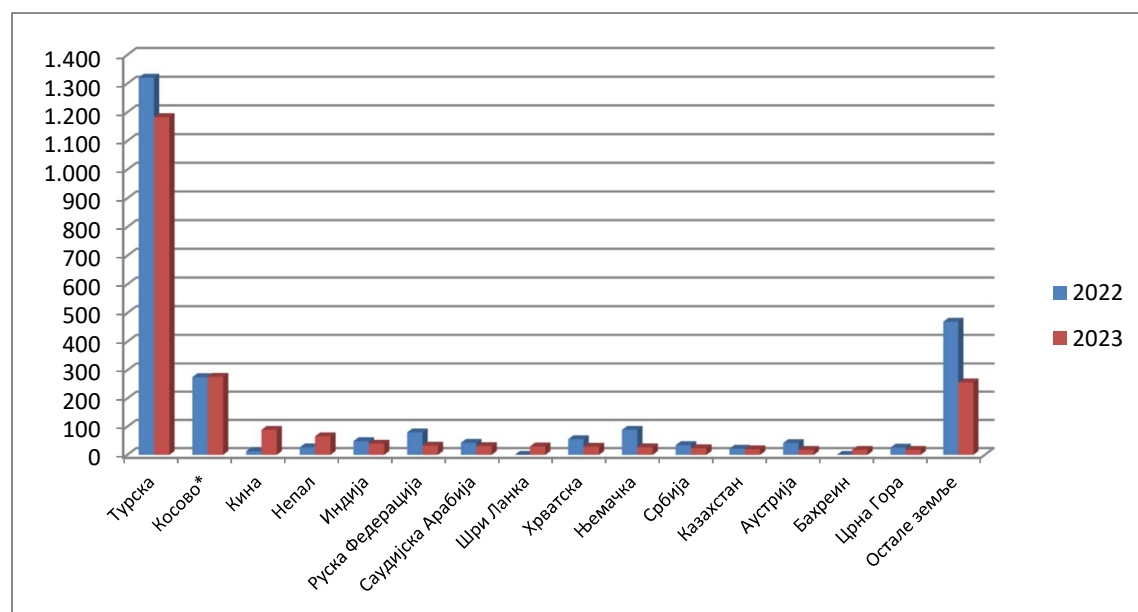
2.160 странаца којима није дозвољен улазак у БиХ. У односу на 2022. годину (2.549), број странаца којима није дозвољен улазак у БиХ у току 2023. године је смањен за 15,26%.

У циљу дефинисања актуелног стања у овој области презентујемо упоредне показатеље о броју одбијених улазака у току 2022. и 2023. године за 15 држава чијим је држављанима издато највише рјешења о одбијању уласка у БиХ, са кратком анализом уочених параметара.

Табела 7. Укупан број одбијених улазака на граници у 2022. и 2023. години разврстан по државама

Ред.бр.	Држава	2022.	2023.	%
1.	Турска	1.321	1.183	-10,45%
2.	Косово*	276	277	0,36%
3.	Кина	13	89	584,62%
4.	Непал	27	66	144,44%
5.	Индија	49	40	-18,37%
6.	Руска Федерација	80	33	-58,75%
7.	Саудијска Арабија	43	31	-27,91%
8.	Шри Ланка	-	30	-
9.	Хрватска	56	29	-48,21%
10.	Њемачка	89	27	-69,66%
11.	Србија	35	24	-31,43%
12.	Казахстан	22	20	-9,09%
13.	Аустрија	42	18	-57,14%
14.	Бахреин	-	18	-
15.	Црна Гора	26	18	-30,77%
16.	Остале земље	470	257	-45,32%
Укупно		2.549	2.160	-15,26%

Графички приказ одбијених улазака на граници БиХ у 2022. и 2023. години разврстан по државама

Највећи број одбијених улазака у БиХ у 2023. години односи се на Турску (1.183), Косово* (277), Кину (89) и Непал (66), што износи 75% од укупно одбијених улазака у БиХ.

У 2023. години највећи пад одбијених улазака односи се на држављане Њемачке (70%), Руске Федерације (59%), Аустрије (57%), Хрватске (48%), Србије и Црне Горе (по 31%).

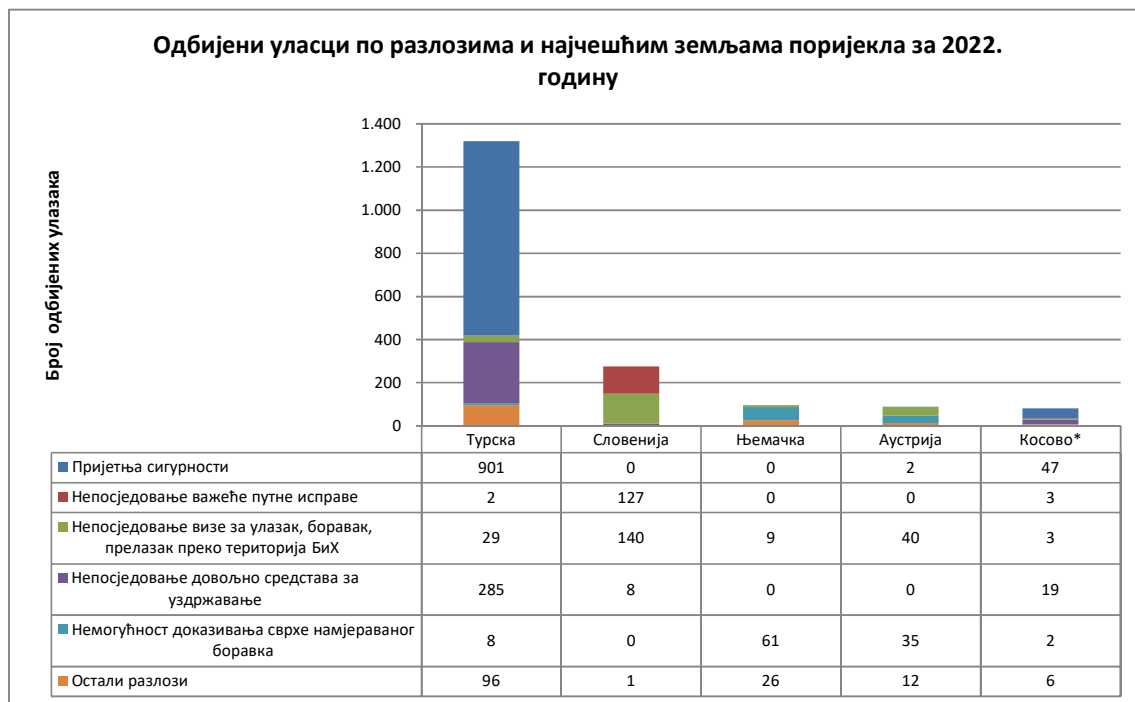
Током 2023. године одбијен је улазак у БиХ за 2.160 странаца, од тога на копненој граници БиХ 964, а на међународним аеродромима 1.196 одбијених улазака. Разлози за одбијање уласка страним држављанима у БиХ били су: немогућност доказивања сврхе намјераваног боравка (45,46%); непосједовање довољно средстава за издржавање (19,54%); непосједовање визе за улазак, боравак, прелазак преко територије БиХ или одобрење боравка прописано законом (14,72%); непосједовање важеће путне исправе (14,58%); те остали разлози (5,69%).

За већину одбијених прелазака државне границе на граничним прелазима разлог је немогућност доказивања сврхе намјераваног боравка, непосједовање довољно средстава за издржавање, непосједовања визе за улазак, боравак, прелазак преко територије БиХ или одобрење боравка прописано Законом о странцима, те непосједовање важеће путне исправе, што представља 94% од укупног броја одбијених улазака.

Графички прикази одбијених улазака по разлозима за одбијање уласка у 2022. и 2023. години

Графички прикази броја одбијених улазака по разлозима и најчешћим држављанствима за 2022. и 2023. годину

2.2. Откривени незаконити преласци државне границе

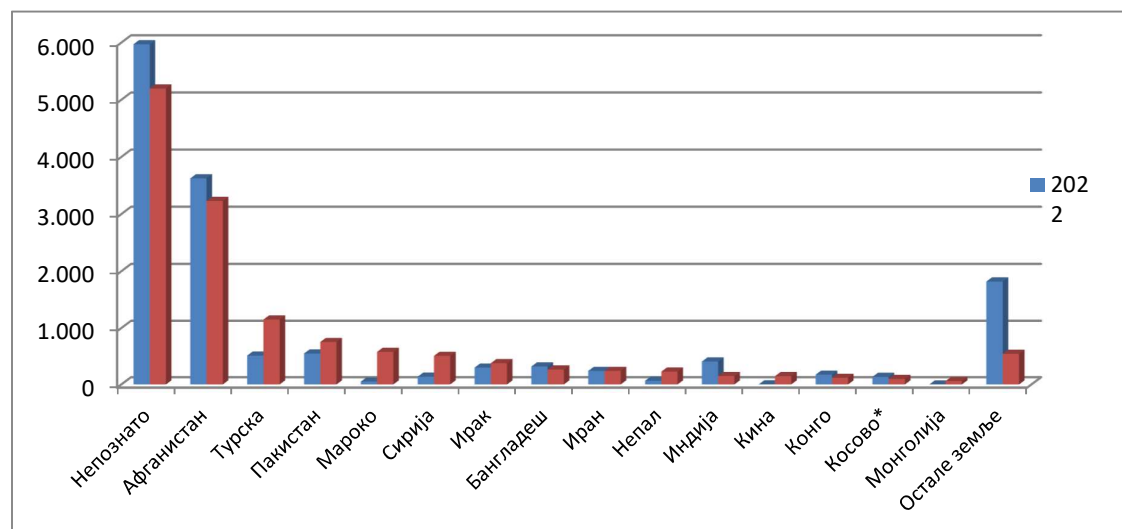
Незаконит прелазак границе подразумијева лица откривена у покушају незаконитог преласка државне границе БиХ приликом уласка или изласка из БиХ на граничном прелазу или ван граничног прелаза. Наведене особе могу бити држављани БиХ, странци или лица без држављанства.

Током 2023. године 13.643 лица откривена су у незаконитом преласку државне границе, што представља смањење од 4,65% у односу на 2022. годину када је у незаконитом покушају преласка границе откривено 14.309 особа

Табела 8. Откривени незаконити преласци границе у 2022. и 2023. години, разврстано по држављанству

Ред.бр.	Држава	2022.	2023.	%
1.	Непознато	5.972	5.198	-12,96%
2.	Авганистан	3.625	3.229	-10,92%
3.	Турска	512	1.151	124,80%
4.	Пакистан	549	753	37,16%
5.	Мароко	51	578	1033,33%
6.	Сирија	138	507	267,39%
7.	Ирак	299	377	26,09%
8.	Бангладеш	319	265	-16,93%
9.	Иран	240	240	0,00%
10.	Непал	66	228	245,45%
11.	Индија	407	150	-63,14%
12.	Кина	2	148	7300,00%
13.	Конго	174	118	-32,18%
14.	Косово*	135	97	-28,15%
15.	Монголија	-	60	-
16.	Остале земље	1.820	544	-70,11%
Укупно		14.309	13.643	-4,65%

Графички приказ откривених незаконитих прелазака границе у 2022. и 2023. години, разврстано по државама

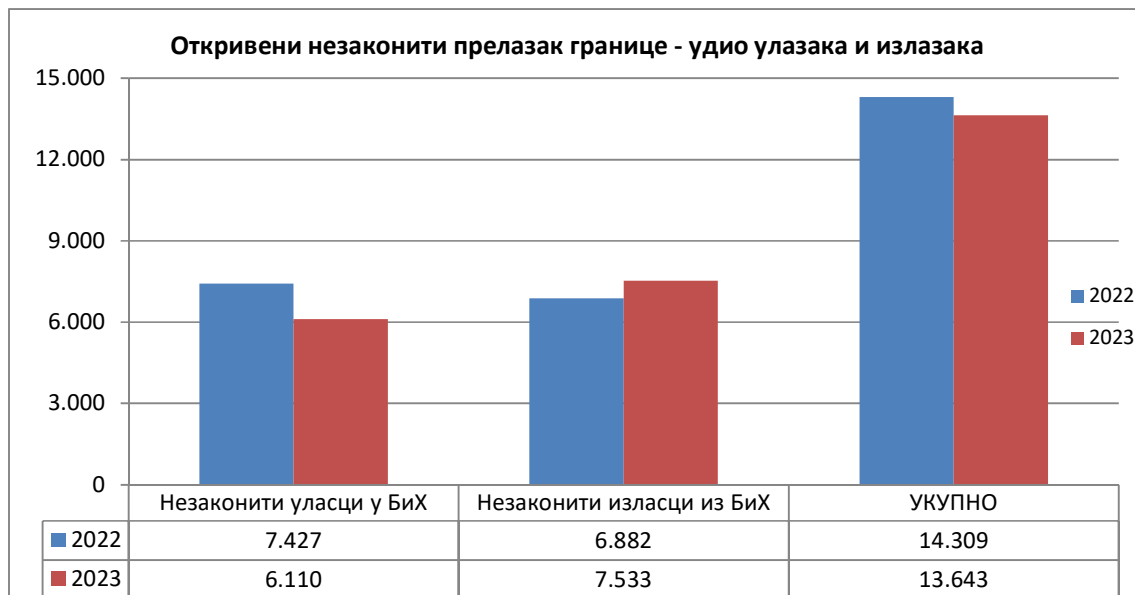

Према расположивим подацима, у 2023. години највише је лица са непознатим држављанством, (5.198), које су већином одвраћене у покушају незаконитог преласка државне границе. У посљедње двије године највише откривених незаконитих прелазака односило се на држављане Афганистана, Турксе, и Пакистана 58% од укупног броја незаконитих прелазака.

Такође, поред наведених држављана уочен је и пораст откривених незаконитих прелазака државне границе и држављана Марока, Сирије, Непала и Кине.

Током 2022. године, од броја особа откривених приликом незаконитог уласка у Босну и Херцеговину (7.427) ван граничног прелаза је откривено 7.332 и на граничном прелазу 95, док је од броја особа откривених приликом незаконитог изласка из Босне и Херцеговине (6.882) ван граничног прелаза откривено 6.157 и на граничним прелазима 725 особа.²

Графички приказ незаконитих улазака и излазака у илегалним преласцима државне границе

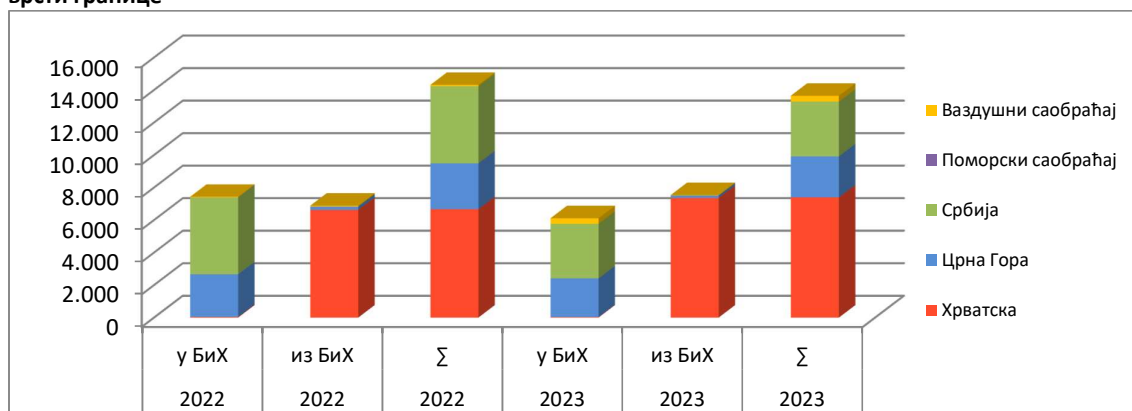
У 2022. години, незаконити изласци су чинили 48% од укупног броја особа откривених у незаконитом преласку државне границе (14.309), док је овај проценат у 2023. години износио 55% од укупног броја особа откривених у незаконитом преласку државне границе (13.643). Из наведених показатеља уочава се да је у 2023. години већи број незаконитих излазака из БиХ (55%) него улазака (45%), док је и у 2022. години био већи број незаконитих улазака из БиХ (52%) него излазака (48%). Што се тиче копнене границе, подаци Граничне полиције БиХ говоре да се већи број незаконитих прелазака (улазака и излазака) региструје ван самих граничних прелаза.

Табела 9. Откривени незаконити преласци границе у 2022. и 2023. години, разврстано по врсти границе

Држава	2022. у БиХ	2022. из БиХ	2022. Σ	2023. у БиХ	2023. из БиХ	2023. Σ	% у БиХ	% из БиХ	%
Хрватска	41	6.625	6.666	31	7.361	7.392	-24,39	11,11	10,89
Црна Гора	2.619	200	2.819	2.378	143	2.521	-9,20	-28,50	-10,57
Србија	4.735	4	4.739	3.363	6	3.369	-28,98	50,00	-28,91
Поморски саобраћај	0	0	0	0	0	0	-	-	-
Ваздушни саобраћај	32	53	85	338	23	361	956,25	-56,60	324,71
Укупно	7.427	6.882	14.309	6.110	7.533	13.643	-17,73	9,46	-4,65

² Гранична полиција БиХ, *Анализа рада Граничне полиције БиХ за 2022. годину*, Сарајево, јануар 2023. године, стр. 14.

Графички приказ откривених незаконитих прелазака границе у 2022. и 2023. години, разврстано по врсти границе

Анализира расположивих података о броју откривених незаконитих прелазака у БиХ према врсти границе и сусједним земљама евидентира да је на копненој граници у 2023. години откривено 13.282 особе, што је смањење за 7% у односу на 2022. годину, кад је на истој граници откривено 14.224 незаконитих прелазака. Такође, уочава се пораст броја незаконитих прелазака на међународним аеродромима за 425%, тако да је у 2023. години откривена 361 особа у незаконитом преласку границе, а у 2022. години тај број је износио 85 особа.

За анализу је карактеристично навести да је у 2022. години забиљежено повећање незаконитих прелазака државне граница са Хрватском (11%), док је број незаконитих прелазака са Србијом смањен (29%) и Црном Гором такође смањен (11%). Од 3.369 особа откривених приликом незаконитог преласка државне границе са Србијом, 99,8% се односи на незаконите уласке у БиХ, а само 0,2% на незаконите изласке из БиХ. Од 2.521 особа откривених приликом незаконитог преласка државне границе са Црном Гором, 94,3% се односи на незаконите уласке у БиХ, а 5,7% на незаконите изласке из БиХ. Од 7.392 особе откривене приликом незаконитог преласка државне границе са Хрватском 99,6% се односи на незаконите изласке из БиХ и 0,4% на незаконите уласке у БиХ. Највише незаконитих изласака је забиљежено на граници према Републици Хрватској и износи око 97,7% свих особа откривених приликом незаконитог изласка преко државне границе, што указује да се незаконити мигранти углавном одлучују на излазак из БиХ на овом дијелу границе.

3. Привремени и стални боравак странаца

Захтјев за одобрење боравка странац подноси ДКП БиХ или надлежној организационој јединици Службе за послове са странцима, лично или путем законског заступника за пословно неспособног странца, и то најкасније 15 дана прије истека рока важења визе за дугорочни боравак (Визе Д), односно безвизног боравка, односно одобреног боравка ако се ради о продужењу привременог боравка по истом основу, или о сталном боравку. Уз захтјев за одобрење и захтјев за продужење привременог боравка, странац је дужан дати биометријске податке. О захтјеву за одобрење и продужење привременог боравка по било којем основу одлучује надлежна организациона јединица Службе за послове са

странцима у року од 90 дана од дана подношења уредног захтјева ако је захтјев поднесен путем ДКП БиХ, а у року од 60 дана ако је захтјев поднесен директно надлежној организационој јединици Службе за послове са странцима. Ако је захтјев уважен, странцу се издаје обавјештење о уваженом захтјеву и дозвола привременог боравака. Када је привремени боравак одобрен по основу рада са радном дозволом или плавом картом, странцу се издаје рјешење о одобреном привременом бораваку и дозвола привременог боравака.

3.1. Привремени боравак

Одобрење привременог боравака издаје се на временски период од највише једне године, с тим да рок важења пасоша мора бити дужи најмање три мјесеца од рока на који се одобрава привремени боравак.

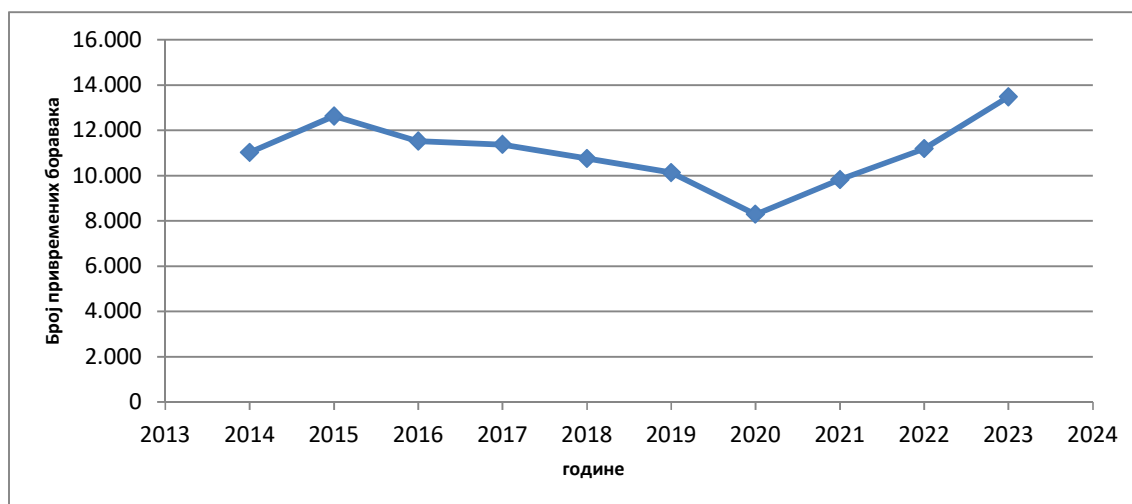
У складу са Законом о странцима, који је тренутно важећи, привремени боравак може се одобрити странцу који намјерава боравити или борави у БиХ по основу: спајања породице, образовања, хуманитарних разлога, рада са радном дозволом, рада без радне дозволе, или других оправданих разлога. Одобрење привременог боравака може се изузетно издати и по основу власништва на непокретној имовини, ако постоји ефективна веза странца са Босном и Херцеговином.

Привремени боравак из хуманитарних разлога у случају из члана 58. (Привремени боравак по основу хуманитарних разлога) став (2) тачка а) Закона о странцима, одобрава се на период најдуже до шест мјесеци.

Табела 10. Укупан број издатих привремених боравака по годинама од 2014. до 2023. године

Година	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Привремени боравак	11.022	12.633	11.519	11.372	10.756	10.133	8.293	9.827	11.188	13.481

Графички приказ издатих привремених боравака по годинама од 2014. до 2023. године

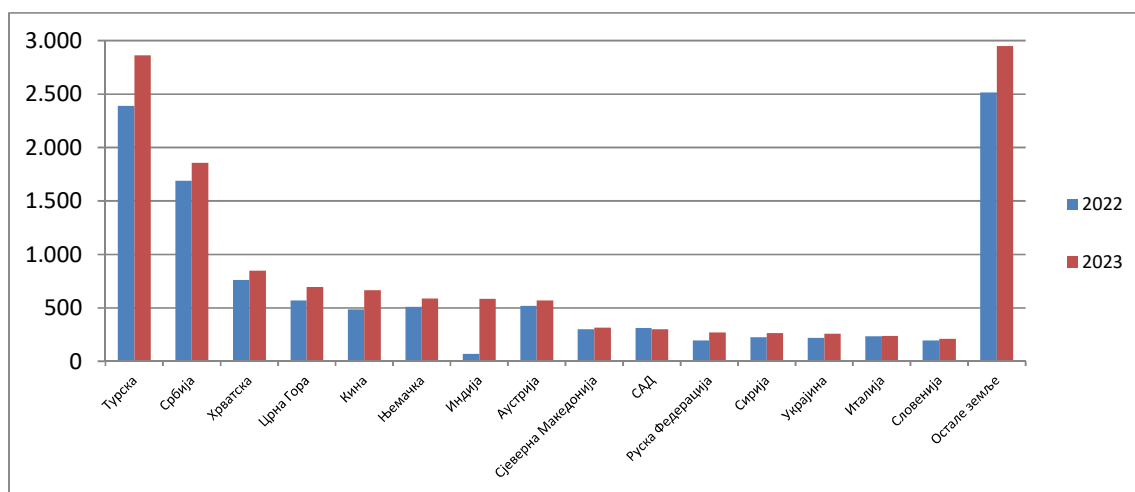
Квалитетна правна регулатива и већ успостављен централизован институционални оквир довели су до регулације стања у области кретања и боравка странаца у БиХ. Из претходног графика се може уочити континуиран пад броја одобрења/продужења привремених боравака у периоду од 2015. до 2020. године. У 2021. години долази до пораста броја издатих дозвола за привремени боравак од 18,50% у односу на претходну годину. Тренд раста се наставља и удаљњем периоду до 2023. године, када је дошло до пораста од 20,50% у односу на претходну годину.

У циљу дефинисања актуелног стања у области издавања одобрења за привремени боравак, презентујемо показатеље о броју издатих боравишних дозвола (одобрена први пут или продужена боравишна дозвола) за привремени боравак у току 2022. и 2023. године.

Табела 11. Број издатих дозвола за привремени боравак у 2022. и 2023. години, разврстано по државама

Ред.бр.	Држава	2022.	2023.	%
1.	Турска	2.391	2.862	19,70%
2.	Србија	1.688	1.859	10,13%
3.	Хрватска	760	849	11,71%
4.	Црна Гора	568	696	22,54%
5.	Кина	485	665	37,11%
6.	Њемачка	510	589	15,49%
7.	Индија	72	586	713,89%
8.	Аустрија	517	570	10,25%
9.	Сјеверна Македонија	299	315	5,35%
10.	САД	313	300	-4,15%
11.	Руска Федерација	196	270	37,76%
12.	Сирија	225	264	17,33%
13.	Украјина	219	258	17,81%
14.	Италија	233	236	1,29%
15.	Словенија	196	212	8,16%
16.	Остале земље	2.516	2.950	17,25%
	Укупно	11.188	13.481	20.50%

Графички приказ издатих боравишних дозвола за привремени боравак у 2021. и 2022. години, разврстано по државама

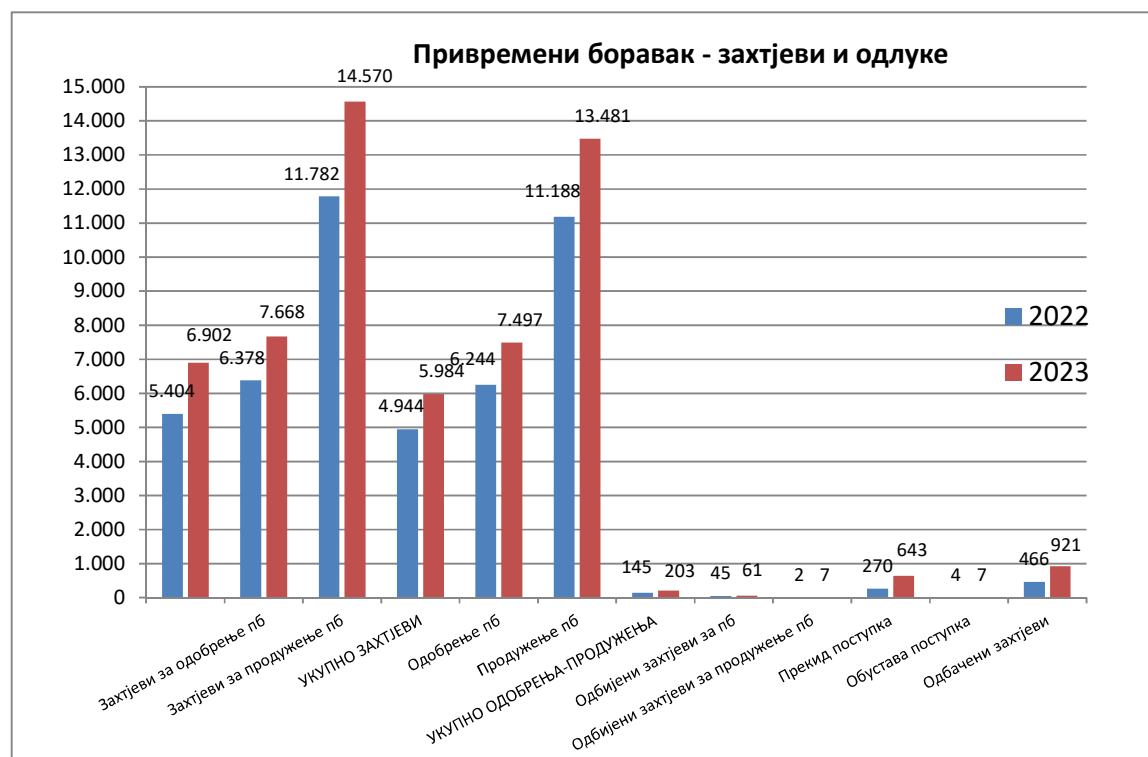

Од укупног броја издатих дозвола за привремени боравак у 2023. години, највећи број се односи на држављане Турске (2.862), Србије (1.859), Хрватске (849), Црне Горе (696), Кине (665), Њемачке (589) и Индије (586), што чини 50,97% од укупног броја издатих дозвола. Процентуална анализа упоредних параметара указује на то да је дошло до повећања броја привремених боравака за држављане Индије (713,89%), Руске Федерације (37,76%), Кине (37,11%), Црне Горе (22,54%), Турске (19,70%), Украјине (17,81%), Сирије (17,33%), Њемачке (15,49%), Хрватске (11,71%), Аустрије (10,25%), Србије (10,13%), Словеније (8,16%), Сјеверне Македоније (5,35%) и Италије (1,29%), те да је дошло до смањења броја привремених боравака за држављане Сједињених Америчких Држава (4,15%).

Примјећује се континуитет у шест најчешћих држава поријекла код странаца којима је одобрен или продужен привремени боравак у БиХ, а то су: Турска, Србија, Хрватска, Црна Гора, Кина и Њемачка. Ових шест држава поријекла обухвата 47,29% свих лица којима је издата боравишна дозвола за привремени боравак у БиХ у 2023. години.

У 2023. години укупно је поднесено 6.902 захтјева за одобрење новог привременог боравка и 7.668 захтјева за продужење привременог боравка, што укупно износи 14.570 захтјева, а што је за 23,66% више него у 2022. години, када је укупно поднесено 11.782 захтјева, и то 5.404 захтјева за одобрење новог привременог боравка и 6.378 захтјева за продужење привременог боравка.

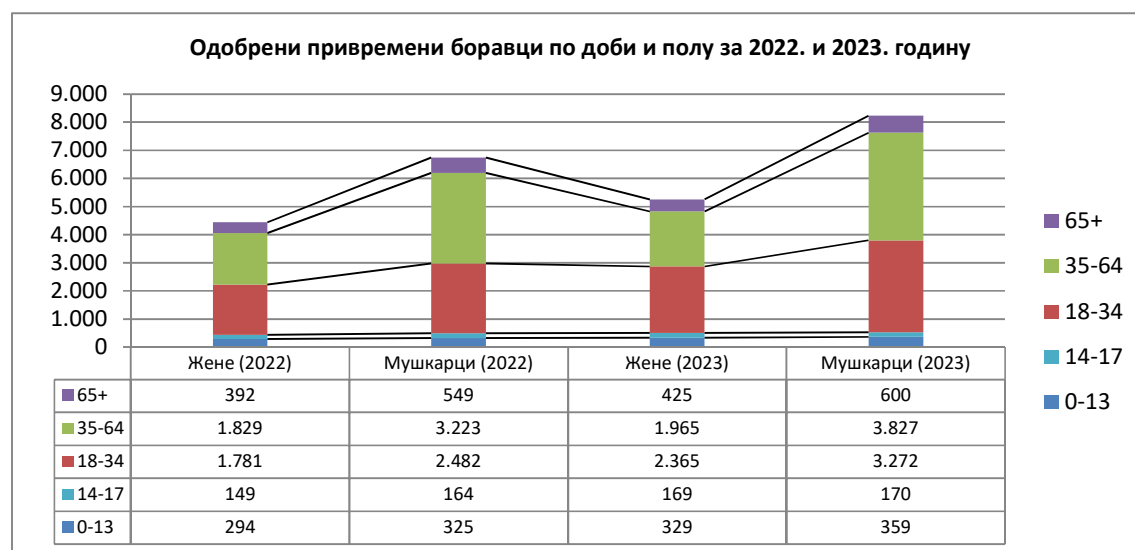
Графички приказ захтјева и одлука за привремени боравак у 2022. и 2023. години (одобрење новог и продужење)

Рјешавајући по захтјевима за одобрење/продужење привременог боравака у 2023. години укупно је одобрен/продужен 13.481 привремени боравак, од чега је одобрен нови привремени боравак за 5.984 странца и продужен привремени боравак за 7.497 странаца, а што је повећање од 20,50 % у односу на 2022. годину, када је укупно одобрено/продужено 11.188 привремених боравака, од тога је одобрен нови привремени боравак за 4.944 странца и продужен привремени боравак за 6.244 странца.

Према овим показатељима, стопа одобрења/продужења привремених боравака у 2023. години, у поређењу са поднесеним захтјевима износи 92,52%.

У циљу дефинисања профила страних држављана који су поднијели захтјев и добили боравишну дозволу за привремени боравак у БиХ у 2023. години, презентујемо полну и старосну структуру, из које се уочава да је у свим категоријама било више мушкараца него жена, и то: у старосној доби од 0 до 13 година (жена 329, а мушкараца 359), у старосној доби од 14 до 17 година (жена 169, а мушкараца 170), затим у старосној доби од 18 до 34 године (жена 2.365, а мушкараца 3.272), у старосној доби од 35 до 64 године (жена 1.965, а мушкараца 3.827), те у старосној доби изнад 65 година (жена 425, а мушкараца 600). Посматрано у укупном броју издатих одобрења привремених боравака, 8.228 или 61% су привремени боравак издати мушкарцима, а 5.253 или 39% су привремени боравак издати женама.

Према подацима Службе за послове са странцима, у 2023. години највише страних држављана у БиХ има одобрен привремени боравак по основу: спајања породице, у коју категорију улазе и брак са држављанином БиХ као и ванбрачна заједница странца са држављанином БиХ (4.197); рада по основу издате радне дозволе (3.728); по основу образовања (2.896); по основу рада без радне дозволе (1.565); што укупно представља 92% свих привремених боравака. У циљу дефинисања актуелних кретања легалних имиграција на основу одобрења привремених боравака странцима у БиХ, дајемо преглед одобрених привремених боравака у БиХ за 2022. и 2023. годину, са посебним акцентом на 2023. годину, разврстано по основама, као и учешће појединих основа привременог боравака у укупном броју одобрених привремених боравака у БиХ.

Табела 12. Привремени ботравак у 2022. и 2023. години, разврстано по основама за одобренје боравка

Основ боравка	2022.	% у Σ 2022.	2023.	% у Σ 2023.	% 2023/2022.
Спајање породице	3.850	34,41%	4.197	31,13%	9,01%
Рад по основу издате радне дозволе	3.018	26,98%	3.728	27,65%	23,53%
Образовање	1.999	17,87%	2.896	21,48%	44,87%
Рад без радне дозволе	1.328	11,87%	1.565	11,61%	17,85%
Власништво на непокретној имовини	628	5,61%	666	4,94%	6,05%
Хуманитарни разлози	265	2,37%	323	2,40%	21,89%
Други оправдани разлози	100	0,89%	106	0,79%	6,00%
Укупно	11.188	100,00%	13.481	100,00%	20,50%

Привремени ботравак по другим основама у БиХ у 2023. години странцима одобрен је: по основу власништва на непокретној имовини (666); по основу хуманитарних разлога, у коју категорију спада и лијечење (323); и других оправданих разлога (106).

Графички приказ привремених боравака у 2022. и 2023. години, разврстано по основама за одобрење боравка

У 2023. години дошло је до повећања броја издатих дозвола за привремени ботравак по свим основама. На то како Босна и Херцеговина постаје све више земља одредишта страних држављана указују и одобрени привремени боравци по основу спајања породице, који у укупном броју одобрених привремених боравака у 2023. години износе 31%.

Статистички подаци из 2023. године показују да држављани сусједних држава у Босни и Херцеговини остварују привремени ботравак највећим дијелом по основу спајања породице, издате радне дозволе и образовања.

Табела 13. Основе за одобрење привремених боравка у 2023. години по државама

ОСНОВА БОРАВКА	Турска	Србија	Хрватска	Црна Гора	Кина	Остале државе	УКУПНО
Спајање породице	293	703	505	369	43	2.284	4.197
Рад по основу издате радне дозволе	768	636	165	122	183	1.854	3.728
Образовање	1.045	343	85	169	12	1.242	2.896
Рад без радне дозволе	724	73	28	3	427	310	1.565
Власништво на непокретној имовини	7	82	44	29	0	504	666
Хуманитарни разлози	5	11	22	1	0	284	323
Други оправдани разлози	20	1	0	3	0	72	106
УКУПНО	2.862	1.859	849	696	665	6.550	13.481

За држављане Турске, образовање у БиХ је најчешћи основ боравка, иако се примјећује и велики број боравка по основу издате радне дозволе, затим по основу рада без радне дозволе и по основу спајања породице. Држављани Србије, Хрватске и Црне Горе најчешће добијају привремени боравак по основу спајања породице.

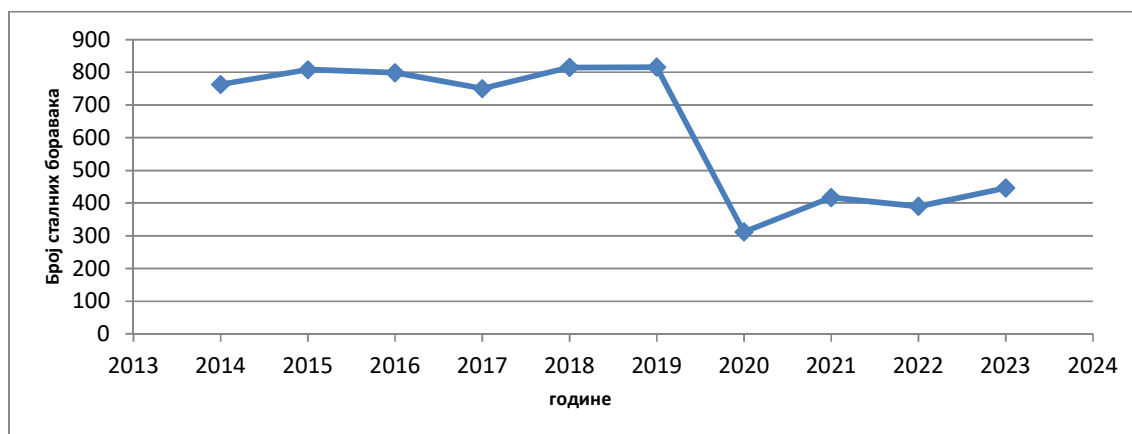
3.2. Стални боравак

Стални боравак може се одобрити странцу под сљедећим условима: да на основу одобрења привременог боравка непрекидно борави на територији БиХ најмање пет година прије подношења захтјева за одобрење сталног боравка; да располаже довољним и редовним средствима за издржавање; да има осигуран одговарајући смјештај; да има здравствено осигурање.

Табела 14. Укупан број издатих сталних боравка по годинама од 2014. до 2023. године

Година	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Стални боравак	763	808	799	750	815	816	312	417	390	446

Графички приказ издатих сталних боравка по годинама од 2014. до 2023. године

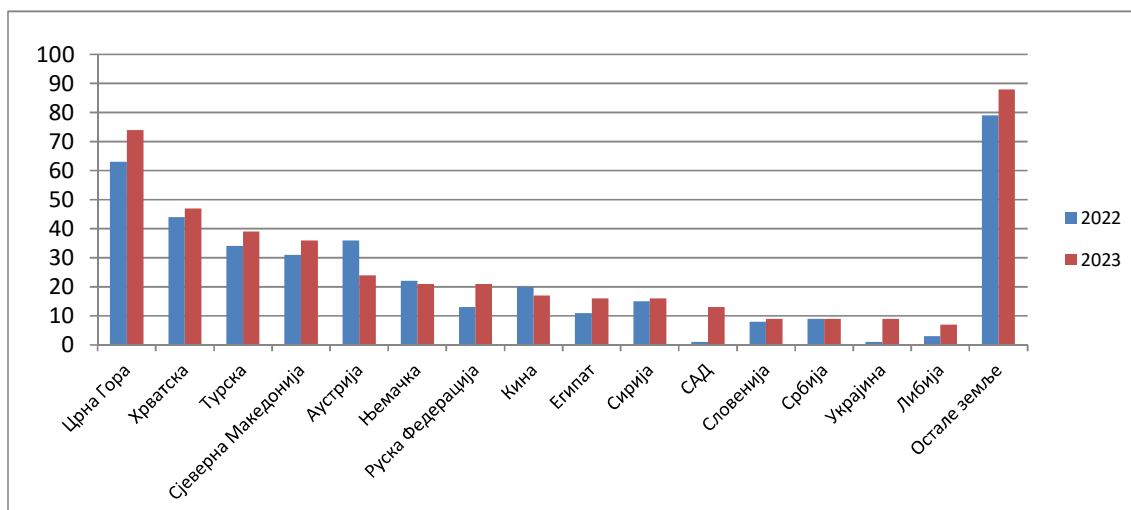
Видљиво је да се код дозвола за стални боравак од 2014. до 2019. године уочава тренд уједначених одобрених дозвола за стални боравак странаца у БиХ, да би у 2020. години дошло до значајног смањења броја дозвола за стални боравак од 62% у односу на претходну годину и износио је 312 дозвола. У 2021. години долази до поновног раста од 33,65%, да би у 2022. години долази до смањења броја издатих дозвола за стални боравак од 6,47% у односу на претходну годину. Током 2023. године издато је 446 дозвола за стални боравак странаца у БиХ што износи повећање у односу на претходну годину од 14,36%

У циљу дефинисања актуелног стања у области издавања одобрења сталног боравка, презентујемо показатеље о броју издатих боравишних дозвола за стални боравак у току 2022. и 2023. године. У 2023. години је поднесено 492 захтјева за одобрење сталног боравка, а одобрење за стални боравак добило је 446 особа.

Табела 15. Број издатих дозвола за стални боравак у 2022. и 2023. години, разврстано по државама

Ред.бр.	Држава	2022.	2023.	%
1.	Црна Гора	63	74	17,46%
2.	Хрватска	44	47	6,82%
3.	Турска	34	39	14,71%
4.	Сјеверна Македонија	31	36	16,13%
5.	Аустрија	36	24	-33,33%
6.	Њемачка	22	21	-4,55%
7.	Руска Федерација	13	21	61,54%
8.	Кина	20	17	-15,00%
9.	Египат	11	16	45,45%
10.	Сирија	15	16	6,67%
11.	САД	1	13	1200,00%
12.	Словенија	8	9	12,50%
13.	Србија	9	9	0,00%
14.	Украјина	1	9	800,00%
15.	Либија	3	7	133,33%
16.	Остале земље	79	88	11,39%
Укупно		390	446	14,36%

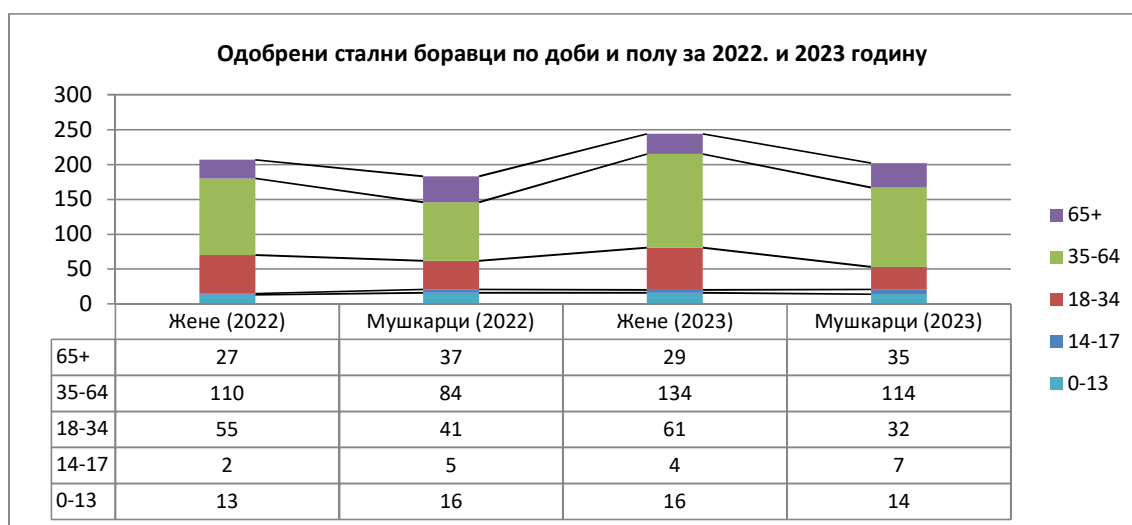
Графички приказ издатих боравишних дозвола за стални боравак у 2022. и 2023. години, разврстано по државама

Најчешће земље поријекла странаца који су у 2022. и 2023. години добили стални боравак у БиХ биле су Црна Гора, Хрватска, Турска, Сјеверна Македонија, Аустрија и Њемачка.

Анализа одобрених сталних боравака евидентира да је стални боравак држављанима Републике Србије одобрен у веома малом проценту, док у одобрењима/продужењима привременог боравака заузимају други највећи проценат иза Турске. Наиме, Споразум о двојном држављанству између Босне и Херцеговине и Републике Србије омогућава држављанима Републике Србије да прије стекну услове за пријем у држављанство БиХ него услове за одобрење сталног боравака, те је зато проценат одобрења сталног боравака држављанима Републике Србије изузетно мали.

У циљу дефинисања профила страних држављана који су поднијели захтјев и добили боравишну дозволу за стални боравак у БиХ у 2023. години, презентујемо полну и старосну структуру, из које се уочава да је у старосној доби од 0 до 13 година било више жена него мушкараца (16 жена, а мушкараца 14), затим у старосној доби од 14 до 17 година више мушкараца него жена (4 жене, а мушкараца 7), док је у категорији од 18 до 34 године било више жена него мушкараца (жена 61, а мушкараца 32); затим у старосној доби од 35 до 64 године такође више жена него мушкараца (жена 134, а мушкараца 114), и у старосној доби изнад 65 година било је више мушкараца него жена (жена 29, а мушкараца 35). Посматрано у укупном броју издатих одобрења сталног боравака у 2023. години, 244 или 55% су стални боравци издати женама, а 202 или 45% су стални боравци издати мушкарцима.

4. Илегалне миграције и подузете мјере према странцима

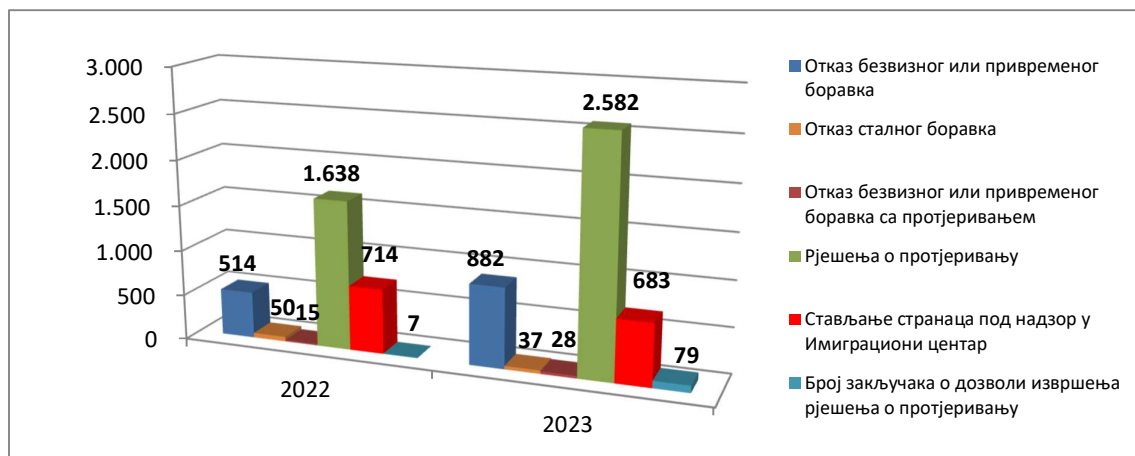
Мјере које се предузимају према странцима након откривања незаконитог боравака укључују: отказ безвизног или привременог боравака, отказ сталног боравака, отказ безвизног или привременог боравака са протјеривањем, рјешења о протјеривању, стављање странаца под надзор, као и присилно удаљење странаца из БиХ доношењем закључка о дозволи извршења рјешења о протјеривању.

Презентујемо упоредне податке предузетих мјера према страним држављанима у БиХ у 2022. и 2023. години, разврстано према врсти мјера предузетих мјера.

Табела 16. Број предузетих мјера у 2022. и 2023. години, разврстано по врсти мјера

Ред.бр.	Врста мјере	2022	2023.	% (2023/2022)
1.	Рјешења о отказу безвизног или привременог боравка	514	882	71,60%
2.	Рјешења о отказу сталног боравка	50	37	-26,00%
3.	Рјешења о отказу безвизног или привр. боравка са протјеривањем	15	28	86,67%
4.	Рјешења о протјеривању	1.638	2.582	57,63%
5.	Рјешења о стављању странца под надзор у Имиграциони центар	714	683	-4,34%
6.	Број закључака о дозволи извршења рјешења о протјеривању	7	79	1.028,57%
Укупно:		2.938	4.291	46,05%

Графички приказ предузетих мјера у 2022. и 2023. години, разврстано по врсти мјера

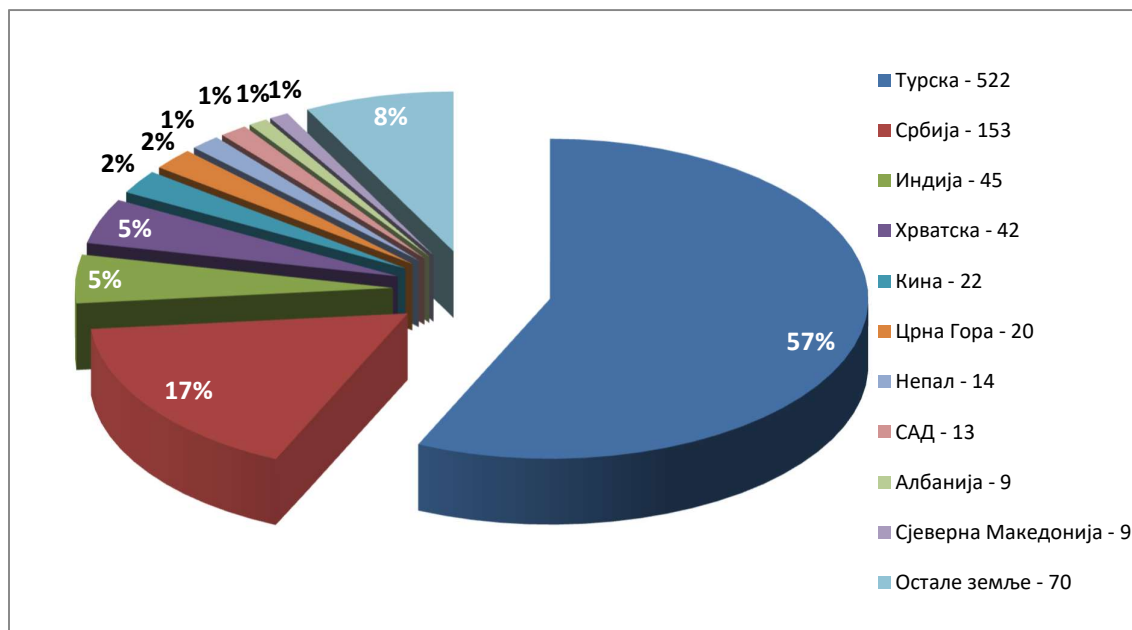
Мјере које се предузимају према странцима након откривања незаконитог боравка укључују: отказ безвизног или привременог боравка, отказ сталног боравка, отказ безвизног или привременог боравка са протјеривањем, рјешења о протјеривању, стављање странца под надзор, као и присилно удаљење странца из БиХ доношењем закључка о дозволи извршења рјешења о протјеривању.

Презентујемо упоредне податке предузетих мјера према страним држављанима у БиХ у 2022. и 2023. години, разврстано према врсти мјера предузетих мјера.

4.1. Отказ боравка

Током 2023. године укупно је отказано 919 боравка (882 безвизна или привремена и 37 сталних боравка), што представља повећање од 62,94% у односу на претходну годину, када су отказана 564 боравака (514 безвизних или привремених и 50 сталних боравка).

Презентујемо графички приказ донесених рјешења о отказу безвизног, привременог и сталног боравка за 2023. годину, разврстано према држављанствима странаца којима је мјера изречена.

Највећи број рјешења о отказу боравка је издато држављанима Турске, Србије и Индије, што представља 78,35% од укупног броја отказа боравка. Генерално, најчешћи разлог за доношење рјешења о отказу безвизног или привременог боравка је то што су се измијениле околности на основу којих су боравци одобрени, као и због личних захтјева странаца. Стални боравци најчешће су отказивани због стјецања држављанства БиХ. Чест разлог за отказ привременог боравка је и то што су поједини странци боравили дуже од годину дана ван БиХ.

4.2. Рјешења о протјеривању

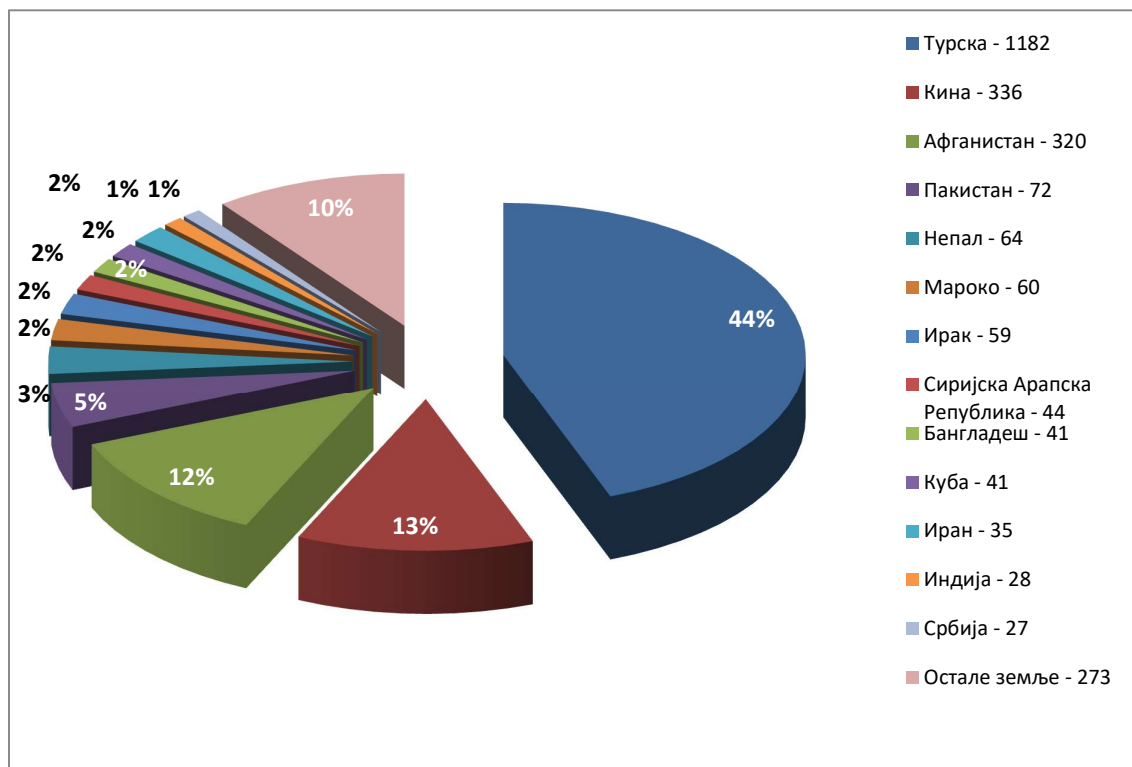
Током 2023. године донесено је укупно 2.582 рјешења о протјеривању, док је овај број у 2022. години износио 1.638, што представља повећање од 57,63%.

Такође у 2023. години донесено је 28 рјешења о отказу безвизног или привременог боравка са мјером протјеривања, док је у 2022. донесено 15 рјешења о отказу безвизног или привременог боравка са мјером протјеривања.

Мјере протјеривања страним држављанима највише су изрицане зато што је странац прихваћен на основу међународног споразума о сарадњи, предаји и прихвату особа чији

је боравак незаконит, а немају одобрен боравак у БиХ; зато што је страна особа покушала прекршити или је прекршила прописе о преласку државне границе при изласку из БиХ; зато што су незаконито ушли у БиХ; те због боравка у БиХ након истека рока важења визе или дозволе боравка, или након истека важења безвизног боравка. Мјером протјеривања странцима се забрањује улазак у Босну и Херцеговину у временском периоду од једне до пет година.

Презентујемо графички приказ донесених рјешења о протјеривању за 2023. годину, разврстано према држављанствима странаца којима је мјера изречена.

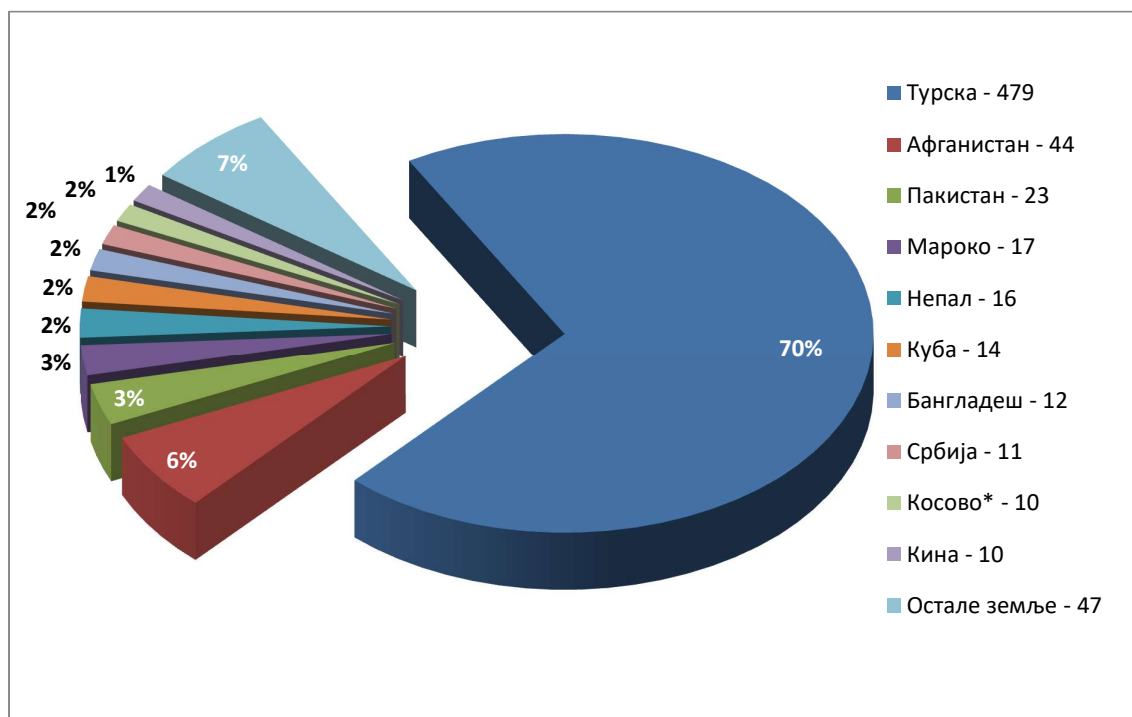

4.3. Стављање странаца под надзор

Стављање странаца под надзор је мјера којом се, на основу одредби прописаних Законом о странцима, доноси рјешење о стављању страних особа под надзор, тј. странац се смјешта у Имиграциони центар.

Током 2023. године, укупно је 683 странца стављено под надзор у Имиграциони центар, што представља смањење од 4,34% у односу на 2022. годину када је мјера примјењена над 714 особа. Највећи број незаконитих миграната у 2023. години били су држављани: Турске, Авганистана, Пакистана, Марока и Непала. Такође у 2023. години 1.275 смјештено је под блажу мјеру надзора у односу на 465 особа у 2022. години.

Презентујемо графички приказ донесених рјешења о стављању странаца под надзор у Имиграциони центар за 2023. годину, разврстано према држављанствима странаца којима је мјера изречена.

4.4. Присилно удаљење странаца из БиХ

Удаљење странаца из БиХ је мјера коју предузима Служба за послове са странцима у случајевима кад је донесено рјешење којим се странцу налаже напуштање БиХ и рјешење је постало извршно, а странац у року остављеном у рјешењу за добровољни повратак не жели добровољно напустити БиХ. Ова мјера подразумјева присилно удаљење странца из БиХ.

Према подацима Службе за послове са странцима, у 2023. години донесено је 79 закључака о дозволи извршења рјешења о протјеривању, док је у 2022. години донесено 7 закључака о дозволи извршења рјешења о протјеривању.

5. Повратак нерегуларних миграната

У овом поглављу презентирамо податке и анализирамо кретање основних параметара у сљедећим областима:

- добровољни повратак бх. држављана у БиХ уз подршку и помоћ Међународне организације за миграције (*IOM*);
- добровољни повратак странаца из БиХ у земље поријекла уз помоћ *IOM*-а;

- добровољни повратак странаца из БиХ у земље поријекла уз асистенцију Службе за послове са странцима;
- прихват и повратак особа по споразумима о реадмисији;
- самосталан добровољни повратак странаца из БиХ.

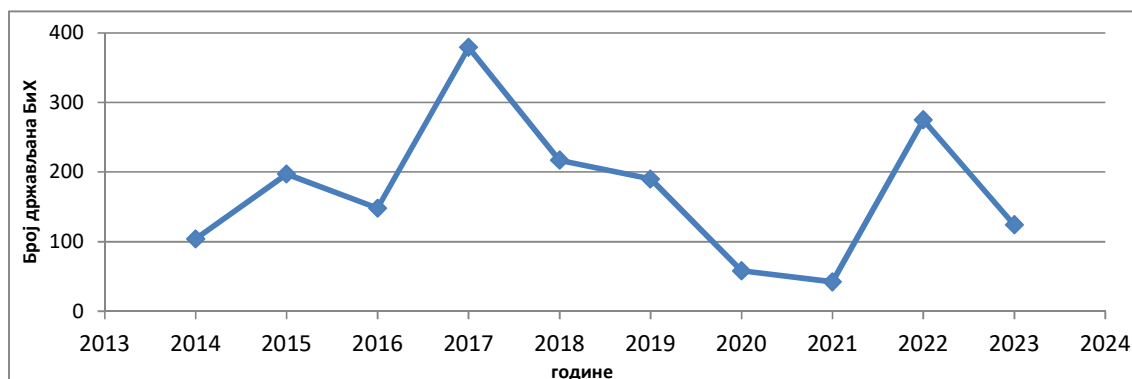
5.1. Добровољни повратак бх. држављана у БиХ уз помоћ *ИОМ-а*

Босна и Херцеговина је учествовала у програмима добровољних повратака бх. држављана из других земаља. Програми добровољног повратка реализовани су углавном посредством *ИОМ-а* и за ову област извор података је *ИОМ*.

Табела 17. Укупан број бх. држављана враћених у БиХ уз помоћ *ИОМ-а* од 2014. до 2023. године

Година	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	УКУПНО
Лица	104	197	148	379	217	190	58	42	275	124	1.734

Графички приказ броја враћених бх. држављана од 2014. до 2023. године уз помоћ *ИОМ-а*

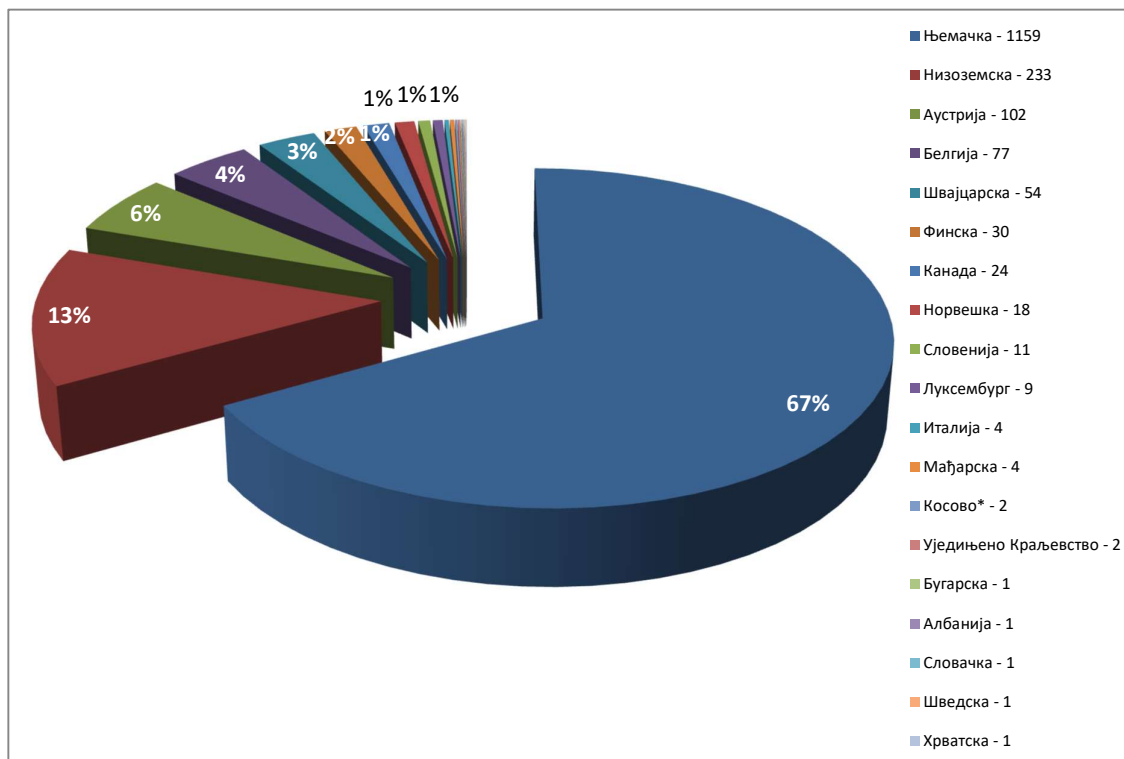
По програмима *ИОМ-а*, у периоду од 2014. године до 2023. године у Босну и Херцеговину добровољно се вратило 1.734 бх. држављана. Према презентованим подацима у 2017. години долази до значајног повећања тренда бх. држављана који се у Босну и Херцеговину враћају на наведени начин, за 156% у односу на претходну годину. Након 2017. године слиједи тренд континуираног пада до 2021. године. У току 2022. године долази до поновног значајног повећања у односу на претходну годину од 555%. Тренд у току 2023. године је падајући, те имамо смањење од 55% у односу на претходну годину, и тај број је износио 124 бх. држављана.

Табела 18. Број држављана БиХ који су се добровољно вратили уз помоћ *ИОМ-а*

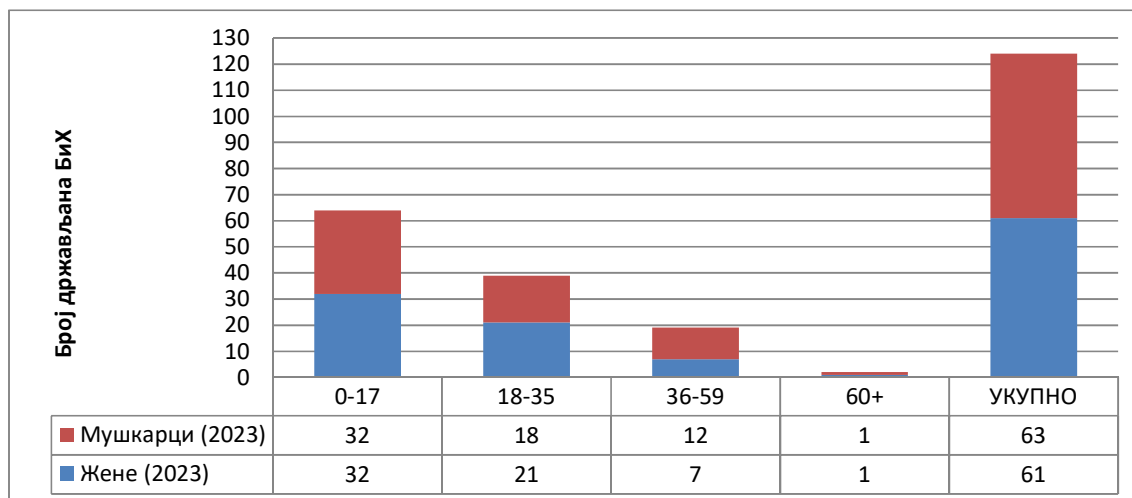
Ред. бр.	Држава	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	Укупно
1.	Њемачка	-	-	-	346	193	166	43	34	262	115	1.159
2.	Низоземска	25	59	114	12	2	14	5	1	1	-	233
3.	Аустрија	-	101	-	-	-	-	-	-	-	1	102
4.	Белгија	29	13	5	10	8	2	5	5	-	-	77
5.	Швајцарска	7	11	10	4	7	4	5	1	4	1	54
6.	Финска	5	1	16	2	-	-	-	-	6	-	30
7.	Канада	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24
8.	Норвешка	5	10	1	1	-	1	-	-	-	-	18
9.	Словенија	5	1	-	2	1	2	-	-	-	-	11
10.	Луксембург	-	-	2	-	-	-	-	1	-	6	9
11.	Италија	1	-	-	-	3	-	-	-	-	-	4
12.	Мађарска	1	-	-	2	1	-	-	-	-	-	4
13.	Косово*	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	2
14.	Уједињено Краљевство	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2
15.	Бугарска	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
16.	Албанија	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
17.	Словачка	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
18.	Шведска	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
19.	Хрватска	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
	Укупно	104	197	148	379	217	190	58	43	274	124	1.734

Анализирајући податке по земљама из којих су се држављани БиХ добровољно вратили у Босну и Херцеговину уз помоћ *ИОМ-а* у периоду од 2014. до 2023. године, уочавамо да је највећи број повратака реализован из Њемачке (67%), Низоземске (13%), Аустрије (6%) и Белгије (4%), затим Швајцарске (3%), док је наведени повратак из свих осталих земаља износио 7%. Највећи повратак држављана БиХ у 2023. години био је из Њемачке и износио је 115 лица (93%).

Графички приказ броја добровољно враћених држављана БиХ од 2014. до 2023. године по земљама из којих су се вратили

Графички приказ броја бх. држављана који су се вратили у БиХ уз асистенцију *ИОМ-а* у 2023. години према доби и полу

У 2023. години 124 бх. држављана се добровољно вратило у БиХ, од тога 63 особе мушког пола и 61 особа женског пола. Највећи број корисника овог програма било је у старосној доби испод 18 година (52%).

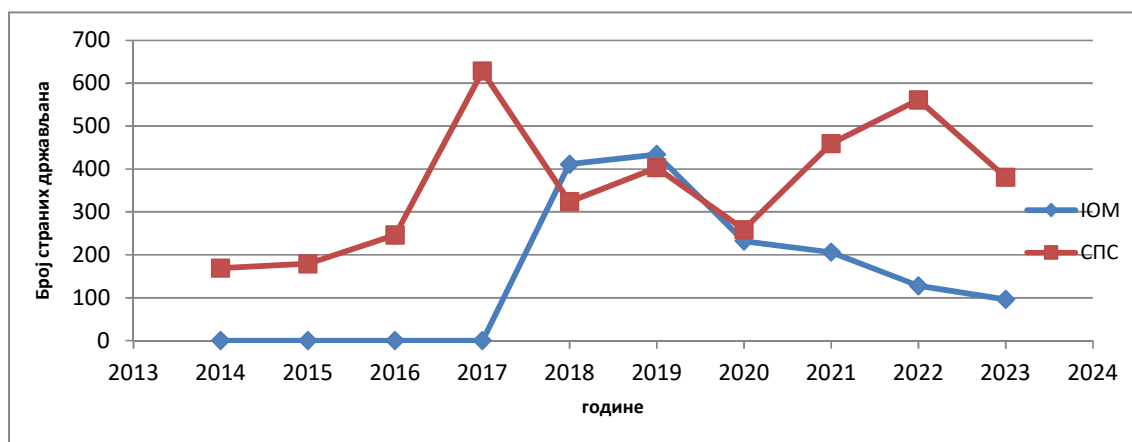
5.2. Добровољни повратак странаца из БиХ у земље поријекла уз помоћ *ИОМ*-а и Службе за послове са странцима (СПС)

Законодавство у области имиграција и азила у свим управним поступцима када се рјешавају статусна питања странаца у БиХ, у случајевима кад странац треба напустити БиХ, оставља рок за добровољно извршење рјешења. У случајевима кад странац жели добровољно напустити БиХ, али нема средстава за повратак, може користити помоћ *ИОМ*-а и реализовати свој повратак по програму Помоћ при добровољном повратку нерегуларних миграната (у даљем тексту *AVR*) који имплементира *ИОМ*.

Табела 19. Укупан број странаца који су се вратили из БиХ уз асистенцију *ИОМ*-а и СПС-а од 2014. до 2023. године

Година	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	УКУПНО
<i>ИОМ</i>	-	-	-	-	411	434	232	206	128	96	1.507
СПС	169	179	246	628	324	403	259	459	561	381	3.609

Графички приказ броја странаца који су се вратили из БиХ уз асистенцију *ИОМ*-а и СПС-а од 2014. до 2023. године

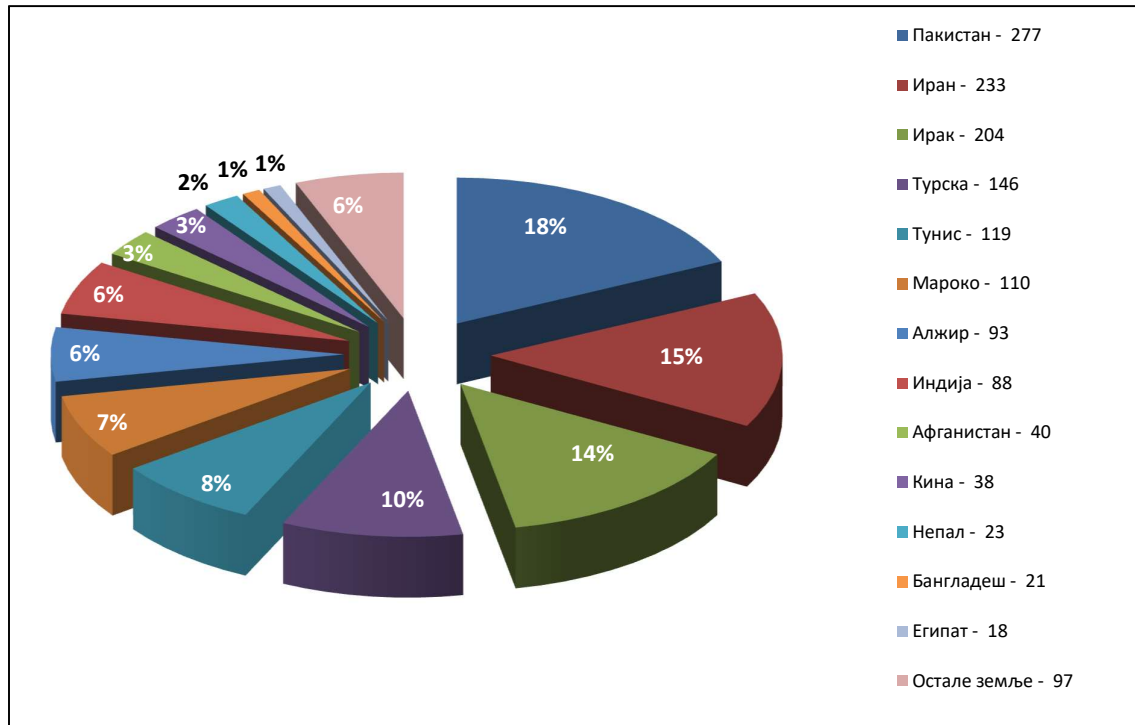
По програмима *ИОМ*-а, у периоду од 2014. до 2023. године добровољно је враћено 1.507 страних држављана из БиХ у земље поријекла. У периоду од 2012. до 2017. године због недостатка финансијских средстава *ИОМ* није организовао добровољни повратак из БиХ путем *AVR* програма. У 2018. години *ИОМ* је путем *AVR* програма финансирао добровољни повратак из БиХ 411 странаца, у 2019. години 434 странаца, у 2020. години 232 странаца, у 2021. години 206 странаца, у 2022. години 128 странаца, и у 2023. години 96 странаца.

Анализирамо ли повратак у 2023. години у организацији *ИОМ*-а уочавамо знатан број повратака држављана Турске, Марока, Пакистана, Индије, Јордана, Алжира и Бангладеша.

Табела 20. Повратак странаца из БиХ по AVR програму по годинама и државама повратка уз асистенцију ИОМ-а

Ред. бр.	ДРЖАВА	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	Укупно
1.	Пакистан	-	-	-	-	13	52	102	81	21	8	277
2.	Иран	-	-	-	-	140	77	4	9	3	-	233
3.	Ирак	-	-	-	-	74	82	23	19	3	3	204
4.	Турска	-	-	-	-	105	10	1	6	8	16	146
5.	Тунис	-	-	-	-	25	73	15	3	1	2	119
6.	Мароко	-	-	-	-	4	22	36	29	10	9	110
7.	Алжир	-	-	-	-	12	56	10	1	7	7	93
8.	Индија	-	-	-	-	2	15	4	17	43	7	88
9.	Авганистан	-	-	-	-	6	6	17	11	-	-	40
10.	Кина	-	-	-	-	16	20	-	-	-	2	38
11.	Непал	-	-	-	-	-	3	8	8	1	3	23
12.	Бангладеш	-	-	-	-	-	2	1	10	2	6	21
13.	Египат	-	-	-	-	-	6	5	3	-	4	18
14.	Јордан	-	-	-	-	1	2	1	-	5	7	16
15.	Куба	-	-	-	-	1	-	-	-	11	-	12
16.	Руска Федерација	-	-	-	-	-	-	1	5	-	1	7
17.	Азербејџан	-	-	-	-	2	1	-	-	-	3	6
18.	Камерун	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	4
19.	Бурунди	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	4
20.	Шри Ланка	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	4
21.	Доминиканска Република	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4
22.	Уједињено Краљевство	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4
23.	Албанија	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	3
24.	Молдавија	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	3
25.	Либан	-	-	-	-	-	2	-	-	1	-	3
26.	Гамбија	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3
27.	Филипини	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3
28.	Србија	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2
29.	Етиопија	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	2
30.	Гвинеја	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	2
31.	Гана	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	2
32.	Украјина	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
33.	Бугарска	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
34.	Тајланд	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
35.	Пољска	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
36.	Палестина	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
37.	Колумбија	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
38.	Гвинеја Бисао	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
39.	Обала Слоноваче	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
40.	Сјеверна Македонија	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
41.	Канада	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
42.	Италија	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
43.	Низоземска	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
44.	Сомалија	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
	Укупно	0	0	0	0	411	434	232	206	128	96	1.507

Графички приказ броја враћених странаца из БиХ од 2014. до 2023. године по земљама у које су враћени уз асистенцију *ИОМ-а*

Уз чињеницу да од 2012. до 2017. године није било AVR програма за повратак странаца из БиХ уз помоћ *ИОМ-а*, важно је нагласити да је Служба за послове са странцима организовала добровољни повратак.

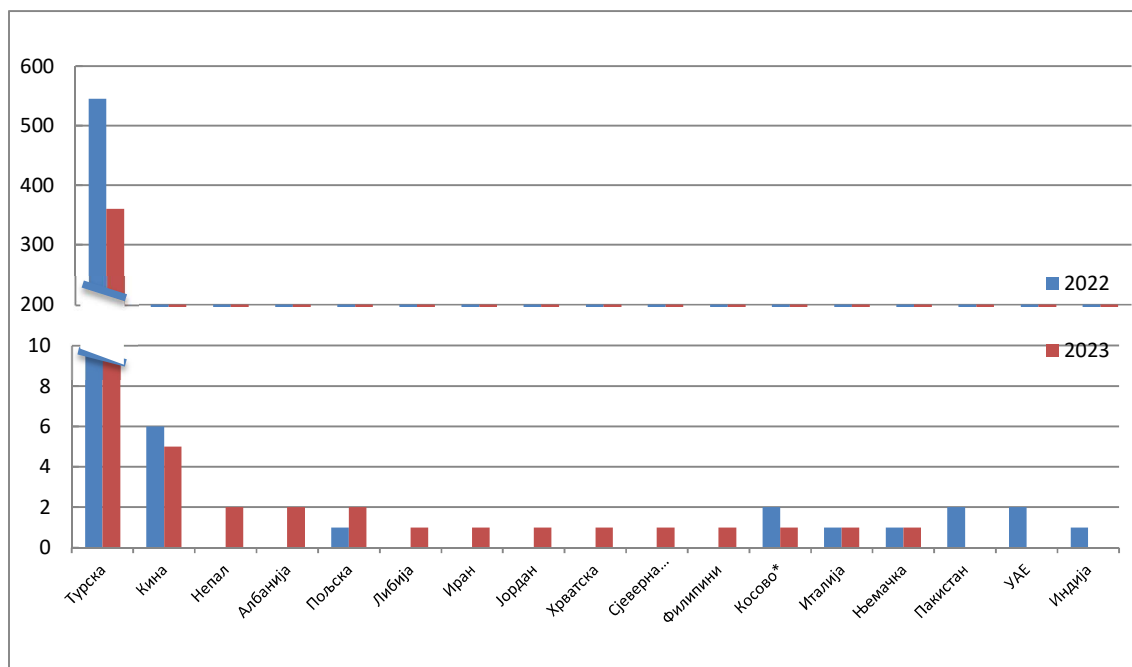
У организацији Службе за послове са странцима од 2014. до 2023. године враћено је укупно 3.609 странаца.

У 2023. години Служба за послове са странцима организовала и извршила самостални добровољни повратак за 381 особу, док је у 2022. години тај број износио 561 што представља смањење за 32,09%.

Табела 21. Број добровољних повратака странаца из БиХ у организацији Службе за послове са странцима у 2022. и 2023. години, разврстано по државама

Ред.бр.	Држава	2022.	2023.
1.	Турска	545	361
2.	Кина	6	5
3.	Непал	-	2
4.	Албанија	-	2
5.	Пољска	1	2
6.	Либија	-	1
7.	Иран	-	1
8.	Јордан	-	1
9.	Хрватска	-	1
10.	Сјеверна Македонија	-	1
11.	Филипини	-	1
12.	Косово*	2	1
13.	Италија	1	1
14.	Њемачка	1	1
15.	Пакистан	2	-
16.	УАЕ	2	-
17.	Индија	1	-
	Укупно	561	381

Графички приказ броја добровољних повратака странаца из БиХ у организацији Службе за послове са странцима у 2022. и 2023. години

5.3. Повратак по споразумима о реадмисији

Споразуми о реадмисији олакшавају и убрзавају повратак држављана уговорних страна који бораве без дозвола боравка у другој уговорној страни, као и држављана трећих земаља или лица без држављанства која су незаконито са територије једне уговорне стране директно отишле на територију друге уговорне стране.

Реализација споразума о реадмисији у дијелу прихвата држављана БиХ, односно провјере идентитета и држављанства врши се путем Министарства безбједности – Сектора за имиграцију, а прихват држављана трећих земаља и лица без држављанства, као и повратак из БиХ реализује и спроводи Служба за послове са странцима.

5.3.1. Прихват и предаја по споразумима о реадмисији

По свим споразумима о реадмисији посредством Министарства безбједности – Сектора за имиграцију, који је надлежан за реализацију споразума у дијелу прихвата држављана БиХ, у 2023. години обрађен је прихват за 581 особу. Након провјере идентитета и држављанства БиХ или поступања у складу са чланом 6. Споразума између Босне и Херцеговине и Европске заједнице о реадмисији особа које бораве без дозволе, прихват је одобрен за 402 особе које су биле држављани БиХ, што чини смањење од 30,45% у односу на 2022. годину, када је одобрен прихват за 578 особа. Од одобрених захтјева за 402 особе, 272 захтјева односе се на редовне захтјеве за реадмисију, а 130 захтјева се

односи на реадмисију у складу са чланом 6. Споразума између Босне и Херцеговине и Европске заједнице о реадмисији особа које бораве без дозволе. Такође је за 179 особа одбијен прихват јер нису били држављани БиХ. Највећи број прихвата држављана БиХ у 2023. години реализован је из Њемачке (72,88%).

Табела 22. Прихват држављана БиХ у 2022. и 2023. години по основу захтјева за реадмисију

Ред.бр.	Држава	2022.	2023.	Ред.бр.	Држава	2022.	2023.
1.	Њемачка	439	293	10.	Низоземска	3	3
2.	Француска	58	37	11.	Шпанија	3	3
3.	Аустрија	20	15	12.	Словенија	1	3
4.	Швајцарска	16	11	13.	Црна Гора	1	2
5.	Италија	14	11	14.	Руска Федерација	-	1
6.	Белгија	11	9	15.	Србија	3	-
7.	Шведска	5	6	16.	Луксембург	2	-
8.	Хрватска	1	4	17.	Финска	1	-
9.	Грчка	-	4		Укупно	578	402

Презентовани подаци показују да је по основу споразума о реадмисији у којима је провјеру идентитета и држављанства БиХ вршио Сектор за имиграцију Министарства безбједности БиХ или поступао у складу са чланом 6. Споразума између Босне и Херцеговине и Европске заједнице о реадмисији особа које бораве без дозволе, одобрен прихват за 402 држављана БиХ.

Према подацима Службе за послове са странцима, по основу споразума о реадмисији у 2023. години укупно је прихваћено 4.625 странаца, и то 4.624 странаца у складу са Споразумом између Савјета министара Босне и Херцеговине и Владе Републике Хрватске о враћању и прихвату лица чији је улазак и боравак незаконит, те 1 странац у складу са Споразумом о реадмисији између БиХ и Црне Горе о враћању и прихвату особа чији је улазак и боравак незаконит.

Што се тиче предаје лица у 2023. години, према подацима Службе за послове са странцима, по основу споразума о реадмисији укупно је предато 298 странаца, од чега је 277 странаца предато по основу Споразума између Савјета министара БиХ и Владе Републике Србије о враћању и прихвату лица чији је улазак и боравак незаконит, 17 странаца по основу Споразума између Савјета министара БиХ и Владе Републике Црне Горе о враћању и прихвату лица чији је улазак или боравак незаконит, и 4 странца по основу Споразума између Савјета министара БиХ и Владе Републике Хрватске о враћању и прихваћању лица чији је улазак и боравак незаконит.

5.3.2. Прихват по Споразуму о реадмисији са Републиком Хрватском

Споразум о реадмисији по којем БиХ континуирано прима највише особа је Споразум са Републиком Хрватском, било да се ради о држављанима БиХ који бораве без дозвола боравка у Републици Хрватској или су „по истом основу“ враћени из других земаља у Републику Хрватску, као и о држављанима трећих земаља или лицима без

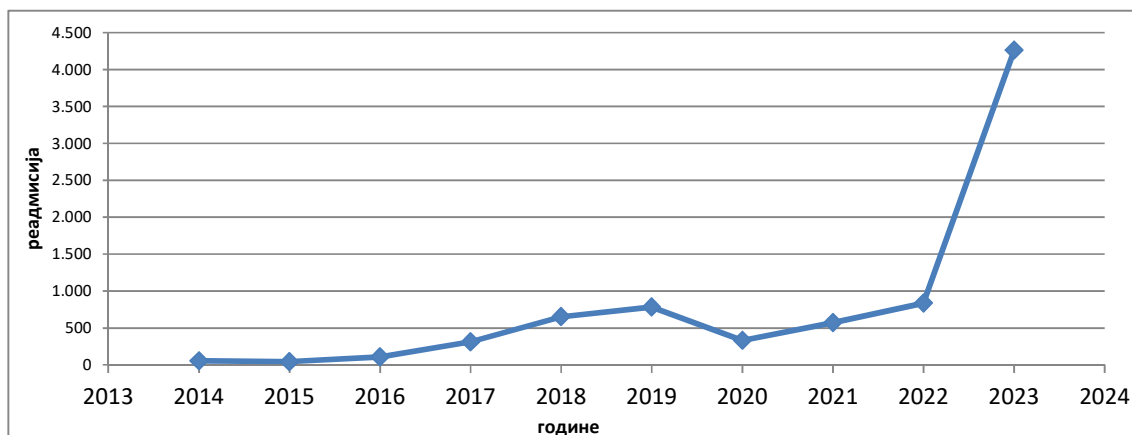
држављанства које су незаконито са територије Босне и Херцеговине отишле у Републику Хрватску.

Споразум о реадмисији са Републиком Хрватском један је од параметара за праћење незаконитих миграција, првенствено у домену прихвата држављана трећих земаља који су преко територије БиХ – било да се ради о легалном или незаконитом уласку у БиХ – незаконито изашли према Републици Хрватској, односно земљама Западне Европе. У циљу презентације наведеног параметра, према подацима Граничне полиције БиХ и Службе за послове са странцима, приказујемо прихват у БиХ држављана трећих земаља по наведеном споразуму са Републиком Хрватском.

Табела 23. Прихват држављана трећих земаља по Споразуму о реадмисији са Републиком Хрватском

Година	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Прихват лица у БиХ	55	42	105	311	652	783	330	570	836	4.264

Графички приказ броја држављана трећих земаља прихваћених у БиХ по Споразуму са Републиком Хрватском

Анализирајући тренд прихвата држављана трећих земаља по Споразуму о реадмисији са Републиком Хрватском, уочавамо континуиран растући тренд од 2015. до 2019. године, док је у 2020. години дошло је до значајног пада од 58%. У току 2021. године долази до поновног повећања тренда за 72,73% у односу на претходну годину, а у току 2022. године поново је дошло до повећања од 47,66% у односу на претходну годину. Тренд раста наставља се у току 2023. године, те је у односу на претходну годину значајно повећан за 410,05%.

Према подацима Службе за послове са странцима, у току 2022. године број прихваћених странаца је износио 838, од којих је по основу Споразума између Савјета министара Босне и Херцеговине и Владе Републике Хрватске о враћању и прихвату особа чији је улазак и боравак незаконит прихваћено 836 странаца, а по основу Споразума о

реадмисији између БиХ и Црне Горе о враћању и прихвату лица чији је улазак и боравак незаконит 2 странца.³

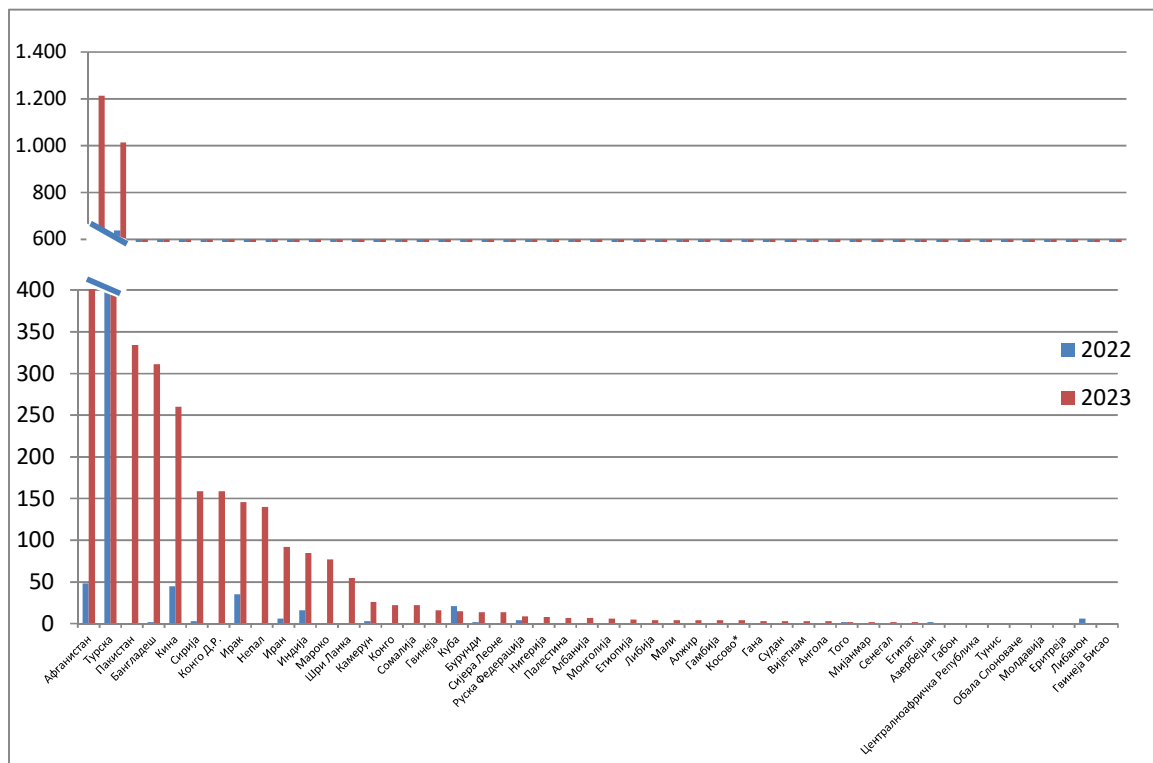
Што се тиче 2023. године, број прихваћених странаца је износио 4.625, од којих по основу Споразума између Савјета министара Босне и Херцеговине и Владе Републике Хрватске о враћању и прихвату особа чији је улазак и боравак незаконит прихваћено 4.624 странаца и по основу Споразума о реадмисији између БиХ и Црне Горе о враћању и прихвату особа чији је улазак и боравак незаконит 1 странац.

Табела 24. Прихват држављана трећих земаља по Споразуму о реадмисији са Републиком Хрватском за 2022. и 2023. годину

Ред. бр.	Држава	2022.	2023.	%	Ред. бр.	Држава	2022.	2023.	%
1.	Авганистан	48	1.214	2.429,17%	25.	Монголија	-	6	-
2.	Турска	638	1.014	58,93%	26.	Етиопија	-	5	-
3.	Пакистан	1	334	33.300,00%	27.	Либија	-	4	-
4.	Бангладеш	2	311	15.450,00%	28.	Мали	-	4	-
5.	Кина	45	260	477,78%	29.	Алжир	-	4	-
6.	Сирија	3	159	5.200,00%	30.	Гамбија	-	4	-
7.	Конго Д.Р.	-	159	-	31.	Косово*	-	4	-
8.	Ирак	35	146	317,14%	32.	Гана	-	3	-
9.	Непал	-	140	-	33.	Судан	-	3	-
10.	Иран	6	92	1.433,33%	34.	Вијетнам	-	3	-
11.	Индија	16	85	431,25%	35.	Ангола	-	3	-
12.	Мароко	-	77	-	36.	Того	2	2	0,00%
13.	Шри Ланка	-	55	-	37.	Мијанмар	-	2	-
14.	Камерун	3	26	766,67%	38.	Сенегал	-	2	-
15.	Конго	-	22	-	39.	Египат	-	2	-
16.	Сомалија	-	22	-	40.	Азербејџан	2	1	-50,00%
17.	Гвинеја	1	16	1.500,00%	41.	Габон	-	1	-
18.	Куба	21	15	-28,57%	42.	Централноафричка Република	-	1	-
19.	Бурунди	2	14	600,00%	43.	Тунис	-	1	-
20.	Сијера Леоне	-	14	-	44.	Обала Слоноваче	-	1	-
21.	Руска Федерација	4	9	125,00%	45.	Молдавија	-	1	-
22.	Нигерија	-	8	-	46.	Еритреја	-	1	-
23.	Палестина	-	7	-	47.	Либан	6	-	-100,00%
24.	Албанија	-	7	-	48.	Гвинеја Бисао	1	-	-100,00%
						Укупно	836	4.264	410,05%

³ Служба за послове са странцима БиХ, *Извјештај о раду Службе за послове са странцима за 2022. годину*, Сарајево, јануар 2023.

Графички приказ прихвата држављана трећих земаља у БиХ по Споразуму са Републиком Хрватском за 2022. и 2023. годину

Анализом података, у 2023. години уочавамо значајно повећање прихвата у БиХ, по Споразуму о реадмисији са Републиком Хрватском, држављана Авганистана, Турске, Пакистана, Бангладеша, Кине, Сирије, Конга Демократске Републике, Ирака, Непала, Ирана, Индије, те смањење броја прихвата држављана Кубе, Либана и Гвинеје Бисао. Приказани статистички подаци о прихвату и предаји страних држављана указују на то да је БиХ још увијек транзитно подручје са територије Србије и Црне Горе ка Републици Хрватској.

5.4. Самосталан добровољни повратак странаца из БиХ

Самосталан добровољни повратак странаца из БиХ у протеклом периоду презентован је посредством података које води Служба за послове са странцима под називом „Странци који су самостално напустили БиХ у року остављеном за добровољно напуштање“. Ту су приказани подаци о свим странцима којима је Служба за послове са странцима рјешењем наложила напуштање територије БиХ и/или оставила рок за добровољно напуштање територије БиХ, и који су се у остављеном року за добровољно напуштање БиХ вратили у земљу поријекла.

Према подацима Службе за послове са странцима, број страних држављана који су самостално напустили БиХ у року остављеном за добровољно напуштање БиХ у 2022. години износио је 1.752 лица, а у 2023. години тај број је износио 1.904 лица, што представља повећање за 8,68%.

Табела 25. Број страних држављана који су самостално напустили БиХ у року остављеном за добровољно напуштање у 2022. и 2023. години

Ред.бр	Држава	2022.	2023.
1.	Турска	568	783
2.	Србија	216	203
3.	Кина	97	100
4.	Авганистан	15	67
5.	Непал	16	59
6.	Бахреин	2	51
7.	Црна Гора	77	47
8.	Њемачка	44	46
9.	Хрватска	61	37
10.	Куба	103	35
11.	Пакистан	28	33
12.	САД	13	30
13.	Сјеверна Македонија	37	29
14.	Јордан	14	27
15.	Индија	64	24
16.	Аустрија	24	22
17.	Иран	6	21
18.	Руска Федерација	29	20
19.	Мароко	29	18
20.	Саудијска Арабија	9	16
21.	Словенија	17	14
22.	Италија	26	13
23.	Либија	18	12
24.	Узбекистан	-	12
25.	Египат	10	11
26.	Бангладеш	7	9
27.	Француска	3	8
28.	Косово*	20	8
29.	Алжир	17	7
30.	Аустралија	3	7
31.	Филипини	12	7
32.	Индонезија	-	7
33.	Ирак	7	7
34.	Сирија	12	7
35.	Канада	3	6
36.	Словачка	2	6
37.	Кувајт	8	5
38.	Велика Британија	5	5
39.	Грузија	-	4
40.	Молдавија	3	4
41.	Низоземска	8	4
42.	УА Емирати	5	4
43.	Албанија	3	3
44.	Азербејџан	2	3
45.	Бјелорусија	1	3
46.	Доминиканска Република	-	3
47.	Нигерија	1	3
48.	Пољска	4	3
49.	Шпанија	4	3
50.	Шри Ланка	1	3
51.	Швајцарска	6	3
52.	Тунис	2	3
53.	Боливија	16	2
54.	Бразил	1	2
55.	Бурунди	2	2
56.	Чешка Република	1	2
57.	Гана	-	2
58.	Грчка	-	2
59.	Јемен	1	2
60.	Казахстан	1	2
61.	Либан	12	2
62.	Малезија	2	2
63.	Палестина	2	2
64.	Румунија	2	2
65.	Шведска	5	2
66.	Ангола	-	1
67.	Данска	1	1
68.	Еквадор	-	1
69.	Финска	-	1
70.	Израел	1	1
71.	Кипар	-	1
72.	Летонија	1	1
73.	Мађарска	1	1
74.	Мауританија	5	1
75.	Норвешка	6	1
76.	Сомалија	-	1
77.	Судан	2	1
78.	Украјина	5	1
79.	Аргентина	3	-
80.	Белгија	1	-
81.	Бугарска	1	-
82.	Еритреја	1	-
83.	Гамбија	3	-
84.	Гвинеја Бисао	1	-
85.	Јужна Кореја	1	-
86.	Јужноафричка Република	1	-
87.	Катар	1	-
88.	Колумбија	1	-
89.	Литванија	1	-
90.	Мексико	3	-
91.	Монголија	1	-
92.	Обала Слоноваче	2	-
93.	Перу	1	-
94.	Уганда	1	-
Укупно		1.752	1.904

Евидентно је повећање броја повратака држављана Турске, Авганистана, Бахреина, Непала, Сједињених Америчких Држава, Ирана, и Јордана, те смањење броја повратака држављана Кубе, Индије, Црне Горе, Хрватске, Боливије, Италије, Србије, Косова* и Марока.

6. Међународна заштита (азил)

Према Закону о азилу, орган који у првом степену рјешава по захтјевима за азил је Министарство безбједности БиХ – Сектор за азил. Орган који рјешава по тужбама изјављеним на првостепена рјешења у овом поступку је Суд БиХ. Странци су, према Закону о азилу, заштићени принципом забране враћања **non-refoulement** од повратка у земљу гдје постоји стварни ризик да ће бити подвргнути смртној казни или погубљењу, мучењу, нехуманом или понижавајућем поступању или кажњавању. У поступку по захтјевима за азил се, прије свега, испитује основаност разлога за додјелу **избјегличког статуса** у БиХ особи која подноси захтјев, а постоје озбиљни разлози за увјерење да ће се она повратком у земљу поријекла или земљу уобичајеног мјеста боравка суочити са стварним ризиком од прогона због расе, вјере, нације, политичког мишљења или припадности одређеној друштвеној групи. Даље се у поступку по захтјеву за азил у БиХ посебна пажња поклања испитивању да ли постоје разлози за поштовање принципа забране враћања **non-refoulement** у контексту додјеле допунске – **супсидијарне заштите**. Услове за додјелу супсидијарне заштите странцу испитује Министарство безбједности – Сектор за азил у поступку азила, након што утврди да страна особа не испуњава услове за додјелу избјегличког статуса. С тим у вези, супсидијарна заштита одобрава се страном особи која не испуњава услове за одобрење статуса избјеглице ако постоје озбиљни разлози за увјерење да ће се повратком у земљу поријекла или земљу уобичајеног мјеста боравка суочити са стварним ризиком од тешке повреде људских права и основних слобода.

Уколико странцу нису одобрени избјеглички статус нити супсидијарна заштита због примјене клаузула искључења, али се у поступку азила утврди како постоји озбиљан ризик да ће враћањем или присилним удаљењем у другу земљу бити подвргнута смртној казни или погубљењу, мучењу или другом нечовјечном или понижавајућем поступању или кажњавању, дозвољава му се останак у БиХ у складу са Законом о странцима, који регулише област кретања и боравка странаца.

Одлуке по захтјеву за азил које доноси Министарство безбједности – Сектор за азил, као првостепени орган, могу бити сљедеће:

- а) усваја се захтјев и признаје статус избјеглице;
- б) усваја се захтјев и признаје статус супсидијарне заштите;
- ц) одбија се захтјев и одређује рок за добровољно напуштање БиХ;
- д) одбија се захтјев и утврђује да тражилац азила не може бити удаљен из БиХ из разлога прописаних принципом забране враћања из члана 6. (2) Закона о азилу;
- е) обуставља се поступак по захтјеву за азил и одређује рок за добровољно напуштање БиХ, или
- ф) одбацује се захтјев за азил и одређује рок за добровољно напуштање БиХ.

У циљу дефинисања тренда у области азила, презентујемо податке о поднесеним захтјевима за азил у периоду од 2014. године до 2023. године. У посматраном периоду захтјеви за азил у БиХ подношени су Министарству безбједности – Сектору за азил.

Надлежни органи БиХ су од 01.01.2014. године до 31.12.2023. године запримили 2.269 захтјева за азил. По основу 2.269 захтјева, азил у БиХ је затражило 3.610 лица. У наведеном периоду Министарство безбједности БиХ – Сектор за азил одобрио је избјеглички статус за 18 лица, док је за 246 лица одобрена супсидијарна заштита.

Табела 26. Број лица која су затражила азил у БиХ од 2014. до 2023. године

Година	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	Укупно
Број лица	45	46	79	381	1.568	784	244	167	149	147	3.610

Табела 26а. Број лица којима је признат избјеглички статус у БиХ од 2014. до 2023. године

Година	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	Укупно
Број лица	5	-	-	-	-	3	1	5	-	4	18

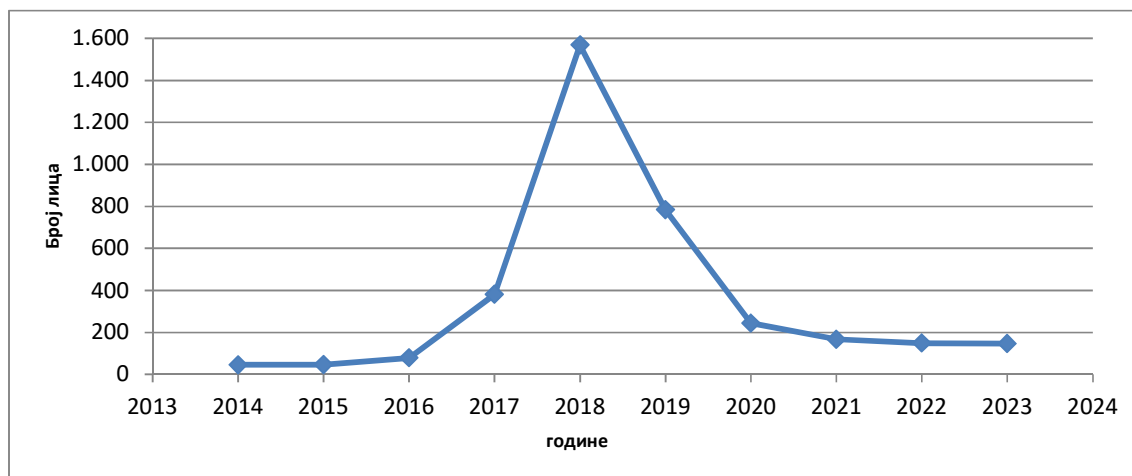
У посматраном периоду, од укупног броја признатих избјеглица 7 особа је из Ирана, по 4 су из Сирије и Пакистана, 2 из Еквадора и једна особа из Црне Горе.

Табела 26б. Број лица којима је призната супсидијарна заштита у БиХ од 2014. до 2023. године

Година	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	Укупно
Број лица	8	5	6	8	11	41	30	28	46	63	246

У посматраном периоду, од укупног броја особа са признатом супсидијарном заштитом њих 124 је из Турске, 48 из Сирије, 18 из Украјине, 15 из Руске Федерације, 14 из Авганистана, по 7 из Ирака и Јемена, 4 из Азербејџана, по 2 из Египта и Шри Ланке, те по једна особа из Индије, Пакистана, Ирана, Палестине и Сомалије.

Графички приказ броја лица која су затражила азил у БиХ од 2014. до 2023. године

Анализом графичког приказа можемо видјети да између 2014. до 2016. године имамо уједначен број лица која су затражила азил у БиХ.

С обзиром на то да се Босна и Херцеговина у 2018. години суочила са вишеструким повећањем броја особа које су исказале намјеру да поднесу захтјев за азил, дошло је и до значајног повећања броја тражилаца азила у односу на претходну годину од 311%. Током 2020. године долази до смањења броја тражилаца азила у односу на 2019. годину за 69%, и тај број је износио 244 особе. У периоду од 2020. године до 2022. године имамо уједначен број тражилаца азила, који је у континуираном паду. У 2023. години такође долази до смањења броја тражилаца азила у односу на 2022. годину за 1%, и тај број је износио 147 особа.

Током 2023. године Служба за послове са странцима укупно је регистровала 34.409 незаконитих миграната, од којих је намјеру за азил поднијело 31.793.

Лице које је исказало намјеру да поднесе захтјев за азил издаје се потврда о исказаној намјери подношења захтјева за азил са роком трајања од 14 дана предвиђеним Законом о азилу који се примјењује у ситуацијама великог броја истовремено исказаних намјера. Исказивање намјере да поднесе захтјева за азил у БиХ је инструмент који омогућава право боравка на територији БиХ у року њене ваљаности. У наведеном року странац треба поднијети захтјев за азил Сектору за азил Министарства безбједности БиХ.⁴

У 2023. години захтјев за азил у БиХ поднијело је 147 особа, што чини 0,46% од укупног броја исказаних намјера за подношење захтјева за азил. Разлика између броја исказаних намјера за подношење захтјева за азил и стварно поднесених захтјева за азил директан је показатељ злоупотребе азилантског система у БиХ на начин да се незаконит боравак у БиХ озакони исказивањем намјере за азил на територији БиХ на одређени период, а затим користи за незаконит одлазак према земљама ЕУ. У 2023. години највећи број захтјева за азил рјешен је доношењем одлуке о признању статуса супсидијарне заштите,

⁴ Члан 32. Закона о азилу (Службени гласник БиХ, бр. 11/16 и 16/16)

док је у претходној години највећи број захтјева за азил ријешен доношењем закључака о обустави поступка.⁵

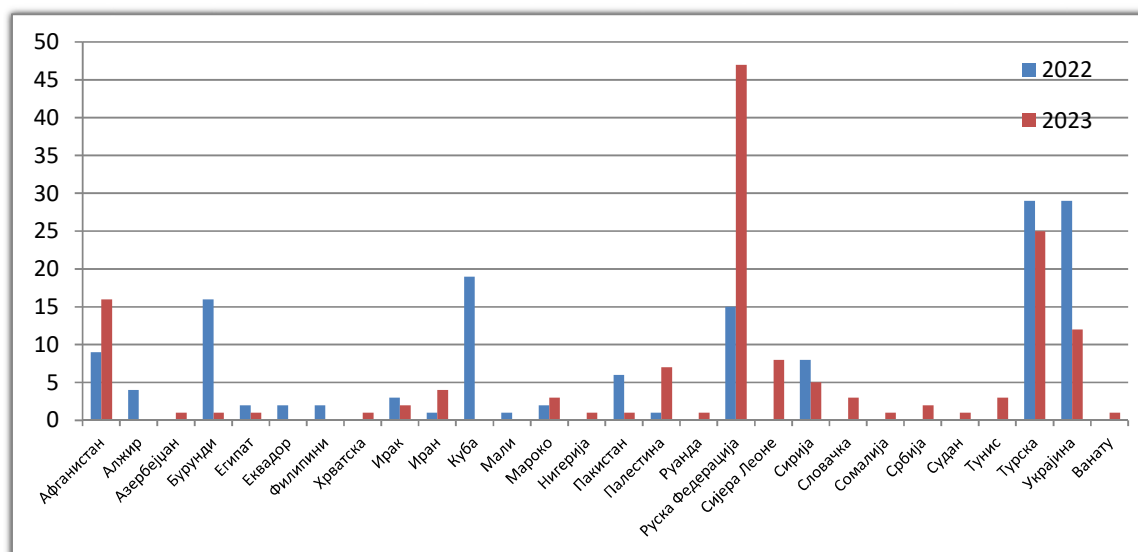
У циљу анализе актуелне ситуације у области азила, презентујемо податке који се односе на поднесене захтјеве за азил и број лица обухваћених тим захтјевима у 2022. и 2023. години.

Табела 27. Број захтјева (лица) која су поднијела захтјев за азил у БиХ у 2022. и 2023. години

АЗИЛ		2022.		2023.		%	
Бр.	Држава	Захтјева	Лица	Захтјева	Лица	Захтјева	Лица
1.	Авганистан	9	9	16	16	77,78%	77,78%
2.	Алжир	4	4	-	-	-100,00%	-100,00%
3.	Азербејџан	-	-	-	1	-	-
4.	Бурунди	6	16	1	1	-83,33%	-93,75%
5.	Египат	2	2	1	1	-50,00%	-50,00%
6.	Еквадор	1	2	-	-	-100,00%	-100,00%
7.	Филипини	2	2	-	-	-100,00%	-100,00%
8.	Хрватска	-	-	1	1	-	-
9.	Ирак	2	3	2	2	0,00%	-33,33%
10.	Иран	1	1	4	4	300,00%	300,00%
11.	Куба	15	19	-	-	-100,00%	-100,00%
12.	Мали	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
13.	Мароко	2	2	3	3	50,00%	50,00%
14.	Нигерија	-	-	1	1	-	-
15.	Пакистан	6	6	1	1	-83,33%	-83,33%
16.	Палестина	1	1	5	7	400,00%	600,00%
17.	Руанда	-	-	1	1	-	-
18.	Руска Федерација	9	15	27	47	200,00%	213,33%
19.	Сијера Леоне	-	-	8	8	-	-
20.	Сиријска Арапска Република	4	8	5	5	25,00%	-37,50%
21.	Словачка	-	-	3	3	-	-
22.	Сомалија	-	-	1	1	-	-
23.	Србија	-	-	2	2	-	-
24.	Судан	-	-	1	1	-	-
25.	Тунис	-	-	3	3	-	-
26.	Турска	25	29	18	25	-28,00%	-13,79%
27.	Украјина	21	29	8	12	-61,90%	-58,62%
28.	Ванату	-	-	1	1	-	-
УКУПНО:		111	149	113	147	1,80%	-1,34%

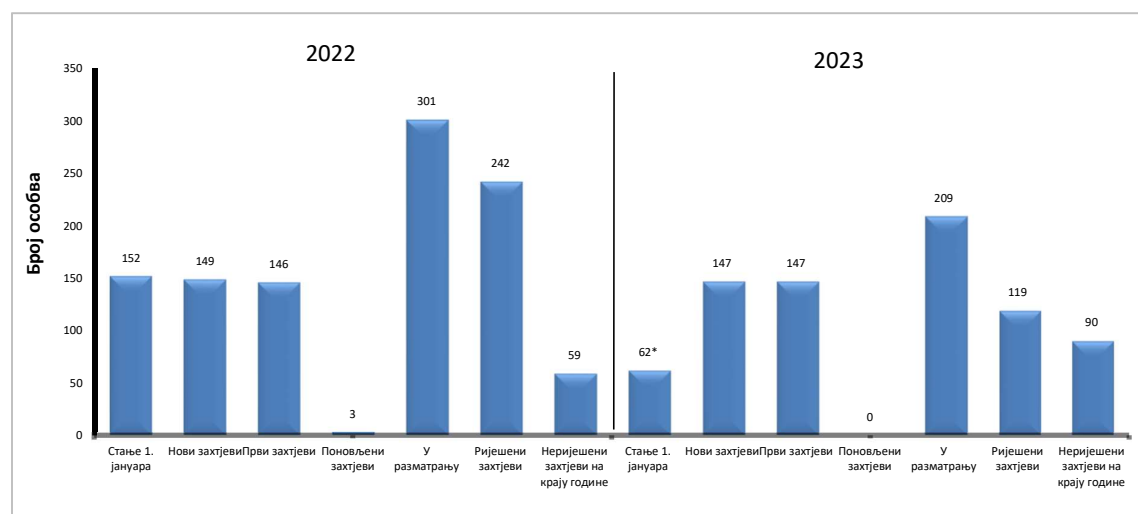
⁵ Члан 41. и Члан 47. Закона о азилу (Службени гласник БиХ бр. 11/16 и 16/16)

Графички приказ броја лица које су затражиле азил у БиХ у 2022. и 2023. години

Највећи број тражилаца азила у БиХ у 2023. години били су држављани Руске Федерације (27 захтјева за 47 особа), Турске (18 захтјева за 25 особа), Авганистана (16 захтјева за 16 особа), Украјине (8 захтјева за 12 особа) и Сијера Леоне (8 захтјева за 8 особа).

У 2022. години поднесена су 4 захтјева за 4 малољетне особе без пратње (2 из Авганистана и 2 из Алжира). Током 2023. године укупно је било 13 захтјева за азил која су поднијела малољетна лица без пратње (9 из Авганистана, 2 из Марока и по 1 из Руске

*Суд Босне и Херцеговине вратио је на поновно поступање 2 захтјева за 3 особе, те је видљива разлика у пренесеним захтјевима и особама из 2022. године у 2023.

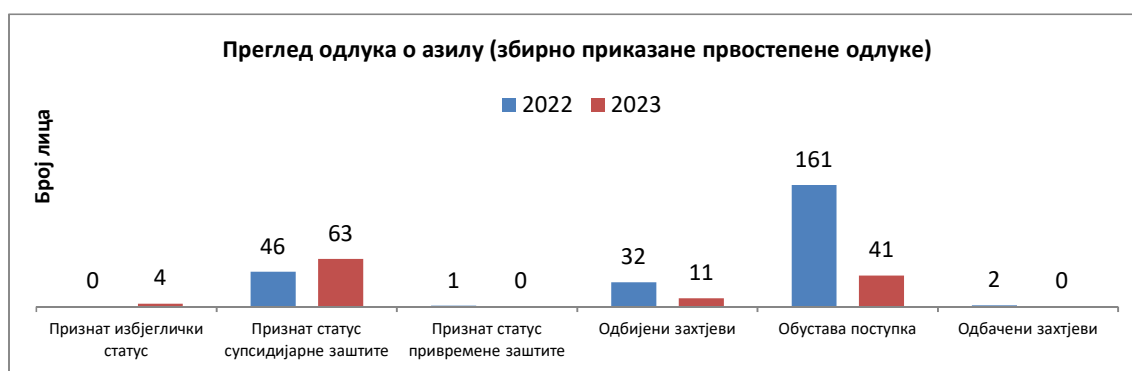
Федерације и Сирије).

У 2022. години донесена је укупно 181 одлука, од којих је код 28 захтјева за 37 особа захтјев за азил повучен, док је у 2023. години од 88 донесених одлука код 19 захтјева за 27 особа захтјев повучен (лично одустајање).

Током 2022. године Сектору за азил - Министарства безбједности укупно је поднесено 111 захтјева за азил у БиХ за 149 особа. Међутим, уз захтјеве који су остали неријешени из претходних година (111 захтјева за 152 особе) види се да је Сектор за азил у 2022.

години имао за разматрање укупно 220⁶ захтјева за 301 особу. Сектор за азил је током прошле године позитивно ријешио 35 захтјева за 46 особа признавањем статуса супсидијарне заштите, одбио је 25 захтјева за 33 особе, од којих је 1 са начелом забране враћања, док је поступак обустављен у 119 захтјева за 161 особу. Два захтјева за двије особе су одбачена тако да је на крају 2022. године остао неријешен 41 захтјев за 59 особа.

Према подацима Министарства безбједности – Сектора за азил, у 2023. години укупно је поднесено 113 захтјева за азил у БиХ за 147 особа. Међутим, уз захтјеве који су остали неријешени из претходних година (43 захтјева за 62 особе) види се да је Сектор за азил у 2023. години имао за разматрање укупно 156 захтјева за 209 особа. Сектор за азил је током прошле године позитивно ријешио 44 захтјева за 63 особа признавањем статуса супсидијарне заштите и признат је избјеглички статус по 2 захтјева за 4 особе, одбио је 11 захтјева за 11 особа, док је поступак обустављен у 31 захтјеву за 41 особу. На крају 2023. године остало је неријешено 68 захтјева за 90 особа.

У 2023. години обустављени су поступци код 31 захтјева за 41 особу из сљедећих разлога: разлози прописани Законом о управном поступку (19 захтјева за 27 особа), неодрживање на позив за саслушање (5 захтјева за 5 особа), не борави на посљедњој пријављеној адреси (4 захтјева за 4 особе) и тражилац током поступка не сарађује (3 захтјева за 5 особа).

Узимајући у обзир пренесене а неријешене захтјеве из претходних година, као и новозапримљене захтјеве, укупно за разматрање у 2023. години било је 156 захтјева за 209 особа. Највише захтјева поднијели су држављани Турске (24,4% од укупног броја тражилаца азила), Руске Федерације (20,5%), Авганистана (12,8%), Украјине (5,8%), Сијера Леоне (5,1%) и Сирије (5,1%).

Полна и старосна структура новозапримљених захтјева у прошлој години показује да је било 48 жена (33%) и 99 мушкараца (67%). Најзаступљенија добна група је од 18 до 34 године (59 особа или 40,1%), затим добна група од 35 до 64 године (53 особе или 36,1%), затим добна група од 0 до 13 година (25 особа или 17,0%), затим добна група од 14 до 17 година (6 особа или 4,1%) и скупина изнад 65 година (4 особе или 2,7%).

⁶ Три захтјева тражиоца азила су спојена у један, те је донесена једна одлука.

7. Издате радне дозволе странцима

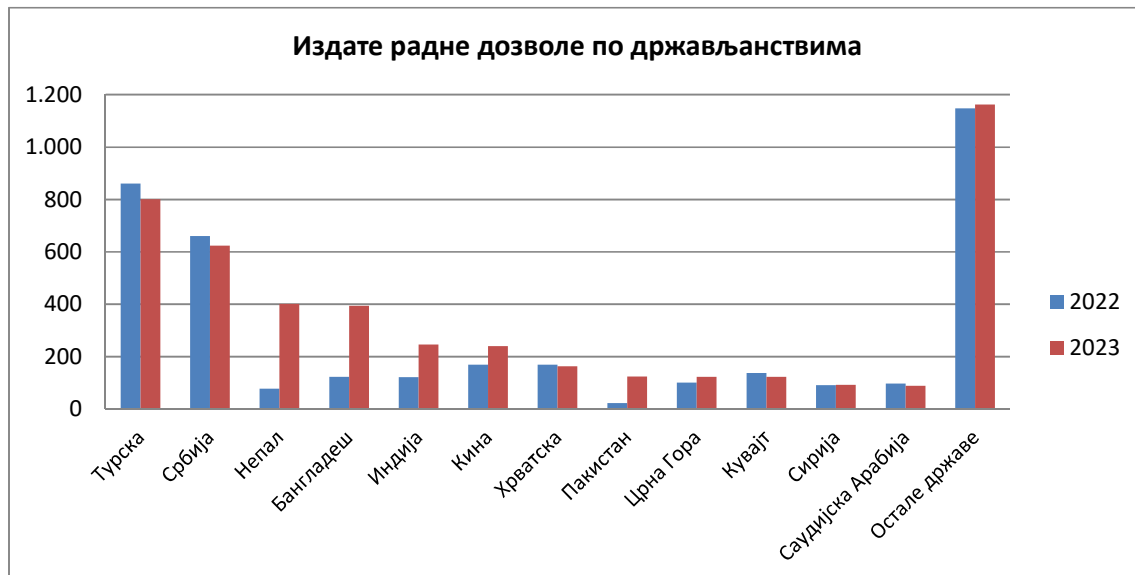
Према подацима Агенције за рад и запошљавање БиХ, а на основу података пристиглих из ентитетских завода за запошљавање и Завода за запошљавање Брчко дистрикта БиХ, укупан број радних дозвола које су издате странцима у Босни и Херцеговини у 2023. години износио је 4.586, а у 2022. години 3.780 радних дозвола, што представља повећање од 21,32%. Презентујемо податке издатих радних дозвола странцима разврстане по држављанствима и квалификацијској структури странаца.

Табела 28. Издате радне дозволе странцима, разврстано по држављанствима за 2022. и 2023. годину

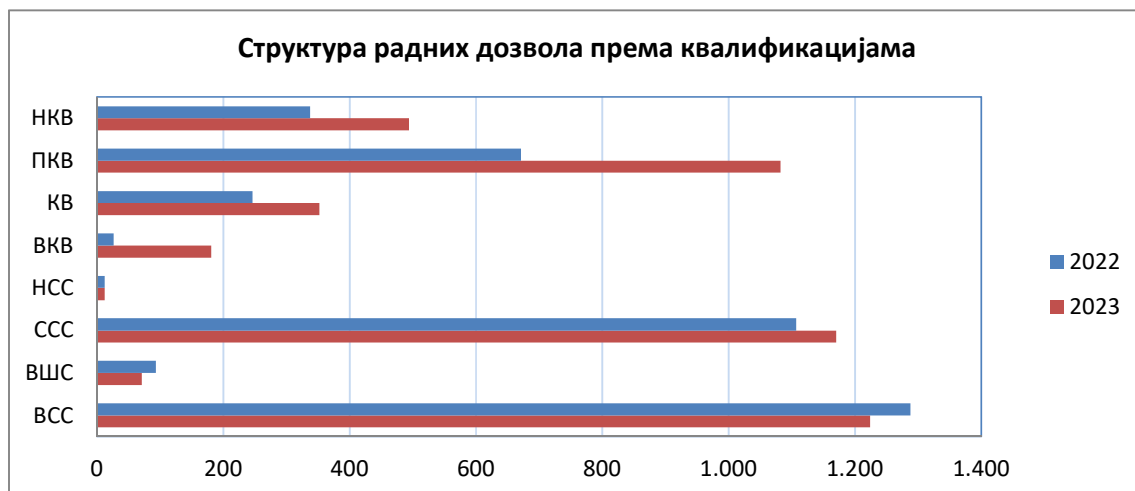
Ред.бр.	Држављанство	2022.	2023.	%
1.	Турска	861	801	-6,97%
2.	Србија	661	624	-5,60%
3.	Непал	78	401	414,10%
4.	Бангладеш	123	394	220,33%
5.	Индија	122	246	101,64%
6.	Кина	169	241	42,60%
7.	Хрватска	169	164	-2,96%
8.	Пакистан	22	125	468,18%
9.	Црна Гора	102	123	20,59%
10.	Кувајт	137	123	-10,22%
11.	Сирија	91	93	2,20%
12.	Саудијска Арабија	97	89	-8,25%
13.	Остале државе	1.148	1.162	1,22%
	Укупно	3.780	4.586	21,32

Највећи број странаца који имају радне дозволе у БиХ у прошлој години су држављани Турске (17,47%), а потом слиједу држављани Србије (13,61%), Непала (8,74%), Бангладеша (8,59%) и Индије (5,36%).

У 2023. години за већину земаља и у укупном броју уочава се тренд раста издатих радних дозвола странцима у БиХ у односу на 2022. годину (повећање од 21,32%), изузев држављана Турске, Србије, Хрватске, Кувајта и Саудијске Арабије.

Квалификациона структура странаца којима су издате радне дозволе у 2023. години показује да највећи број има високу стручну спрему (27%), након чега слиједе они са средњом стручном спремом (26%), те полуквалификовани радници (24%), што је скоро исти случај и у претходним годинама када су у питању висока и средња стручна спрема.

Највећи број радних дозвола у 2023. години издат је у сљедећим дјелатностима: грађевинарству 1.368 (30%), трговини 622 (14%), осталим услужним дјелатностима 506 (11%), умјетности 436 (10%), пословању некретнинама 298 (6%) и прерађивачкој индустрији 297 (6%), што представља 77% од укупног броја издатих радних дозвола.

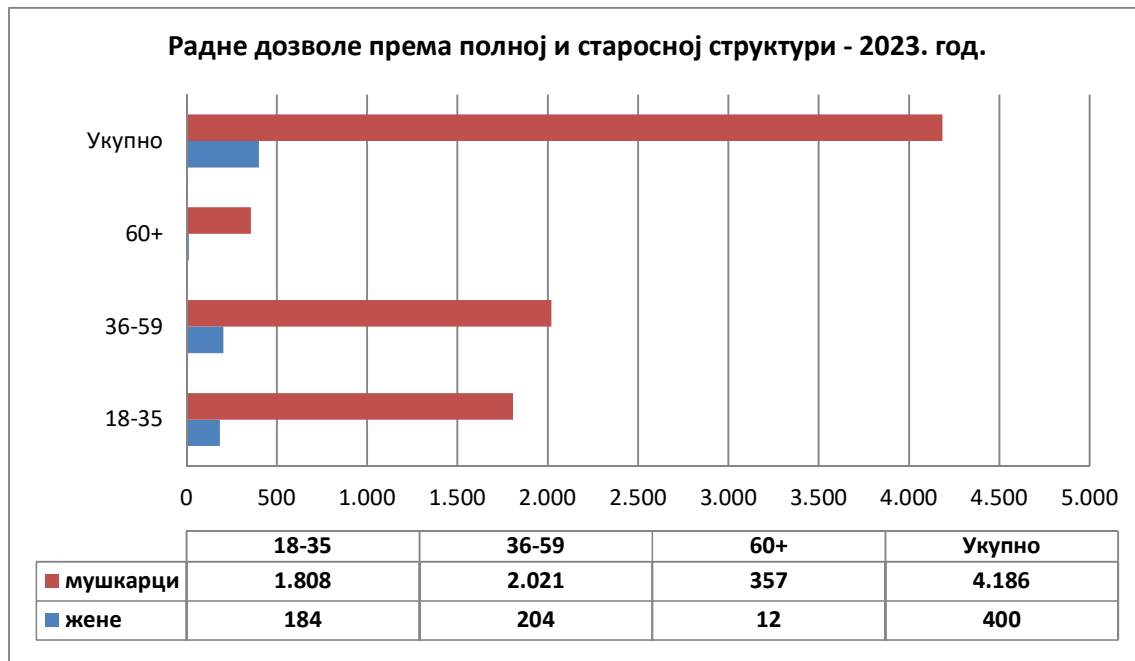
Табела 29. Структура Радних дозвола у 2023. години према дјелатностима

ДЈЕЛАТНОСТИ	2023
Грађевинарство	1.368
Трговина на велико и на мало; поправак моторних возила и мотоцикла	622
Остале услужне дјелатности	506
Умјетност, забава и рекреација	436
Пословање некретнинама	298
Прерађивачка индустрија	297
Хотелијерство и угоститељство	188
Образовање	150
Административне и помоћне услужне дјелатности	135
Информације и комуникације	129
Дјелатности здравствене и социјалне заштите	96
Вађење руда и камена	96
Стручне, научне и техничке дјелатности	86
Превоз, складиштење и везе	52
Пољопривреда, шумарство и риболов	48
Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизацијом	29
Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	24
Дјелатности вантериторијалних организација и органа	15

Снабдијевање водом, уклањање отпадних вода, управљање отпадом те дјелатности санације околине	4
Јавна управа и одбрана	4
Дјелатности домаћинства	3
УКУПНО:	4.586

Од укупног броја у 2023. години женама је издато 400 (9%), а мушкарцима 4.186 (91%) радних дозвола, што представља приближно исти омјер као и у претходних пет година. Највећи број радних дозвола у 2023. години, укупно 2.021 (44%), издато је мушкарцима у доби од 36 до 59 година. Овај проценат је био приближно исти и у претходним годинама.

8. Стицање држављанства БиХ

Министарство цивилних послова, надлежно за издавање сагласности за стицање држављанства БиХ, захтјев за доставу података о лицима која су добила држављанство БиХ путем натурализације и спровођења међудржавних уговора о двојном држављанству прослиједило је надлежним ентитетским министарствима. Федерално Министарство унутрашњих послова и Министарство управе и локалне самоуправе Републике Српске доставили су тражене податке, разврстане по земљама поријекла, полу и доби особа које су стекле држављанство БиХ у 2022. и 2023. години. Достављени подаци су анализирани и представљени по годинама. Такође, Савјет министара БиХ доноси одлуке о пријему у држављанство Босне и Херцеговине за особе од нарочите користи за БиХ у складу са чланом 13. Закона о држављанству Босне и Херцеговине. За наведена лица чињеница држављанства БиХ и ентитетског држављанства уписује се према мјесту њиховог пребивалишта у Босни и Херцеговини.

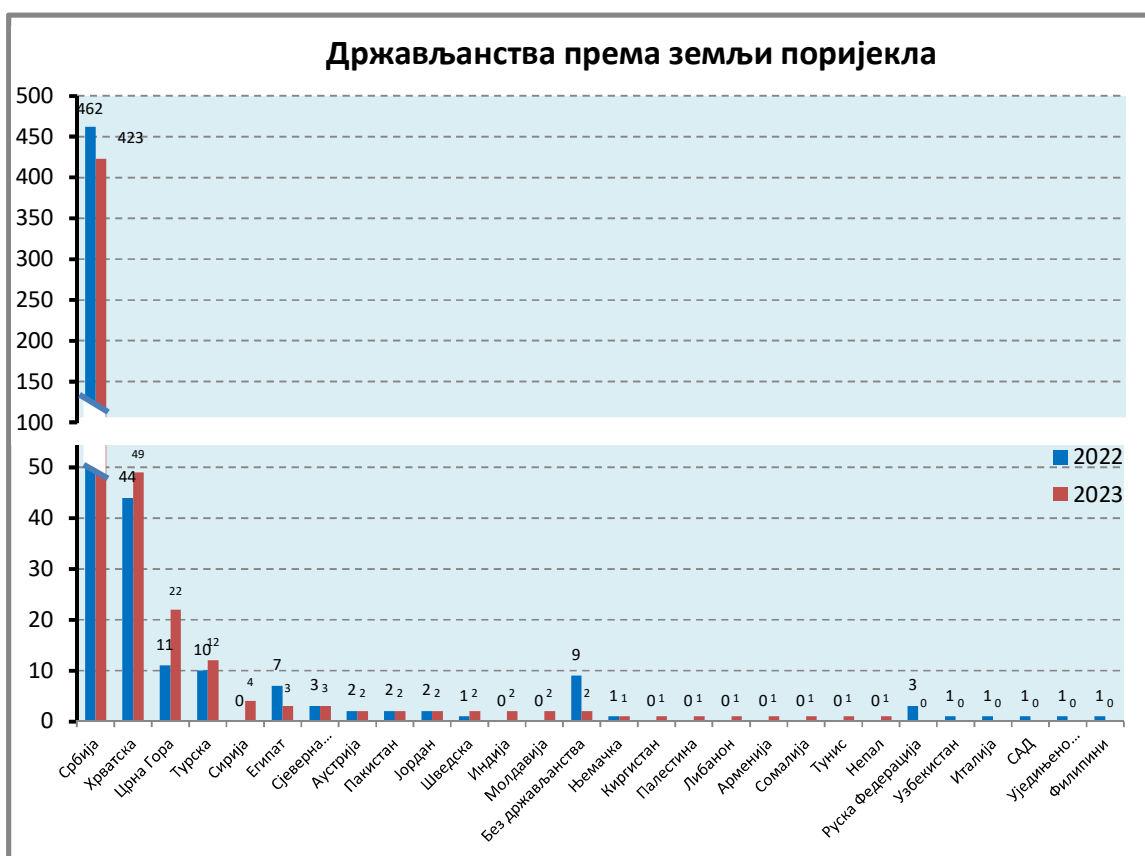
Табела 30. Број одобрених држављанстава БиХ, разврстано према земљама поријекла у 2022. и 2023. години

Ред.бр.	Претходно држављанство	2022.	2023.
1.	Србија	462	423
2.	Хрватска	44	49
3.	Црна Гора	11	22
4.	Турска	10	12
5.	Сирија	-	4

Ред.бр.	Претходно држављанство	2022.	2023.
15.	Њемачка	1	1
16.	Киргистан	-	1
17.	Палестина	-	1
18.	Либан	-	1
19.	Јерменија	-	1

Ред.бр.	Претходно држављанство	2022.	2023.
6.	Египат	7	3
7.	Сјеверна Македонија	3	3
8.	Аустрија	2	2
9.	Пакистан	2	2
10.	Јордан	2	2
11.	Шведска	1	2
12.	Индија	-	2
13.	Молдавија	-	2
14.	Без држављанства	9	2

Ред.бр.	Претходно држављанство	2022.	2023.
20.	Сомалија	-	1
21.	Тунис	-	1
22.	Непал	-	1
23.	Руска Федерација	3	-
24.	Узбекистан	1	-
25.	Италија	1	-
26.	САД	1	-
27.	Уједињено Краљевство	1	-
28.	Филипини	1	-
Укупно		562	538

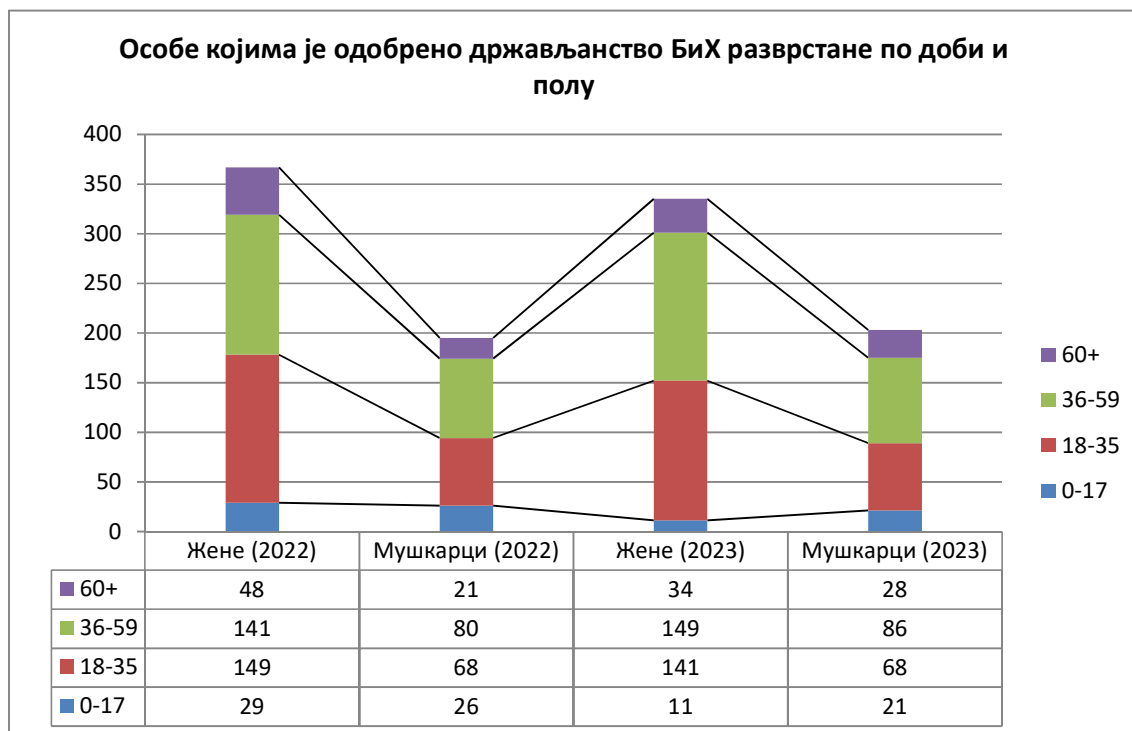

У протекле двије године највише држављанстава БиХ стекли су држављани Србије (80%). Укупан број странаца који су стекли држављанство БиХ у 2023. години износио је 538 и мањи је за 4,27% у односу на 2022. годину. Од тог броја на основу Споразума о двојном држављанству отпада 526 лица, што представља 98% од укупног броја додијељених држављанстава.

У 2023. години држављанство БиХ и Федерације БиХ стекло је 270 лица, од чега 9 лица по основу Одлуке Савјета министара БиХ о пријему у држављанство Босне и Херцеговине

особа од нарочите користи за Босну и Херцеговину, по основу натурализације 63 лица, затим Споразума о двојном држављанству између Босне и Херцеговине и Србије 181 особа, Споразума о двојном држављанству између Босне и Херцеговине и Хрватске 17 особа. У истој години држављанство БиХ и Републике Српске стекла је 268 лица, од чега 3 лица по основу Одлуке Савјета министара БиХ о пријему у држављанство Босне и Херцеговине за особе од нарочите користи за Босну и Херцеговину, те Споразума о двојном држављанству између Босне и Херцеговине и Србије 233 особа, Споразума о двојном држављанству између Босне и Херцеговине и Хрватске 18 лица, Споразума о двојном држављанству између Босне и Херцеговине и Шведске 1 лице, те по основу натурализације 13 лица.

Анализа укупних података о лицима која су добила држављанство БиХ у 2023. години према доби и полу указује на то да је 39% особа које су стекле држављанство БиХ у доби од 18 до 35 година старости и 44% лица која су стекла држављанство БиХ у доби од 36 до 59 година старости, те да је држављанство БиХ стекло више жена (62%) него мушкараца (38%), што је скоро исти случај као у претходним годинама.

9. Емиграција из БиХ

Министарство за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине у оквиру своје надлежности за исељеништво, у сврху припреме стања емиграције из Босне и Херцеговине за Миграциони профил Босне и Херцеговине, користи податке институција

у Босни и Херцеговини, властите податке и податке дипломатско-конзуларних представништва Босне и Херцеговине као и статистичке податке агенција за статистику земаља пријема о укупном броју БиХ исељеника који у земљама пријама бораве дуже од 12 мјесеци.

9.1. Миграциони токови

Због тешкоћа у праћењу емиграција, посебно данас, у ери глобализације, доступности информација, транспарентности те отклањању препрека за мобилност људи, миграције постају фактор који директно утиче на развој скоро сваке земље у свијету па тако и Босне и Херцеговине.

Босна и Херцеговина је земља великих миграционих кретања. Суочава се са свим врстама миграција: унутрашњим, вањским, принудним, добровољним, миграцијама нискообразованих али све више и високообразованих људи.

Процес емиграције је још увијек један од најхитнијих постратних друштвено-економских изазова са којим се Босна и Херцеговина суочава, забрињавајуће низак природни прираштај и емиграција становништва је међу најважнијим демографским проблемима. Према подацима Агенције за статистику, Босна и Херцеговина је од 2017. до 2021. године имала континуирано растући негативни природни прираштај. Постоје истраживања која указују на то да када се просјечан годишњи одлив становништва од 36.800 лица коригује бројем лицима која се просјечно годишње врате у Босну и Херцеговину, будући да су у овом броју садржане и привремене миграције (око 18.600 годишње), добије се нето годишњи одлив од око 18.200 лица. Ипак, није могуће утврдити стварни број људи који су напустили Босну и Херцеговину, јер не постоји обавеза пријављивања одласка, нити се у Босни и Херцеговини прикупљају такви подаци.

Задњих година су свеprisутнији процеси одласка младих, високообразованих, перспективних људи у чије је школовање и обуку Босна и Херцеговина уложила милионе марака.

Процјењује се да су трошкови школовања држављанина Босне и Херцеговине које се завршило 2018. године, кумулативно посматрано, коштали око 13.000 евра за основну школу, 20.200 евра за средњу школу и око 29.000 евра за завршене академске студије. Просјечни трошкови завршених постдипломских студија (докторских студија) у Босни и Херцеговини износе око 43.000 евра из чега су видљиви огромни губици по БиХ економију те у бруто домаћем производу.⁷ Као главну миграцијску мотивацију млади образовани људи наводе жељу за бољим условима живота, што подразумева стабилан посао који би задовољио њихове животне потребе. Иако не постоје прецизни подаци о одливу младе и високообразоване популације из Босне и Херцеговине, процјењује се да је наша земља на врху листе с највећим одливом мозга.

⁷ Трошкови емиграције младих <https://iri.rs/wp-content/uploads/2021/08/Troskovi-emigracije-mladih-iz-BiH-1.pdf>

Стопа незапослених младих људи у Босни и Херцеговине је четири пута већа него у земљама ЕУ.⁸

У извјештају студије о миграцијама⁹ наводи се да је готово 25% младих који имају основни академски степен и 24% оних који имају академски степен магистра још увијек незапослено што показује значајну неподударност између потреба тржишта рада и образовних програма.

Подаци о емигрантима, односно исељеништву из Босне и Херцеговине, према евиденцији и пописима становништва земаља пријема, могу се разврстати у три основне групе:

- држављани Босне и Херцеговине,
- лица рођена у Босни и Херцеговини,
- лица БиХ поријекла, што укључује и њихове потомке.

Када говоримо о емиграцији из Босне и Херцеговине на годишњем нивоу, једини подаци у Босни и Херцеговини који се могу користити као статистика емиграција по годинама су подаци које води Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине о броју особа које су се одјавиле из евиденције о пребивалишту и боравишту држављана Босне и Херцеговине ради исељења у друге државе. Према њиховим подацима, у 2023. години, 2.777 особа је одјавило боравак у Босни и Херцеговини.¹⁰

Табела 31. Број одјављених лица из БиХ у 2023. години према држави одредишта

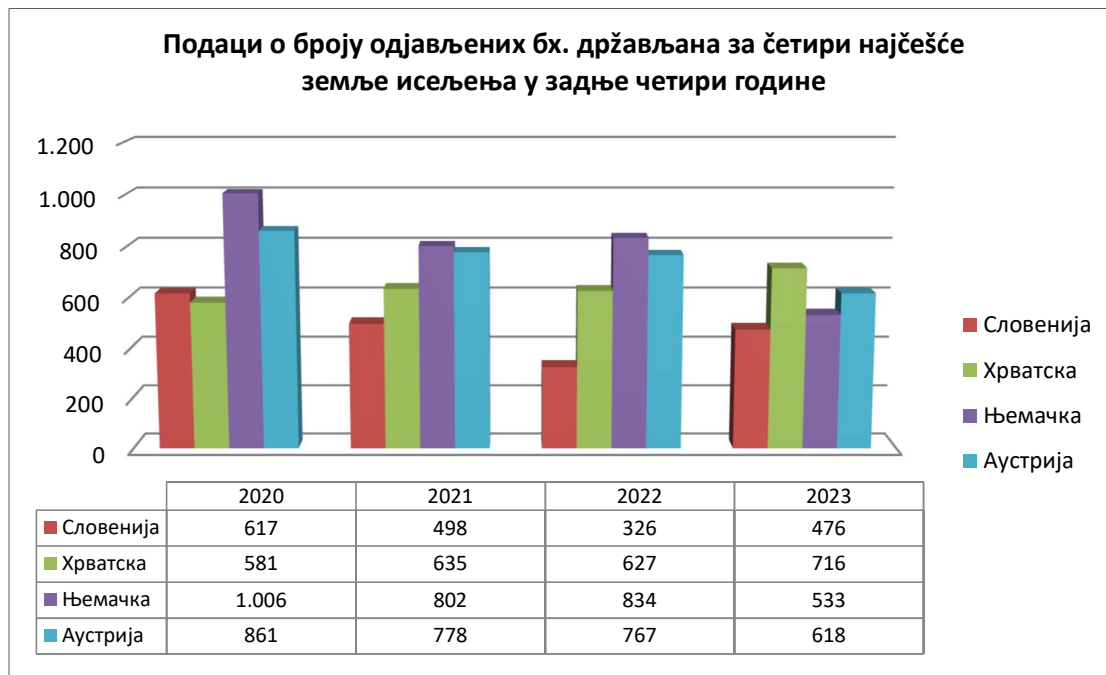
ДРЖАВА ОДРЕДИШТА	БРОЈ ОДЈАВЉЕНИХ ОСОБА У 2023. ГОДИНИ
Хрватска	716
Аустрија	618
Њемачка	533
Словенија	476
Остале земље	96
УКУПНО:	2.777

Ови подаци не могу бити показатељи тренда емиграције из Босне и Херцеговине, јер не представљају свеукупне податке о исељавању из Босне и Херцеговине, али указују на то да су најчешће земље дестинације за емигранте из Босне и Херцеговине земље Европске уније.

⁸ *The Economist*

⁹ Променте социјална истраживања – Анкета о емиграцији младих из БиХ стр. 33, https://ba.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/youth_emigration_survey_in_bih_bcs_final_1.pdf

¹⁰ Извор: Допис Агенције за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине број:15-01/07-10-13367-2/2023 од 09.01.2024. год.

На основу билатералних споразума о запошљавању које је Босна и Херцеговина закључила са Словенијом и Њемачком, велики број радника се запошљава у овим земљама посредством Агенције за рад и запошљавање Босне и Херцеговине, међутим доста њих одлази из Босне и Херцеговине и у властитом аранжману. Тако, према подацима Агенције за рад и запошљавање Босне и Херцеговине¹¹ о запосленим држављанима Босне и Херцеговине у земљама с којима Босна и Херцеговина има потписан споразум о запошљавању закључно с новембром 2023. године у Републици Словенији запослено је 12.099 држављанина Босне и Херцеговине, а у Савезној Републици Њемачкој запослено је 400 радника (односи се само на медицинске раднике) што је укупно 12.499 држављана Босне и Херцеговине. Због немогућности успоставе база података о емиграцији, уобичајено је да се за податке о емиграцији користе подаци о имиграцији и попису становништва које воде статистичке агенције у земљама пријема.

9.2. Број емиграната

Босна и Херцеговина представља водећу европску емигрантску земљу и спада међу водеће емигрантске земље свијета, прецизније 11. је на глобалној лествици у односу на број становника.

Према доступним, званичним подацима агенција за статистику земаља пријема и дипломатско-конзуларних представништава Босне и Херцеговине процјена укупног броја лица које живе у иселјеништву, а које воде поријекло из Босне и Херцеговине износи око 2,2 милиона што је око 62% у односу на 3.531.159 укупног становништва у земљи.

¹¹ Извор: Акт Агенције за рад и запошљавање Босне и Херцеговине од 29.01.2024. године

Табела 32. Број емиграната рођених у Босни и Херцеговини у 54 државе пријема

Ред.бр.	Земља пријема	Број	Извор података и референтна година	Ред.бр.	Земља пријема	Број	Извор података и референтна година
1.	Хрватска	381.100	УН ¹² , 2020	28.	Нови Зеланд	626	УН, 2015
2.	Србија	342.526	УН, 2020	29.	Белгија	615	УН, 2020
3.	Њемачка	333.000	Федерални стат.уред Њемачке ¹³ , 2021	30.	Руска Федерација	513	УН, 2020
4.	Аустрија	172.373	Статистички уред Аустрије ¹⁴ , 2021	31.	Малта	494	УН, 2020
5.	Словенија	132.579	Статистички уред Словеније ¹⁵ , 2023	32.	Словачка	463	УН, 2020
6.	САД	104.136	УН, 2020	33.	Грчка	446	УН, 2020
7.	Шведска	60.265	Статистички уред К. Шведске ¹⁶ , 2022	34.	Мађарска	438	УН, 2020
8.	Швајцарска	57.783	Статистички уред Швајцарске ¹⁷ , 2020	35.	Либија	351	УН, 2020
9.	Канада	35.925	Статистички уред Канада ¹⁸ , 2021	36.	Лихтенштајн	299	УН, 2020
10.	Аустралија	31.330	Статистички уред Аустралија ¹⁹ , 2021	37.	Исланд	273	УН, 2020
11.	Црна Гора	32.126	УН, 2020	38.	Јужна Африка	243	УН, 2020
12.	Италија	29.487	УН, 2020	39.	Бугарска	164	УН, 2020
13.	Албанија	29.077	УН, 2013	40.	Румунија	160	УН, 2020
14.	Норвешка	19.049	Статистички уред Норвешка ²⁰ , 2023	41.	Бразил	86	УН, 2020
15.	Данска	16.302	Уред за статистику Данске ²¹ , 2023	42.	Кипар	65	УН, 2020
16.	Француска	15.944	УН, 2020	43.	Египат	61	УН, 2020
17.	Уједињено Краљевство	9.576	УН, 2020	44.	Јордан	59	УН, 2020
18.	Сјеверна Македонија	8.750	УН, 2020	45.	Израел	53	УН, 2015
19.	Пољска	4.584	УН, 2020	46.	Португалија	46	УН, 2020
20.	Турска	3.253	УН, 2020	47.	Чиле	44	УН, 2019

¹² United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2020). International Migrant Stock <https://www.un.org/development/desa/pd/content/international-migrant-stock>, приступљено 30.1.2021. год.

¹³ Statistisches Bundesamt (Destatis), 2021, www.destatis.de

¹⁴ <https://statcube.at/statistik.at/ext/statcube/jsf/tableView/tableView.xhtml>

¹⁵ <https://pxweb.stat.si/SiStat/en>

¹⁶ <https://www.scb.se/en/>

¹⁷ <https://www.bfs.admin.ch/>

¹⁸ <https://www.statcan.gc.ca/en/start>

¹⁹ <https://www.abs.gov.au/>

²⁰ <https://www.ssb.no/en>

²¹ <https://www.dst.dk/>

Ред.бр.	Земља пријема	Број	Извор података и референтна година	Ред.бр.	Земља пријема	Број	Извор података и референтна година
21.	Република Чешка	3.178	УН, 2020	48.	Венецуела	22	УН, 2020
22.	Шпанија	2.858	УН, 2020	49.	Боливија	10	УН, 2020
23.	Луксембург	2.732	УН, 2020	50.	Летонија	9	УН, 2020
24.	Ирска	1.407	Централни стат. уред Р. Ирске ²² , 2016	51.	Доминиканска Република	5	УН, 2020
25.	Низоземска	1.059	УН, 2020	52.	Литванија	2	УН, 2020
26.	Финска	811	УН, 2020	53.	Естонија	2	УН, 2020
27.	Белгија	714	УН, 2020	54.	Гвинеја	2	УН, 2020
УКУПНО						1.837.375	

Тачни статистички подаци о укупном броју емиграната рођених у Босни и Херцеговини, без обзира на њихово садашње држављанство, у 54 земље свијета износи 1.837.375, од чега у земљама Европе и Сјеверне Америке живи 95% емиграната из Босне и Херцеговине.

Међутим, процјена укупног броја особа БиХ поријекла у свијету је око 2,2 милиона. Овај број укључује лица рођена у Босни и Херцеговини које су напустила своју земљу и процијењени број њихових потомака рођених у земљама пријема без обзира које држављанство имају, а не укључује тзв. стару емиграцију. Министарство за људска права и избјеглице располаже само дјелимичним подацима о броју потомака, а процјене броја особа БиХ поријекла у свијету су сачињене на основу тих података и података и процјена којима располажу дипломатско-конзуларна представништва Босне и Херцеговине, те агенције за статистику и заводи за попис становништва земаља пријема.

Посматрајући пораст укупног броја особа БиХ поријекла у периоду од 1990. до 2020. године за одређене државе пријема (18 држава) примјетни су одређени трендови који указују које државе грађани Босне и Херцеговине најчешће бирају као своје одредиште. Поред већ утврђених трендова одлазака у Њемачку, Аустрију и Словенију, уочљиво је да се БиХ емигранти одлучују и за одлазак у земље Скандинавије – Шведска, Норвешка и Финска које имају континуиран пораст броја лица бх. поријекла, односно оних који су рођени у Босни и Херцеговини. Када посматрамо остатак Европске уније, свакако је потребно истаћи да одређен број грађана Босне и Херцеговине бира Уједињено Краљевство и Републику Ирску као земље свог одредишта, с обзиром да ове земље у пријератном периоду нису традиционално биле одредиште емиграната из Босне и Херцеговине. Од преко-океанских земаља треба истаћи Канаду и Аустралију гдје је у задњих 30 година видљив континуиран раст броја особа које су поријеклом из Босне и Херцеговине.

²² <https://www.cso.ie/>

Табела 33. Број емиграната рођених у Босни и Херцеговини у 18 држава пријема за период 1990-2020. година

Ред.бр.	Држава пријема ²³	1990.	1995.	2000.	2005.	2010.	2015.	2020.
1.	Аустралија	22.312	-	28.650	38.394	39.730	36.750	38.485
2.	Аустрија	92.349	104.186	116.023	123.348	132.222	152.759	168.798
3.	Белгија	308	306	295	215	367	521	714
4.	Финска	-	100	200	404	557	652	811
5.	Француска	8.357	8.628	8.898	11.323	13.089	14.506	15.944
6.	Ирска	123	342	748	749	627	640	732
7.	Исланд	9	14	18	83	144	150	273
8.	Италија	4.034	15.437	26.839	18.972	10.348	11.317	29.487
9.	Канада	25.135	-	25.945	29.787	35.885	35.908	38.906
10.	Малта	25	30	77	122	134	227	494
11.	Норвешка	3	9.401	11.573	12.486	12.952	13.201	13.946
12.	Њемачка	108.349	129.718	151.087	157.145	160.948	165.187	221.720
13.	Словенија	68.549	68.327	77.361	79.262	102.915	100.880	122.235
14.	Србија	42.141	266.909	380.524	351.671	343.743	335.992	342.526
15.	Шпанија	643	867	1.466	1.888	2.162	2.119	2.858
16.	Шведска	40.488	48.046	51.526	54.222	55.914	54.799	60.912
17.	Швајцарска	41.166	-	38.666	43.388	51.023	54.673	57.678
18.	Уједињено Краљевство	1.816	4.108	6.470	6.717	7.090	8.486	9.576

9.3. Статус емиграната

Статус БиХ исељеника ријешен је великим дијелом кроз стицање држављанства земље пријема, сталну или привремену дозволу боравка. Број држављана Босне и Херцеговине, са сталним или привременим боравком, према доступним подацима за четрнаест држава пријема, износи 539.475, а како је то представљено у табели 35. Овај број представља БиХ држављане који имају само држављанство Босне и Херцеговине и који нису стекли држављанство државе пријема, нити имају двојно држављанство.

Табела 34. Број држављана БиХ у 14 земаља пријема (не укључује особе које поред држављанства БиХ имају и неко друго држављанство)

ЗЕМЉА ПРИЈЕМА	Број држављана БиХ	Завод за статистику земље пријема за референтну годину
Њемачка	233.775	2022
Аустрија	96.990	2021
Словенија	87.446	2023
Швицарска	27.716	2022
Италија	20.454	2023

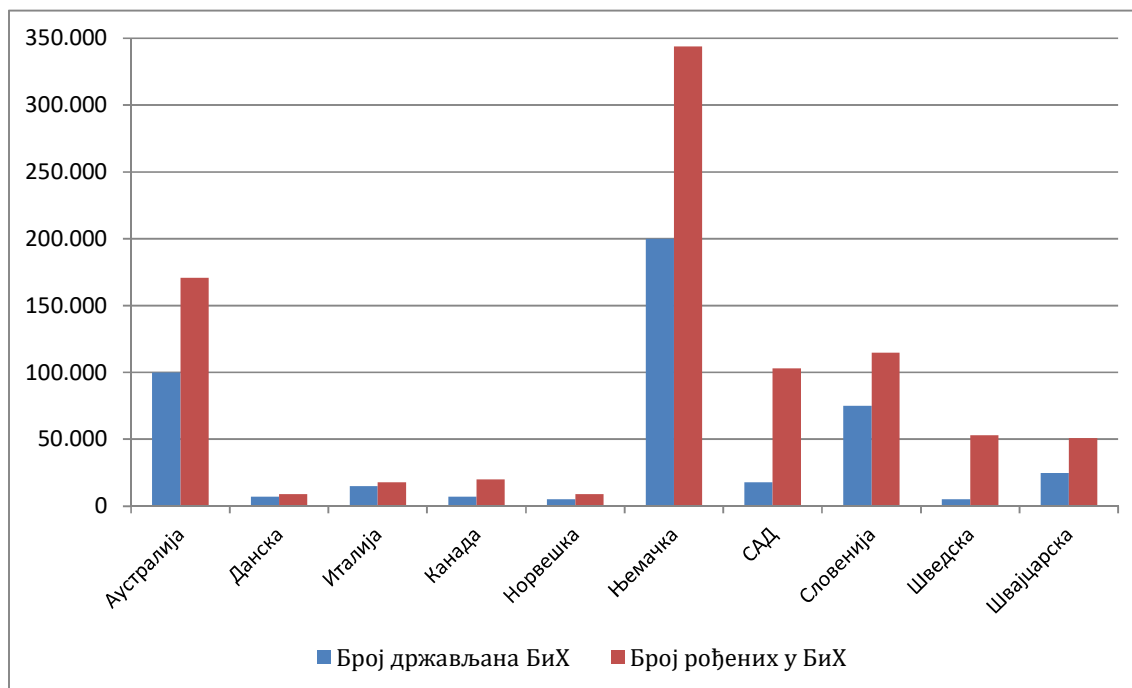
²³ [United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division \(2020\). International Migrant Stock](https://www.un.org/development/desa/pd/content/international-migrant-stock)
<https://www.un.org/development/desa/pd/content/international-migrant-stock>, приступљено 30.1.2021. г.

ЗЕМЉА ПРИЈЕМА	Број држављана БиХ	Завод за статистику земље пријема за референтну годину
САД	23.383	2020
Данска	8.871	2023
Канада	15.545	2021
Хрватска	6.733	2011
Шведска	6.717	2021
Црна Гора	5.209	2011
Норвешка	3.071	2023
Низоземска	2.165	2019
Аустралија	1.400	2011
УКУПНО:	539.475	

Напомињемо да подаци о броју држављана Босне и Херцеговине који по основу Споразума о двојном држављанству посједују двојна држављанства са Хрватском, Србијом и Шведском нису доступни, јер нити једна земља пријема не води податке о двојним држављанима, што значи када држављани Босне и Херцеговине добију држављанство земље пријема они се у статистикама земаља пријема више не воде као држављани Босне и Херцеговине. Подаци о држављанима Босне и Херцеговине у Хрватској и Шведској, (наведени у табели 35), се односе само на оне држављане Босне и Херцеговине који нису стекли држављанство земље пријема, док за Србију није доступна ни ова врста података.

Стопа натурализације исељеника из Босне и Херцеговине у одређеној земљи пријема се јасно види у односу између броја особа које имају држављанство Босне и Херцеговине и броја особа које су рођене у Босни и Херцеговини. У већини земаља број држављана Босне и Херцеговине је пуно мањи у односу на број оних који су рођени у Босни и Херцеговини.

Упоредни приказ броја емиграната рођених у БиХ и броја држављана БиХ у истој држави пријема

Према подацима Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине²⁴, у 2023. години држављанства Босне и Херцеговине се одрекло 2.152 особе. Број лица која су старосне доби до 35 година и млађе је 1.196, док је остатак од 956 лица старије од 35 година. Према истим подацима највећи број држављана Босне и Херцеговине одрекло се држављанства Босне и Херцеговине ради стицања држављанства Аустрије (779), Њемачке (657) и Словеније (531).

Табела 35. Број лица која су се одрекла бх. држављанства у 2023. години према држави стицања држављанства

Р.бр.	Држава стицања држављанства	Број лица
1.	Аустрија	779
2.	Њемачка	657
3.	Словенија	531
4.	Хрватска	70
5.	Црна Гора	40
6.	Низоземска	32
7.	Србија	17
8.	Остале земље	26
УКУПНО		2.152

²⁴ Акт број: 06-30-2-6780/23 Министарства цивилних послова БиХ од 08.01.2024. године

9.4. Новчане дознаке

Након што је криза пандемије болести COVID-19 проузорковала глобални пад у новчаним дознакама па тако и дознакама које исељеништво шаље у Босну и Херцеговину, према посљедњим подацима видљиво је како су износи поново у порасту.

Када посматрамо трансфере из иностранства током 2022. године уплаћено је укупно 4.959,33 милијарди КМ, током 2021. године 4.356,43 милијарди КМ, док је у панедмијској 2020. години износ био знатно нижи и износио је 3.884,06 милијарди КМ. Годину прије тога, 2019. тај износ је био 4.354 милијарди КМ, 2018. године 4.124,94 милијарди КМ, а 2017. године 3.872,35 милијарди КМ.

Према процјени прилива новчаних дознака за 4. квартал 2023. године, уколико се тренд наставио и у остатку 2023. године, евидентно је да ће бити оборен досадашњи рекорд, те да ће укупан износ текућих трансфера бити преко пет милијарди КМ.

На основу података Централне банке Босне и Херцеговине²⁵ и процјене прилива новчаних дознака за 4. квартал 2023. године, прилив персоналних трансфера за 2023. годину износи 3 милијарде и 718 милиона КМ, док укупни трансфери из иностранства, који укључују и иностране пензије, за 2023. годину износе 5 милијарди и 99 милиона КМ.

Табела 36. ЦББиХ – Извјештај о платном билансу БиХ и процјена за Q4 2023

Изражено у милионима КМ	2023. 1. квартал	2023. 2. квартал	2023. 3. квартал	2023. (процјена) 4. квартал	2023. (процјена) Укупно
Персонални трансфери (Новчане дознаке из иностранства)	793,58	970,84	1.010,34	943,75	3.718,51
Остали текући трансфери (углавном пензије)	323,02	339,37	356,56	361,88	1.380,83
<i>Од чега: Социјална давања (по старој методологији пензије из иностранства)</i>	286,46	308,74	332,30	327,89	1.255,39
Укупно текући трансфери	1.116,60	1.310,21	1.366,90	1.305,63	5.099,34

Из ових података је очито да постоји тренд континуираног повећања опсега дознака које БиХ дијаспора шаље према Босни и Херцеговини.

Процјена Свјетске банке²⁶ о новчаним дознакама из иностранства за Босну и Херцеговину за 2023. годину износе 5 милијарди и 141 милион КМ²⁷. Према овим подацима, учешће новчаних дознака у БДП-у Босне и Херцеговине је 10,6% што Босну и Херцеговину ставља на 5. мјесто у Европи по висини учешћа новчаних дознака у БДП-у.

²⁵ Извор податка: ЦББиХ-Извјештај о Платном билансу БиХ од 25.01.2024. године - Трансфери_Q1 2007-Q3_2023 и процјена за Q4 2023. год. сачињена на основу прилива новчаних дознака за претходне три године.

²⁶ World Bank-KNOMAD, December 2023- Remittance inflows (US\$ million)

²⁷ 2,850 милиона US долара – курсна листа Централне банке на дан 01.02.2024. године

Дознаке из иностранства од исељеништва највише стижу из сусједних земаља као и земаља западне Европе, попут Њемачке, затим Скандинавије, Сјеверне Америке и нешто мање из Аустралије.

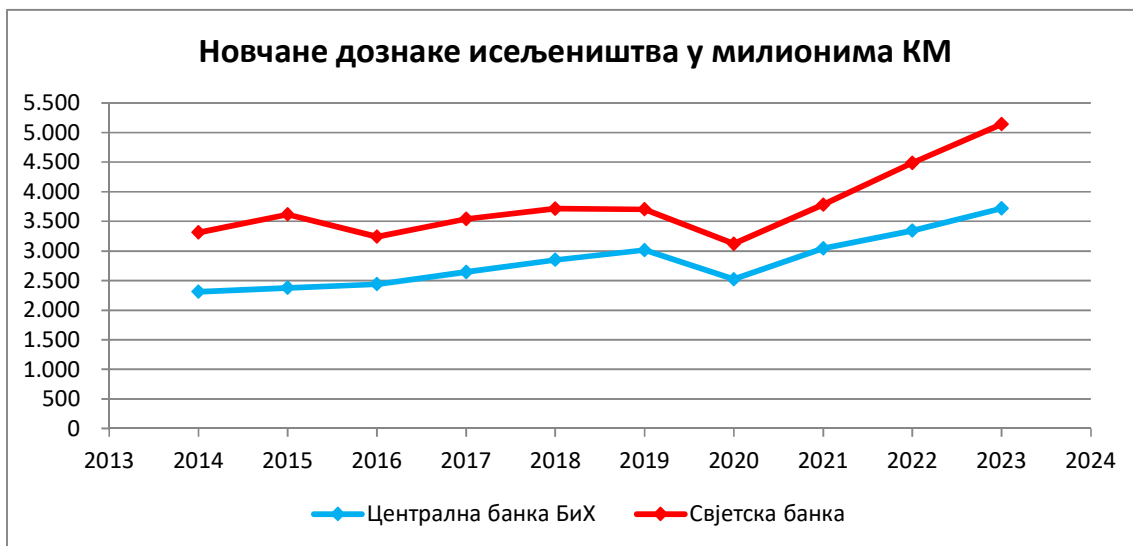
Табела 37. Процјена прилива новчаних дознака према земљама пријема бх. емиграната за 2022. годину²⁸

ЗЕМЉА ПРИЈЕМА	Износ посланих новчаних дознака у милионима КМ	Износ посланих новчаних дознака у %
Хрватска	936	22%
Србија	795	19%
Њемачка	590	14%
Аустрија	462	11%
Словенија	335	8%
САД	281	7%
Швицарска	160	4%
Шведска	160	4%
Канада	101	2%
Аустралија	90	2%
Остале земље	372	9%
УКУПНО:	4.282	100%

Табела 38. Новчане дознаке исељеништва од 2014. до 2023. године

Новчане дознаке исељеништва		2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023. (процјена)
Централна банка БиХ	КМ у мил.	2.311	2.378	2.439	2.645	2.850	3.015	2.522	3.043	3.343	3.718
	ЕУР у мил.	1.181	1.215	1.235	1.352	1.457	1.541	1.289	1.556	1.709	1.901
Свјетска банка	КМ у мил.	3.313	3.617	3.240	3.540	3.717	3.703	3.122	3.783	4.488	5.141
	ЕУР у мил.	1.693	1.849	1.656	1.809	1.900	1.893	1.596	1.934	2.295	2.629

²⁸ KNOMAD/World Bank Bilateral Remittance Matrix 2021, December 2022.

Презентовани подаци за период 2014-2023. година показују да новчане дознаке представљају стабилан извор прихода за Босну и Херцеговину.

Уочљива разлика у подацима Централне банке БиХ и Свјетске банке постоји зато што подаци Централне банке БиХ обухватају само “персоналне трансфере”, док према дефиницији Свјетске банке новчане дознаке представљају збир “персоналних трансфера” и “компензације упослених”.

10. Мјешовите миграције преко територије БиХ у периоду 2018-2023. година

година

Босна и Херцеговина је под повећаним миграционим притиском, као транзитна држава, посљедњих неколико година. Према доступним подацима, преко територије Босне и Херцеговине прешло је преко 142.000 незаконитих миграната у периоду од 2018. до 2023. године. Њихов број мијењао се зависно о политици и мјерама које су предузимале државе Еуропске уније, Босна и Херцеговина као и друге земље на главним правцима кретања миграната, организованости кријумчарских мрежа, отварању нових и преусмјеравању постојећих миграционих подрута, ограничењима уведеним због пандемије болести *COVID-19*, као и низу других међусобно повезаних фактора.

Босна и Херцеговина је до сада предузела низ мјера како би управљање миграционим токовима учинила што ефикаснијим. Поред измјене правног оквира донесено је више кључних докумената за управљање миграцијама, законитим и незаконитим, те створила услове за закључивање споразума о сарадњи са агенцијама Еуропске уније.

Други по реду документ за боље управљање незаконитим миграцијама Савјет министара Босне и Херцеговине усвојило је у децембру 2020. године. Три године након усвајања Информације са Планом мјера и активности за ефикасно управљање мигрантском кризом у Босни и Херцеговини, од укупно 127 активности предвиђених Планом проведено је у потпуности њих 54%, спровођење 26% активности је у току, док спровођење 20% активности још није започето.

Након усвајања Стратегије у области миграција и азила у децембру 2022. године, Савјет министара Босне и Херцеговине усвојио је **Акциони план за период 2021 – 2025. година** у јуну 2023. године. Акциони план састоји се од 27 мјера и 156 активности.

Средњорочни стратешки циљеви дефинирани за период од 2021 до 2025. године су:

- 1) Унапрјеђење система свеобухватног управљања политикама миграција и азила,
- 2) Повећање ефикасности контроле државне границе,
- 3) Ефикасније управљање незаконитим миграцијама на територији Босне и Херцеговине,
- 4) Унапрјеђење система азила,
- 5) Ефикаснија борба против кријумчарења миграната и трговине људима,

- 6) Подршка законитим миграцијама и интеграција странаца који законито бораве у Босни и Херцеговини, и
- 7) Јачање механизма координације у управљању миграцијама и азилом.

У децембру 2023. године, усвајањем од стране Савјета министара Босне и Херцеговине, утврђен је Приједлог основа за вођење преговора и закључивање Споразума између Босне и Херцеговине и Европске уније о оперативним активностима које проводи Агенција за европску граничну и обалну стражу (Фронтех) у Босни и Херцеговини.

Поред наведеног, усаглашена је Мапа пута између Босне и Херцеговине и Европске агенције за азил (EУАА) за период 2024. - 2026.

10.1. Преглед статистичких података на подручју миграција и азила у БиХ

У циљу дефинисања јасне ситуације у области незаконитих имиграција презентујемо статистичке податке за период 2018-2023. година према сљедећим индикаторима:

- откривени незаконити мигранти на територији Босне и Херцеговине које је евидентирала Служба за послове са странцима;
- број лица која су у Служби за послове са странцима исказала намјеру за добијање азила у Босни и Херцеговини; и
- број лица која су поднијела захтјев за азил у Министарству безбједности – Сектору за азил.

Табела 39. Незаконити мигранти евидентирани од Службе за послове са странцима у периоду 2018-2023. година

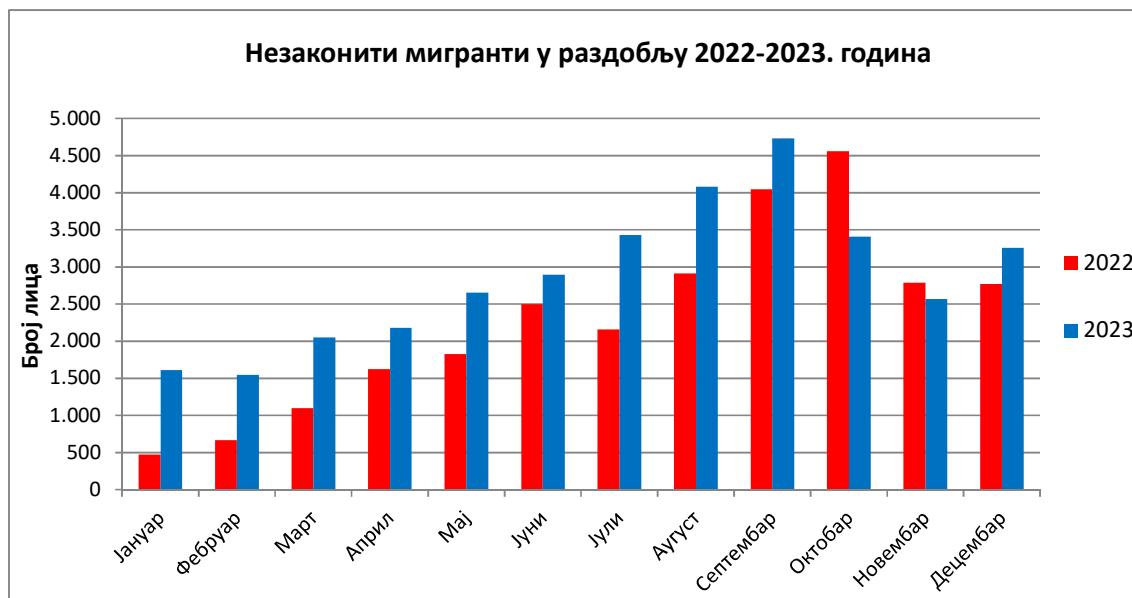
ПЕРИОД	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	УКУПНО
Јануар	268	821	902	672	476	1.608	4.747
Фебруар	411	1.054	2.002	773	666	1.543	6.449
Март	629	1.822	1.540	1.199	1.099	2.050	8.339
Април	1.454	2.337	128	1.381	1.624	2.181	9.105
Мај	2.368	2.884	514	1.569	1.828	2.656	11.819
Јуни	2.481	2.109	1.555	1.979	2.499	2.893	13.516
Јули	2.183	4.166	2.361	2.502	2.158	3.430	16.800
Август	2.505	3.206	2.290	1.498	2.914	4.079	16.492
Септембар	3.807	3.812	2.041	1.727	4.047	4.734	20.168
Октобар	4.740	3.958	1.263	1.275	4.558	3.407	19.201
Новембар	2.212	2.044	924	745	2.789	2.571	11.285
Децембар	844	1.089	670	492	2.771	3.257	9.123
УКУПНО	23.902	29.302	16.190	15.812	27.429	34.409	147.044

Од 2018. године, Служба за послове са странцима евидентирала је укупно 147.044 миграната који су на незаконит начин ушли у Босну и Херцеговину. Након почетног раста до 2019. године, број евидентираних незаконитих миграната смањивао се наредне двије године због увођења мјера ограничења кретања повезаних са пандемијом болести

COVID-19. Прве године након пандемије 2022. године прилив миграната се нагло повећао. Тренд је наставио и у 2023. години, да би достигао број преко 34 хиљаде, највећи у посљедњих шест година.

У 2023. години Служби за послове са странцима пријављено је укупно 34.409 незаконитих миграната, што представља повећање у односу на 2022. годину од 25,45 %.

Графички приказ кретања броја откривених незаконитих миграната на мјесечном нивоу током 2022. и 2023. године.

Проматрајући податке на мјесечном нивоу, видљиво је да је миграциони притисак у 2023. години континуирано, осим једномјесечног прекида, растао од почетка године до септембра, када је евидентиран највећи број миграната у 2023. години. Октобар и новембар карактерише смањење броја пријављених незаконитих миграната, да би у децембру 2023. године овај број опет почео расти као посљедица преузмјеравања кретања миграната на територију БиХ.

Упоредбом по мјесецима, највећи пораст броја пријављених миграната у односу на претходну годину забиљежен је у првом кварталу 2023. године. У јануару 2023. године раст је био 238%, у фебруару 132%, а у марту за 87%. У каснијем периоду разлика између броја миграната пријављених по мјесецима се смањује. У октобру (смањење 25%) и новембру (смањење од 8%) 2023. године пријављен је мањи број миграната у односу на претходну годину.

Претпостављена држављанства миграната који незаконито улазе на територију Босне и Херцеговине битан је податак који даје ширу слику кретања миграната и помаже при дефинирању мјера за сузбијање незаконитих миграција. Подаци о држављанству узимају се на основу изјаве миграната који су незаконито ушли на територију Босне и Херцеговине, јер они у већини случајева немају нити један лични документ на основу којег је могуће извршити њихову идентификацију или дају лажне податке о себи. Број

различитих држављанстава чији припадници су евидентирани као незаконити мигранти на територији БиХ повећавао се од 2020. године. У 2023. години пријављени су мигранти 122 различита држављанства, у 2022. години - 110, у 2021. - 100, те у 2020. - 68.

Табела 40. Незаконити мигранти на територији БиХ пријављени Служби за послове са странцима по годинама од 2018. до 2023. године, разврстано према исказаним држављанствима

Ред.бр.	Држављанство	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	Укупно
1.	Авганистан	2.780	4.111	4.553	5.382	11.038	14.442	42.306
2.	Пакистан	7.770	9.806	3.879	4.343	2.154	1.371	29.323
3.	Мароко	271	2.221	1.460	363	134	7.135	11.584
4.	Бангладеш	452	2.125	2.740	2.341	2.161	1.093	10.912
5.	Иран	3.663	1.176	625	692	1.413	1.076	8.645
6.	Сирија	3.017	2.134	220	139	116	2.486	8.112
7.	Ирак	2.184	2.470	675	168	313	338	6.148
8.	Бурунди	-	-	-	1	3.987	54	4.042
9.	Турска	189	406	255	366	656	1.175	3.047
10.	Алжир	477	1.601	369	109	50	437	3.043
11.	Куба	11	0	7	23	1.362	789	2.192
12.	Индија	416	461	121	226	729	237	2.190
13.	Конго Д.Р.	6	1	2	24	758	884	1.675
14.	Либија	879	354	153	56	41	50	1.533
15.	Египат	36	817	332	127	14	108	1.434
16.	Палестина	752	362	80	38	26	160	1.418
17.	Непал	59	122	101	76	326	209	893
18.	Србија	94	89	100	149	184	204	820
19.	Еритреја	112	246	119	218	21	46	762
20.	Тунис	104	224	59	17	33	88	525
21.	Остале државе	630	576	340	954	1.913	2.027	6.440
Укупно		23.902	29.302	16.190	15.812	27.429	34.409	147.044

Анализа података у посљедњих шест година показује да далеко највећи број незаконитих миграната долази из Авганистана и Пакистана. Они, заједно с држављанима Марока, Бангладеша и Ирана чине 70 % од укупног броја незаконитих миграната пријављених између 2018. и 2023. године.

Као и претходне године, у 2023. години највећу групу пријављених незаконитих миграната чинили су држављани Авганистана. За разлику од претходне године у 2023. значајно је повећан број пријављених незаконитих миграната из Марока, Сирије и Турске, који са држављанима Пакистана спадају међу првих пет најбројних незаконитих миграната. Поред наведених, у 2023. години евидентиран је повећан број незаконитих миграната из Алжира, Египта и Палестине. Смањење броја држављана незаконитих миграната у 2023. години најизраженије је за држављане Бурундија, Кубе и Индије.

Табела 41. Преглед података о откривеним незаконитим мигрантима на територији БиХ, лица која су исказала намјеру за азил у БиХ и лица која су поднијела захтјев за азил у БиХ у периоду 2022-2023. година, разврстано према исказаним држављанствима

Ред. бр.	Држављанство	Незаконити мигранти (Број лица)			Намјере за азил (Број лица)			Захтјев за азил (Број лица)		
		2022.	2023.	% 2023/2022	2022.	2023.	% 2023/2022	2022.	2023.	% 2023/2022
1.	Авганистан	11.038	14.442	30,84%	10.991	14.203	29,22%	9	16	77,78%
2.	Мароко	134	7.135	5.224,63%	99	7.089	7.060,61%	2	3	50,00%
3.	Сирија	116	2.486	2.043,10%	108	2.443	2.162,04%	8	5	-37,50%
4.	Пакистан	2.154	1.371	-36,35%	2.120	1.333	-37,12%	6	1	-83,33%
5.	Турска	656	1.175	79,12%	96	148	54,17%	29	25	-13,79%
6.	Бангладеш	2.161	1.093	-49,42%	2.156	1.066	-50,56%	-	-	-
7.	Иран	1.413	1.076	-23,85%	1.405	1.042	-25,84%	1	4	300,00%
8.	Конго Д.Р.	758	835	10,16%	757	834	10,17%	-	-	-
9.	Куба	1.362	789	-42,07%	1.219	749	-38,56%	19	-	-100,00%
10.	Алжир	50	437	774,00%	31	420	1.254,84%	4	-	-100,00%
11.	Ирак	313	338	7,99%	300	296	-1,33%	3	2	-33,33%
12.	Сијера Леоне	50	319	538,00%	50	319	538,00%	-	8	-
13.	Кина	107	267	149,53%	5	33	560,00%	-	-	-
14.	Индија	729	237	-67,49%	666	213	-68,02%	-	-	-
15.	Непал	326	209	-35,89%	315	186	-40,95%	-	-	-
16.	Србија	184	204	10,87%	-	2	-	-	2	-
17.	Палестина	26	160	515,38%	20	151	655,00%	1	6	500,00%
18.	Камерун	183	120	-34,43%	183	118	-35,52%	-	-	-
19.	Египат	14	108	671,43%	10	100	900,00%	2	1	-50,00%
20.	Сомалија	35	108	208,57%	35	101	188,57%	-	1	-
21.	Остале државе	5.620	1.500	-73,31%	5.900	947	-83,95%	65	72	10,77%
Укупно		27.429	34.409	25,45%	25.709	31.793	20,13%	149	146	-2,01%

Намјеру за подношење захтјева за азил у БиХ исказала су 31.793 лица од укупно 34.409 лица која су пријављена Служби за послове са странцима у 2023. години. Истовремено, захтјев за азил поднијело је **146** лица.

10.2. Смјештај миграната у Босни и Херцеговини

За смјештај миграната у Босни и Херцеговини користе се центри којима управљају Служба за послове са странцима, Сектор за азил Министарства безбједности и Министарство за људска права и избјеглице, као и четири привремена прихватна центра на подручју Кантона Сарајево и Унско-санског кантона, којима управља Служба за послове са странцима у сарадњи са међународним организацијама. Пет година након отварања првих привремених центара, институције Босне и Херцеговине, као одговор на препоруке из извјештаја Европске комисије покренуле су активности преузимања координације и управљања радом привремених прихватних центара.

У свим центрима, укупног капацитета 5.350 мјеста, током 2023. године боравиле су просјечно 1.504 особе, од чега 1.461 особа у привременим прихватним центрима.

На дан 31.12.2023. године, у свим центрима за смјештај миграната налазило се 2.291 лице. У привременим прихватним центрима било је 2.659 лица, од чега 1.424 лица у центрима „Борићи“ и „Липа“ у Унско-санском кантону, а 1.235 лица у центрима „Блажуј“ и „Ушивак“ у Кантону Сарајево.

11. Имиграциона политика БиХ, правни и институционални оквир

Политика и регулисање питања имиграције, избјеглица и азила се, у складу са чланом III став (1) тачка ф) Устава Босне и Херцеговине, налазе у надлежности институција на државном нивоу.

11.1. Имиграциона политика

Подаци из 2000. године о незаконитој миграцији страних држављана који преко територије Босне и Херцеговине настоје прећи у земље Западне Европе указали су на то да је Босна и Херцеговина постала транзитни центар добро организованог међународног криминала који се бави кријумчарењем људи.

- У првом кварталу 2001. године урађена је Информација о стању у области имиграције и азила, у којој је презентовано чињенично стање из ове области, идентификовани типови незаконите миграције, узроци постојећег стања, као и приједлог мјера за превазилажење настале ситуације. Савјет министара БиХ је 10.05.2001. године разматрао и усвојио наведену информацију, што је постала добра полазна основа за даљњи рад на стављању под контролу незаконитих кретања становништва и први документ који је дефинисао циљеве и основе за политику имиграција у БиХ.
- Други документ, који је дефинисао политику и развој имиграционог и азилантског система, је *Акциони план у области имиграција и азила*. Усвојило га је Савјет министара БиХ 06.04.2004. године, а у њему су дефинисане области виза, границе, имиграција и азила – и свака развијена одвојено – са јасно постављеним циљевима, дефинисаним задацима и носиоцима њихове реализације.
- Од 2008. године политика у области имиграција и азила дефинисана је *Стратегијом у области миграције и азила и Акционим планом 2008-2011. година*, које је усвојио Савјет министара БиХ 13.11.2008. године. Наведени документи презентују развој имиграционог и азилантског система и тренутно стање, те дефинишу циљеве, активности, рокове и носиоце реализације за области виза, границе, имиграција, азила и заштите странаца жртава трговине људима. Савјет министара БиХ је 19.03.2009. године донио Одлуку о именовању Координационог тијела за праћење имплементације *Стратегије у области имиграције и азила и Акционог плана за период 2008-2011. година (Службени гласник БиХ број 32/09)*.

- Такође, Савјет министара БиХ је 12.06.2012. године усвојио *Стратегију у области миграција и азила и Акциони план за период 2012 – 2015. година*. Ова стратегија је настала као резултат потребе да се настави већ успостављена пракса свеобухватног планирања активности и израде докумената који представљају оквир у контексту наставка позитивних трендова управљања миграцијама, као и актуелних настојања у правцу што брже интеграције наше државе у чланство Европске уније. Савјет министара БиХ је 23.01.2013. године донио Одлуку о формирању Координационог тијела за питања миграција у Босни и Херцеговини (*Службени гласник БиХ* бр. 10/13, 64/13, 1/14, 20/16, 83/17, 39/20 и 60/22).
- Савјет министара БиХ је на својој 50. сједници, одржаној 30. 03. 2016. године, размотрио и усвојио *Стратегију у области миграција и азила и Акциони план 2016-2020. година*.
- Савјет министара Босне и Херцеговине је 07.12.2022. године усвојио *Стратегију у области миграција и азила*, те је закључком такође дефинисао и задужења за Министарство безбједности у вези са измјеном одређених активности из *Приједлога Акционог плана за период 2021-2025. година*.
- Савјет министара БиХ, на 16. сједници одржаној 26.06.2023. године, усвојио је Акциони план за период 2021.-2025. година у вези са спровођењем Стратегије у области миграција и азила.

11.2. Правни оквир

Од 2000. до 2019. године донесено је пет закона који уређују област имиграција и азила у БиХ.

- Први пропис којим су на нивоу Босне и Херцеговине регулисана питања имиграције и азила био је **Закон о имиграцији и азилу Босне и Херцеговине**, који је ступио на снагу крајем 1999. године (*Службени гласник БиХ* број 23/99).
- Значајан напредак у смислу побољшања правног оквира којим се регулишу питања кретања и боравка странаца у Босни Херцеговини, постигнут је усвајањем **Закона о кретању и боравку странаца и азилу** крајем 2003. године (*Службени гласник БиХ* бр. 29/03, 4/04 и 53/07).
- Са развојем *acquis-a* Европске уније појавила се и потреба за промјенама или допунама значајног броја одредаба Закона донесеног 2003. године. Како би се ускладило БиХ законодавство у области имиграција и азила са законодавством Европске уније и Шенгенским споразумом, као и ријешили недостаци који су се појавили у примјени важећег закона, донесен је нови **Закон о кретању и боравку странаца и азилу**, који је ступио на снагу у мају 2008. године (*Службени гласник БиХ* број 36/08). Овај закон је измијењен и допуњен у новембру 2012. године доношењем **Закона о измјенама и допунама Закона о кретању и боравку странаца и азилу** (*Службени гласник БиХ* број 87/12).
- Такође су 2014. године отпочеле активности око доношења два нова закона: Закона о странцима и Закона о азилу. **Закон о странцима** усвојен је 10.11.2015.

године, а ступио је на снагу 25.11.2015. године (*Службени гласник БиХ* бр. 88/15, 34/21 и 63/23); **Закон о азилу** усвојен је 09.02.2016. године, а ступио је на снагу 27.02.2016. године (*Службени гласник БиХ* бр. 11/16 и 16/16).

У складу с одредбама **Закона о странцима** (*Службени гласник БиХ* бр. 88/15, 34/21 и 63/23) и **Закона о азилу** (*Службени гласник БиХ* бр. 11/16 и 16/16), донесени су сљедећи подзаконски акти:

- Правилник о уласку и боравку странаца (*Службени гласник БиХ* број 25/16 и 83/22)
- Правилник о надзору и удаљењу странца из Босне и Херцеговине (*Службени гласник БиХ* број 28/16)
- Правилник о заштити странаца жртава трговине људима (*Службени гласник БиХ* број 79/16)
- Правилник о стандардима функционисања и другим питањима значајним за рад Имиграционог центра (*Службени гласник БиХ* број 55/16)
- Правилник о садржају, начину вођења и кориштења службених евиденција о странцима (*Службени гласник БиХ* број 51/16)
- Правилник о регистровању биометријских карактеристика странаца (*Службени гласник БиХ* број 55/16)
- Правилник о азилу (*Службени гласник БиХ* бр. 69/16 и 75/21)
- Правилник о изгледу и садржају захтјева за издавање путне исправе за избјеглице, (*Службени гласник БиХ* број 64/16)
- Правилник о стандардима функционисања и другим питањима значајним за рад центра за прихват и смјештај тражилаца азила (*Службени гласник БиХ* број 85/22)
- Правилник о регистровању биометријских карактеристика странаца („Службени гласник БиХ“, број 55/16)
- Правилник о изгледу и садржају путне исправе за лица без држављанства и путног листа за странце (*Службени гласник БиХ* број 41/16)
- Правилник о путном листу за странце (*Службени гласник БиХ* број 65/16)
- Правилник о путној исправи за лица без држављанства (*Службени гласник БиХ* број 65/16)
- Правилник о путној исправи за избјеглице (*Службени гласник БиХ* број 65/16)
- Одлука о утврђивању годишње квоте радних дозвола за запошљавање странаца у Босни и Херцеговини за 2022. годину (*Службени гласник БиХ* број 69/22)
- Одлука о најмањем износу средстава потребном за издржавање странца за вријеме намјераваног боравка у БиХ за 2023. годину (*Службени гласник БиХ* број 4/23)
- Одлука о одређивању међународних граничних прелаза у Босни и Херцеговини на којима се могу издавати визе (*Службени гласник БиХ* бр. 66/16 и 15/17)
- Одлука о визама (*Службени гласник БиХ* бр. 3/15, 47/17, 73/17, 40/20 и 50/23)
- Правилник о централној бази података о странцима (*Службени гласник БиХ* бр. 19/17)
- Правилник о садржају, начину вођења и кориштења службених евиденција о странцима („Службени гласник БиХ“, број 51/16)

- Правилник о начину остваривања здравственог осигурања лица којима је призната међународна заштита у Босни и Херцеговини (*Службени гласник БиХ* број 16/17)
- Правилник о смјештају, начину рада, функционисању и кућном реду у Избјегличко-прихватном центру Салаковац (*Службени гласник БиХ* број 29/17)
- Правилник о начину остваривања права на образовање лица којима је призната међународна заштита у Босни и Херцеговини (*Службени гласник БиХ* број 42/17)
- Правилник о начину остваривања права на социјалну помоћ лица којима је призната међународна заштита у Босни и Херцеговини (*Службени гласник БиХ* број 43/17)
- Правилник о начину остваривања права на рад особа којима је призната међународна заштита у Босни и Херцеговини (*Службени гласник БиХ* број 52/17)
- Правилник о обавезама превозника који доводе странце на граничне прелазе Босне и Херцеговине (*Службени гласник БиХ* број 23/18)
- Правилник о поступању приликом издавања визе за краткорочни боравак (Виза Ц) и аеродромске транзитне визе (Виза А) у дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине (*Службени гласник БиХ* број 12/22)

На снази су и сљедећи подзаконски прописи, донесени на основу Закона о кретању и боравку странаца и азилу (*Службени гласник БиХ* бр. 36/08 и 87/12):

- Правилник о покрићу трошкова враћања и стављања странца под надзор (*Службени гласник БиХ* број 2/09)
- Правилник о издавању виза за дугорочни боравак (виза Д) и поступању код издавања таквих виза (*Службени гласник БиХ* број 104/08)

Наведени прописи се примјењују до доношења нових подзаконских аката, у складу са **Законом о странцима** и **Законом о азилу**, ако нису у супротности са наведеним законима.

11.3. Институционални оквир

А. Органи на државном нивоу

А1. Предсједништво Босне и Херцеговине

Предсједништво БиХ подразумијева трипартитно ротирајуће предсједавање, одговорно за вођење вањске политике БиХ, закључење међународних уговора Босне и Херцеговине, отказивање и – уз сагласност Парламентарне скупштине, ратификацију тих уговора – те представљање и остваривање чланства Босне и Херцеговине у међународним и европским организацијама и институцијама.

A2. Савјет министара Босне и Херцеговине

Савјет министара БиХ је орган извршне власти, а чине га предсједавајући и представници девет државних министарстава. Савјет министара Босне и Херцеговине надлежно је за доношење одлука, закључака и рјешења, нацрта и приједлога закона, анализа, информација, стратешких докумената, програма, споразума, протокола и других аката. Сваки министар има замјеника из различитих конститутивних народа у односу на министра.

У наставку слиједи министарства, управне организације и друга тијела која су директно одговорна за управљање миграцијама:

A2.1. Министарство безбједности Босне и Херцеговине

Министарство безбједности БиХ основано је 2003. године; надлежно је за заштиту међународних граница, унутрашњих граничних прелаза и регулисање промета на граничним прелазима БиХ; спрјечавање и откривање починилаца кривичних дјела тероризма, трговине дрогом, кривотворења домаће и стране валуте и трговине људима и других кривичних дјела са међународним или међуентитетским елементом; међународну сарадњу у свим областима из надлежности министарства, прикупљање и кориштење података од значаја за безбједност БиХ, организацију и усаглашавање активности ентитетских министарстава унутрашњих послова и Брчко дистрикта БиХ у остваривању безбједносних задатака у интересу БиХ. Министарство безбједности креира, стара се и спроводи политику усељавања и азила у БиХ, уређује процедуре и начин организације службе у вези са кретањем и боравком странаца у БиХ.

Министарство безбједности доноси првостепене одлуке по захтјевима за међународну заштиту странаца у БиХ и одговорно је за другостепено одлучивање по жалбама странаца у вези са уласком, кретањем и боравком странаца у БиХ, односно доноси рјешења по жалбама странака на првостепена рјешења која доносе Служба за послове са странцима и Гранична полиција БиХ у складу са Законом о странцима.

• Гранична полиција Босне и Херцеговине

Гранична полиција БиХ (раније Државна гранична служба) основана је 2000. године као полицијско тијело одговорно за обављање полицијских послова везаних за надзор и контролу преласка границе БиХ, што подразумијева осигурање неповредивости државне границе, заштиту живота и здравља људи, спрјечавање и откривање кривичних дјела и прекршаја, те откривање и проналазак њихових починилаца, спрјечавање незаконитих прекограничних миграција и спрјечавање и откривање других опасности за јавну безбједност, правни поредак и државну безбједност. Од оснивања Министарства безбједности БиХ 2003. године, Гранична полиција БиХ се налази у саставу овог министарства.

У области provedбе имиграционе легислативе, Гранична полиција БиХ, у складу са Законом о странцима и Законом о азилу, контролише кретање странаца преко границе БиХ, одбија улазак странаца у БиХ у случајевима кад не испуњавају прописане услове за улазак у БиХ и под дефинисаним условима доноси рјешења о одбијању уласка, у изузетним случајевима прописаним наведеним законом издаје визе на граници,

поништава или скраћује рок важења визе те води и размјењује податке из ове области. Странац може исказати намјеру подношења захтјева за азил у БиХ и Граничној полицији БиХ.

- **Служба за послове са странцима**

Служба за послове са странцима је управна организација у саставу Министарства безбједности, с оперативном самосталношћу за вођење послова и рјешавање питања из своје надлежности, основана ради обављања управних и инспекцијских послова везаних за кретање и боравак странаца у Босни и Херцеговини, рјешавање у управним стварима по захтјевима странаца, као и осталих послова прописаних Законом о странцима и Законом о азилу, те другим законима и прописима којима се регулишу права, обавезе и друга питања у вези с кретањем и боравком странаца. Служба за послове са странцима основана је Законом о Служби за послове са странцима 2005. године, док је с оперативним радом почела 01.10.2006. године.

- **Државна агенција за истраге и заштиту (СИПА)**

Државна агенција за истраге и заштиту (у даљем тексту: СИПА) је управна организација у оквиру Министарства безбједности БиХ, са оперативном самосталношћу, основана ради обављања полицијских послова. СИПА се у оквиру својих законом дефинисаних надлежности бави спрјечавањем, откривањем и истрагом кривичних дјела из надлежности Суда Босне и Херцеговине, а посебно организованог криминала, тероризма, ратних злочина, трговине људима и других кривичних дјела против човјечности и вриједности заштићених међународним правом. СИПА је у садашњем капацитету почела са својим активностима 2004. године и наслиједила је Државну агенцију за информације и заштиту.

А.2.2. Обавјештајно-безбједносна агенција (ОБА)

Обавјештајно-безбједносна агенција је у области имиграционог законодавства надлежна за безбједносне провјере странаца ради прикупљања информација с циљем очувања безбједности БиХ.

А2.3. Министарство за људска права и избјеглице

Министарство за људска права и избјеглице надлежно је за: праћење и спровођење међународних конвенција и других докумената из области људских права и основних слобода; креирање и провођење активности на испуњавању обавеза БиХ у погледу пријема у евроатланске интеграције, а посебно у вези са примјеном Европске конвенције о људским правима и основним слободама и њеним протоколима; праћење и израду информација о стандардима и активностима у области људских права; старање о правима и питањима избјеглица у БиХ након утврђивања њиховог статуса; прихват и збрињавање, на период до 30 дана, бх. држављана који се враћају у Босну и Херцеговину

на основу Споразума о реадмисији; осмишљавање и спровођење политике у БиХ у области повратка избјеглица и расељених лица у БиХ, пројеката реконструкције и обезбјеђивање других услова за одржив повратак; креирање политике БиХ према исељеништву.

A2.4. Министарство иностраних послова

Министарство иностраних послова надлежно је за спровођење утврђене политике БиХ и за развој међународних односа; за заступање БиХ у дипломатским односима са другим државама и међународним организацијама; за сарадњу са међународним организацијама, приједлоге Предсједништву Босне и Херцеговине за учлањење, односно учешће БиХ у раду међународних организација; за припрему билатералних и мултилатералних споразума; послове у вези са боравком и заштитом права и интереса држављана БиХ на сталном и привременом боравку у иностранству као и домаћих правних лица у иностранству; те за подстицање, развијање и координацију сарадње са исељеништвом из БиХ.

Министарство иностраних послова у области спровођења имиграцијске легислативе припрема за Савјет министара БиХ приједлоге одлука о државама чијим држављанима није потребна виза за улазак у БиХ, приједлоге одлука за државе чији држављани могу ући у БиХ са другим документом осим пасоша, као и приједлоге одлука да се носиоци посебних врста путних исправа ослободе од прибављања визе. Такође, Министарство иностраних послова реализује миграциону политику посредством издавања виза у Дипломатско-конзуларним представништвима БиХ.

A2.5. Министарство правде

Министарство правде надлежно је за: административне функције везано за правосудне органе на државном нивоу; међународну и међуентитетску правосудну сарадњу; осигурање да законодавство БиХ и његово спровођење на свим нивоима буду у складу са обавезама БиХ које произлазе из међународних споразума; сарадњу са Министарством иностраних послова и ентитетима на изради међународних билатералних и мултилатералних споразума; опште дјеловање као централни координирајући орган за осигурање усклађености законодавства и стандарда правосудног система међу ентитетима, екстрадицију; послове управне инспекције над извршавањем закона; те послове за питања удружења грађана, вођење регистара удружења грађана и невладиних организацији које дјелују на територији БиХ.

Министарство правде одговорно је за инспекцију управних поступака свих министарстава и других цивилних органа, укључујући оне за управљање миграцијама и азилом.

A2.6. Министарство цивилних послова

Министарство цивилних послова надлежно је за послове везане за држављанство, упис и евиденцију грађана, заштиту личних података, пријаву пребивалишта и боравишта, личне исправе, путне исправе, те за друге послове прописане законом.

У области имиграција задужено је за дефинисање путних исправа за странце.

Такође, Министарство цивилних послова је надлежно за обављање послова и извршавање задатака у надлежности Босне и Херцеговине који се односе на утврђивање основних принципа координације активности, усклађивања планова ентитетских органа власти и дефинисање стратегије на међународном плану, између осталог на подручјима здравства и социјалне заштите, науке и образовања, рада и запошљавања.

Путем Агенције за рад и запошљавање Босне и Херцеговине, потребе за радним дозволама странаца Министарству цивилних послова достављају тијела надлежна за послове запошљавања странаца у Федерацији Босне и Херцеговине, Републици Српској и Брчко дистрикту БиХ. Министарство цивилних послова израђује приједлог годишњих квота радних дозвола за странце на основу изражених потреба које су навела надлежна тијела, а подноси га Савјету министара БиХ.

A2.7. Дирекција за европске интеграције

Дирекција за европске интеграције основана је Законом о Савјету министара Босне и Херцеговине 2002. године, са задатком да координише процес интеграције Босне и Херцеговине у Европску унију. Дирекција је преузела надлежности бившег Министарства за европске интеграције Босне и Херцеговине. Дирекција за европске интеграције је надлежна, између осталог, за координацију послова на усклађивању правног система БиХ са стандардима за приступање ЕУ (*acquis communautaire*).

A2.8. Суд Босне и Херцеговине

Суд БиХ има јурисдикцију над кривичним дјелима којима се нарушавају државни закони БиХ, ако су предвиђена законом, и може дјеловати у циљу рјешавања међуентитетских спорова код имплементације закона. Суд БиХ може пресуђивати и у предметима који се односе на међународне уговоре, као и у питањима о провођењу међународног и домаћег кривичног закона.

У оквиру своје кривичне надлежности, Суд Босне и Херцеговине надлежан је за кривична дјела утврђена Кривичним законом Босне и Херцеговине и другим законима Босне и Херцеговине. У оквиру управне надлежности, Суд Босне и Херцеговине надлежан је да одлучује по тужбама против коначних управних аката донесених у вршењу јавних овлаштења. У оквиру апелационе надлежности, Суд Босне и Херцеговине надлежан је да одлучује по жалбама против пресуда или одлука које донесе Кривично или Управно одјељење овог суда, те о ванредним правним лијековима против правоснажних одлука које су донијела одјељења Суда, осим захтјева за понављање поступка.

У области спровођења имиграционе легислативе Суд БиХ одлучује, као другостепени орган, по тужбама странаца на рјешења Министарства безбједности у поступцима о захтјеву за међународну заштиту, а и у области имиграционог законодавства све одлуке Министарства безбједности подложне су судском преиспитивању.

A2.9. Уставни суд

Уставни суд БиХ дјелује на државном нивоу, те има искључиву надлежност одлучивања о свим споровима који проистекну из Устава између два ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, или између институција Босне и Херцеговине, као и надлежност да одлучи је ли било која одредба устава или закона једног ентитета у складу са Уставом БиХ. Апелациона јурисдикција Уставног суда установљена је уставном одредбом по којој Суд "има апелациону надлежност за питања из Устава која се појаве на основу пресуде било којег суда у Босни и Херцеговини". Уставни суд надлежан је да утврди компатибилност закона са Уставом Босне и Херцеговине, са Европском конвенцијом о људским правима и основним слободама и њеним протоколима, или са законима Босне и Херцеговине или у погледу постојања или домаћаја неког општег правила међународног јавног права.

A2.10. Агенција за рад и запошљавање

Агенција за рад и запошљавање Босне и Херцеговине основана је као самостална управна организација у оквиру институција Босне и Херцеговине; њене надлежности су, између осталог, да у координацији са Министарством цивилних послова Босне и Херцеговине извршава преузете међународне обавезе из области запошљавања, а сарађујући с надлежним ентитетским заводима за запошљавање и Заводом за запошљавање Брчко дистрикта БиХ, као и да прикупља стране и домаће захтјеве и информације о понуди и потражњи домаће и стране радне снаге, те да ресорном министарству БиХ даје мишљења и приједлоге за запошљавање странаца у Босни и Херцеговини (квоте).

Б. Органи на ентитетском нивоу

Давање већих надлежности државним органима за управљање миграцијама имало је директан утицај на улогу ентитетских органа. Прије оснивања Граничне полиције БиХ (раније Државна гранична служба) 2000. године, ентитетска министарства унутрашњих послова држала су релативно широке надлежности у управљању миграцијама, укључујући обавезе граничне контроле и дјеловање одјела за странце унутар сваког министарства унутрашњих послова. Тренутно, обавеза provedбе управљања миграцијама унутар територије пребачена је са кантоналног/регионалног нивоа министарстава унутрашњих послова на Службу за послове са странцима унутар Министарства безбједности. Служба је и основана са циљем да се измијени ситуација недовољног финансирања и децентрализације система у којем су дјеловали инспектори за странце и која је резултирала неефикасношћу, јер је надлежност инспектора за странце престајала ван граница кантона/ентитета у којем су били запослени. Поред тога, овлаштења инспектора варирали су у зависности од релевантног

кантоналног/ентитетског нивоа законодавства. Лоша комуникација између инспектора за странце, ентитетских и државних тијела, резултирала је мањкавостима како у хармонизирању активности тако и у централизацији података.

Б1. Република Српска

Б1.1. Министарство унутрашњих послова Републике Српске

Надлежности Министарства унутрашњих послова Републике Српске укључују, између осталих цивилних и безбједносних истражних одговорности, подршку државним органима надлежним за управљање миграцијама, а првенствено Служби за послове са странцима, у поступцима пријаве и одјаве боравка странаца; на захтјев Службе за послове са странцима пружа подршку у поступцима присилног удаљења странаца из БиХ; те врши послове провјере идентитета и држављанства у вези са захтјевом за повратак бх. држављана по споразумима о реадмисији.

Б1.2. Министарство управе и локалне самоуправе

Министарство управе и локалне самоуправе врши управне и друге стручне послове који се односе на држављанство, матичне књиге, лично име, јединствени број грађана и врши друге послове у складу са законом и другим прописима Републике Српске и Босне и Херцеговине.

Б2. Федерација БиХ

Б2.1. Министарство унутрашњих послова Федерације БиХ

Министарство унутрашњих послова Федерације БиХ надлежно је за спрјечавање и откривање кривичних дјела међународног криминала и тероризма, неовлаштене трговине дрогом и организованог криминала, за проналажење и хватање починитеља тих дјела, расписивање и објављивање ИНТЕРПОЛ-ове међународне, федералне и међукантоналне потраге, за сарадњу са надлежним тужитељствима у вези са обрадом кривичних случајева, за послове држављанства Федерације, заштиту људских права и грађанских слобода у области унутрашњих послова, те за друге послове из своје надлежности.

У области имиграционог законодавства, Министарство унутрашњих послова Федерације БиХ дужно је, на захтјев Службе за послове са странцима, пружити подршку Служби за послове са странцима у поступцима присилног удаљења странаца из БиХ, те вршити послове провјере идентитета и држављанства у вези са захтјевом за повратак бх. држављана по споразумима о реадмисији.

Б2.2. Кантонална министарства унутрашњих послова

Кантонална министарства унутрашњих послова у области имиграционог права надлежна су за подршку Служби за послове са странцима, у поступцима пријаве и одјаве боравка

странаца и на захтјев Службе за послове са странцима за подршку у поступцима присилног удаљења странаца из БиХ, те за послове провјере идентитета и држављанства у вези са захтјевом за повратак бх. држављана по споразумима о реадмисији.

БЗ. Брчко дистрикт БиХ

Полиција Брчко дистрикта БиХ у области имиграционог права дужна је, на захтјев Службе за послове са странцима, пружити подршку Служби за послове са странцима у поступцима присилног удаљења странаца из БиХ, те вршити послове провјере идентитета и држављанства у вези са захтјевом за повратак бх. држављана по споразумима о реадмисији.

АНЕКСИ

- АНЕКС 1. ЗБИРНИ ПРЕГЛЕД МИГРАЦИОНИХ КРЕТАЊА**
- АНЕКС 2. ИЗДАТЕ ВИЗЕ У ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНИМ
ПРЕДСТАВНИШТВИМА БиХ У 2021. И 2022. ГОДИНИ**
- АНЕКС 3. ИЗДАТЕ ВИЗЕ НА ГРАНИЦИ БиХ У 2021. И 2022. ГОДИНИ**
- АНЕКС 4. ОДБИЈЕНИ УЛАСЦИ НА ГРАНИЦИ БиХ У 2021. И 2022. ГОДИНИ**
- АНЕКС 5. ОТКРИВЕНИ НЕЗАКОНИТИ ПРЕЛАСЦИ ГРАНИЦЕ БиХ У 2021. И 2022.
ГОДИНИ**
- АНЕКС 6. ИЗДАТЕ БОРАВИШНЕ ДОЗВОЛЕ ЗА ПРИВРЕМЕНИ БОРАВАК У БиХ ЗА
2021. И 2022. ГОДИНУ**
- АНЕКС 7. ИЗДАТЕ БОРАВИШНЕ ДОЗВОЛЕ ЗА СТАЛНИ БОРАВАК У БиХ ЗА 2021. И
2022. ГОДИНУ**
- АНЕКС 8. ИЗРЕЧЕНЕ МЈЕРЕ ПРЕМА СТРАНЦИМА У 2022. ГОДИНИ**
- АНЕКС 9. ПОДНЕСЕНИ ЗАХТЈЕВИ ЗА АЗИЛ НАДЛЕЖНИМ ДРЖАВНИМ
ОРГАНИМА ОД 2013. ДО 2022. ГОДИНЕ**
- АНЕКС 10. БРОЈ ИЗДАТИХ РАДНИХ ДОЗВОЛА ЗА СТРАНЦЕ У БиХ ЗА 2021. И 2022.
ГОДИНУ**
- АНЕКС 11. НЕЗАКОНИТИ МИГРАНТИ НА ТЕРИТОРИЈИ БиХ ПРИЈАВЉЕНИ СЛУЖБИ
ЗА ПОСЛОВЕ СА СТРАНЦИМА ЗА 2021. И 2022. ГОДИНУ**

ЗБИРНИ ПРЕГЛЕД МИГРАЦИОНИХ КРЕТАЊА

АНЕКС 1.

ПОКАЗАТЕЉИ / ГОДИНЕ	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	
Број издатих виза у ДКП-има	16.351	16.970	22.862	28.751	31.171	47.694	1.857	18.427	22.765	21.261	
Број издатих виза на граници	58	120	66	57	34	19	3	7	27	18	
Број одбијених улазака у БиХ	1.987	2.432	2.243	2.313	1.853	2.342	4.525	5.038	2.549	2.160	
Број незаконитих прелазака државне границе	189	179	218	766	4.489	5.859	11.857	8.834	14.309	13.643	
Улазака	116	133	141	607	2.892	921	945	5.763	7.427	6.110	
Излазака	73	46	77	159	1.597	4.938	10.912	3.071	6.882	7.533	
Број привремених боравака	11.022	12.633	11.519	11.372	10.756	10.133	8.293	9.827	11.188	13.481	
Број сталних боравака	763	808	799	750	815	816	312	417	390	446	
Број отказа безвизних или привремених боравака	817	670	508	282	189	208	172	444	514	882	
Број отказа безвизних или привремених боравака са протјеривањем	59	52	31	38	17	34	0	23	15	28	
Број отказа сталних боравака	83	63	52	66	36	20	14	62	50	37	
Број рјешења о протјеривању	380	294	418	927	1.540	1.554	1.209	1.330	1.638	2.582	
Број странаца стављених под надзор	251	210	313	897	970	1.068	872	911	1.179	1.958	
Имиграциони центар	218	193	311	860	948	710	515	612	714	683	
На одређено подручје или мјесто	33	17	2	37	22	358	357	299	465	1.275	
Број закључака о дозволи извршења рјешења о протјеривању	5	5	18	1	3	3	0	1	7	79	
Број странаца враћених из БиХ по споразумима о реадмисији	57	29	156	358	670	330	195	89	103	298	
Добровољни повратак из БиХ уз асистенцију Службе за послове са странцима	169	179	246	628	324	403	259	459	561	381	
Број добровољних повратака миграната (уз помоћ ЈОМ-а)	104	197	148	379	628	624	290	248	403	220	
Држављана БиХ	104	197	148	379	217	190	58	42	275	124	
Страних држављана из БиХ	0	0	0	0	411	434	232	206	128	96	
Прихват странаца по споразуму о реадмисији са Републиком Хрватском	55	42	105	311	652	783	330	570	836	4.264	
Број особа које су затражиле азил у БиХ	45	46	79	381	1.568	784	244	167	149	147	
Број издатих радних дозвола странцима у току године	2.197	2.465	2.628	2.593	2.822	3.183	2.586	2.775	3.780	4.586	
Број странаца који су стекли држављанство БиХ	676	641	682	667	728	657	567	557	562	538	
Незаконити мигранти на територији БиХ пријављени Служби за послове са странцима	-	-	-	-	23.902	29.302	16.190	15.812	27.429	34.409	
Број емиграната који воде поријекло из БиХ, што укључује потомке бх. исељеника рођене у земљи домаћина (процјена Министарства за људска права и избјеглице БиХ)							2.200.000				
Популација у БиХ (Босна и Херцеговина у бројевима 2016, Агенција за статистику БиХ, 2016 и Службени гласник БиХ бр. 60/16)							3.531.159				

**ИЗДАТЕ ВИЗЕ У ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНИМ ПРЕДСТАВНИШТВИМА БИХАНЕКС 2.
У 2022. И 2023. ГОДИНИ**

Ред. бр.	ДРЖАВА	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
1	Авганистан	12	22	-
2	Аландска Острва		1	-
3	Алжир	18	28	-
4	Ангола	1	6	500,00%
5	Бангладеш	115	304	164,35%
6	Бахреин		26	-
7	Бенин	2	6	200,00%
8	Бјелорусија	9	59	555,56%
9	Боливија	1	0	-
10	Ботсвана	1	1	-
11	Бразил	24	32	-
12	Буркина Фасо	1	2	100,00%
13	Бурунди	3	2	-33,33%
14	Бутан	2	0	-100,00%
15	Вијетнам	100	50	-50,00%
16	Гамбија	1	2	100,00%
17	Гана	14	31	121,43%
18	Гвинеја	3	6	100,00%
19	Гвинеја Бисао		1	-
20	Грузија		1	-
21	Доминиканска Република	2	2	0,00%
22	Египат	323	416	28,79%
23	Еквадор	2	3	50,00%
24	Еритреја	20	19	-5,00%
25	Етиопија	194	245	26,29%
26	Замбија		3	-
27	Зимбабве	2	6	200,00%
28	Израел		2	-
29	Индија	1.100	1.389	26,27%
30	Индонезија	355	319	-10,14%
31	Ирак	1.695	88	-94,81%
32	Иран	230	175	-
33	Јамајка	4	2	-50,00%
34	Јемен	257	265	-
35	Јерменија	43	37	-13,95%
36	Јордан	1.297	2.203	69,85%
37	Јужноафричка Република	46	79	71,74%
38	Казахстан	52	129	148,08%
39	Камбоџа	2	5	-
40	Камерун	4	12	200,00%
41	Канада		3	-
42	Катар	3	3	0,00%
43	Кенија	39	48	23,08%
44	Кина	298	639	-

**ИЗДАТЕ ВИЗЕ У ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНИМ ПРЕДСТАВНИШТВИМА БИХАНЕКС 2.
У 2022. И 2023. ГОДИНИ**

Ред. бр.	ДРЖАВА	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
45	Киргистан	36	62	-
46	Колумбија	1	1	0,00%
47	Комори	104	127	22,12%
48	Конго Демократска Република	1	7	-
49	Косово*	723	865	-
50	Куба	18	29	61,11%
51	Кувајт	5	2	-60,00%
52	Лаос	1	8	-
53	Либан	1.408	1.256	-10,80%
54	Либија	242	354	46,28%
55	Мадагаскар	2	0	-100,00%
56	Малави	2	1	-50,00%
57	Малдиви	2	8	-
58	Малезија	6	7	-
59	Мали	1		-100,00%
60	Мароко	40	46	15,00%
61	Мауретанија	4	3	-
62	Мијанмар	7	20	185,71%
63	Мозамбик			-
64	Молдавија		1	-
65	Монголија	40	3	-92,50%
66	Намибија	10	0	-
67	Непал	138	353	-
68	Непознато држављанство	125	211	68,80%
69	Нигер	2	0	-
70	Нигерија	26	25	-3,85%
71	Никарагва		1	-
72	Њемачка		1	-
73	Обала Слоноваче	6	3	-50,00%
74	Пакистан	235	313	33,19%
75	Палестина	128	255	99,22%
76	Папуа Нова Гвинеја	1	0	-100,00%
77	Порторико		2	-
78	Руанда	36	1	-97,22%
79	Руска Федерација	146	181	23,97%
80	Салвадор	1		-100,00%
81	Саудијска Арабија	11.200	8.300	-25,89%
82	Сенегал	3	29	866,67%
83	Сијера Леоне	2		-100,00%
84	Сиријска Арапска Република	344	283	-17,73%
85	Соломонска Острва		1	-
86	Сомалија	16	62	287,50%
87	Србија		2	-
88	Судан	51	54	5,88%

ИЗДАТЕ ВИЗЕ У ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНИМ ПРЕДСТАВНИШТВИМА БИХ АНЕКС 2.
У 2022. И 2023. ГОДИНИ

Ред. бр.	ДРЖАВА	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
89	Тајланд	13	34	161,54%
90	Танзанија	6	22	-
91	Таџикистан	24	21	-
92	Того		3	-
93	Тунис	39	43	-
94	Туркменистан	7	4	-
95	Турска	79	51	-
96	Уганда	42	55	-
97	Узбекистан	35	28	-
98	Уједињени Арапски Емирати	1	1	-
99	Украјина	20	13	-
100	Филипини	994	1.221	-
101	Чад	1	6	-
102	Џибути	1	0	-
103	Шри Ланка	115	210	-
УКУПНО:		22.765	21.261	-6,61%

* Овај назив не прејудицира статус Косова и у складу је са УН-овом Резолуцијом Савјета безбједности 1244 и мишљењем Међународног суда правде о косовској Декларацији о независности.

ИЗДАТЕ ВИЗЕ НА ГРАНИЦИ БИХ У 2022. И 2023. ГОДИНИ

АНЕКС 3.

Ред. бр.	ДРЖАВА	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
1	Бангладеш		5	-
2	Бахреин		11	-
3	Гамбија	2		-
4	Гвинеја	8		-
5	Зимбабве	1		-
6	Иран	7		-100,00%
7	Камерун	2		-100,00%
8	Мароко		2	-
9	Мозамбик	3		-
10	Сенегал	4		-100,00%
УКУПНО:		27	18	-33,33%

ОДБИЈЕНИ УЛАСЦИ НА ГРАНИЦИ БИХ У 2022. И 2023. ГОДИНИ

АНЕКС 4.

Ред. бр.	ДРЖАВА	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
1	Авганистан	8	3	-62,50%
2	Азербејџан		2	-
3	Албанија	36	7	-80,56%
4	Алжир	1	5	400,00%
5	Аргентина	1		-100,00%
6	Аустралија		1	-
7	Аустрија	42	18	-57,14%
8	Бангладеш	4	11	175,00%
9	Бахреин		18	-
10	Без држављанства	1		-100,00%
11	Белгија	6	4	-33,33%
12	Бјелорусија	16	8	-50,00%
13	Бразил	1		-100,00%
14	Бугарска	9	1	-88,89%
15	Буркина Фасо		2	-
16	Бурунди	4		-100,00%
17	Вијетнам	2	1	-50,00%
18	Гамбија	1		-100,00%
19	Гана	1		-100,00%
20	Гвинеја		1	-
21	Грузија	1	1	0,00%
22	Данска	6		-100,00%
23	Доминиканска Република	1		-100,00%
24	Египат	5	15	200,00%
25	Еквадор	4	1	-75,00%
26	Зимбабве		1	-
27	Израел	1	1	0,00%
28	Индија	49	40	-18,37%
29	Индонезија	1	4	300,00%
30	Ирак		18	-
31	Иран	6	4	-33,33%
32	Ирска	3		-100,00%
33	Италија	25	15	-40,00%
34	Јамајка	1		-100,00%
35	Јемен	4	5	25,00%
36	Јерменија	10	3	-70,00%
37	Јордан	2	3	50,00%
38	Јужна Африка	3		-100,00%
39	Јужна Кореја		2	-
40	Јужноафричка Република		6	-
41	Казахстан	22	20	-9,09%
42	Камерун	1		-100,00%
43	Канада	1		-100,00%

ОДБИЈЕНИ УЛАСЦИ НА ГРАНИЦИ БИХ У 2022. И 2023. ГОДИНИ

АНЕКС 4.

Ред. бр.	ДРЖАВА	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
44	Катар	1		-100,00%
45	Кина	13	89	584,62%
46	Киргистан	4	5	25,00%
47	Комори		1	-
48	Конго Демократска Република	1	1	0,00%
49	Косово*	276	277	0,36%
50	Куба	13	6	-53,85%
51	Кувајт	1	2	100,00%
52	Летонија	1		-100,00%
53	Либан	2	4	100,00%
54	Либија	2	2	0,00%
55	Мадагаскар		1	-
56	Мађарска	7		-100,00%
57	Малезија	1		-100,00%
58	Мароко		2	-
59	Мијанмар	2	1	-50,00%
60	Молдавија		4	-
61	Монголија	2	5	150,00%
62	Непал	27	66	144,44%
63	Нигерија	1	3	200,00%
64	Низоземска		4	-
65	Норвешка	3		-100,00%
66	Њемачка	89	27	-69,66%
67	Оман		1	-
68	Пакистан	16	14	-12,50%
69	Палестина	5	1	-80,00%
70	Пољска	9	5	-44,44%
71	Португалија	1		-100,00%
72	Румунија	3	2	-33,33%
73	Руска Федерација	80	33	-58,75%
74	Саудијска Арабија	43	31	-27,91%
75	Сиријска Арапска Република	20	13	-35,00%
76	Сјеверна Македонија	9	4	-55,56%
77	Сједињене Америчке Државе	5	2	-60,00%
78	Словачка	3		-100,00%
79	Словенија	96	6	-93,75%
80	Сомалија		4	-
81	Србија	35	24	-31,43%
82	Тајланд	2		-100,00%
83	Тунис	11	2	-81,82%
84	Турска	1.321	1.183	-10,45%
85	Узбекистан	4	1	-75,00%

ОДБИЈЕНИ УЛАСЦИ НА ГРАНИЦИ БИХ У 2022. И 2023. ГОДИНИ

АНЕКС 4.

Ред. бр.	ДРЖАВА	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
86	Уједињени Арапски Емирати	2		-100,00%
87	Уједињено Краљевство	5	7	40,00%
88	Украјина	6	3	-50,00%
89	Филипини	4	4	0,00%
90	Француска	16	4	-75,00%
91	Низоземска	16		-100,00%
92	Хрватска	56	29	-48,21%
93	Црна Гора	26	18	-30,77%
94	Чешка Република	2	3	50,00%
95	Чиле		2	-
96	Швајцарска	22	8	-63,64%
97	Шведска	3	2	-33,33%
98	Шпанија	3	3	0,00%
99	Шри Ланка		30	-
УКУПНО:		2.549	2.160	-15,26%

Овај назив не прејудицира статус Косова и у складу је са УН-овом Резолуцијом Савјета безбједности 1244 и мишљењем Међународног суда правде о косовској Декларацији о независности.

**ОТКРИВЕНИ НЕЗАКОНИТИ ПРЕЛАСЦИ ГРАНИЦЕ БИХ
У 2022. И 2023. ГОДИНИ**

АНЕКС 5.

Ред. бр.	ДРЖАВА	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
1	Авганистан	3.625	3.229	-10,92%
2	Азербејџан		9	-
3	Албанија	19	15	-21,05%
4	Алжир	9	30	233,33%
5	Ангола		2	-
6	Аустралија	2		-100,00%
7	Аустрија	1		-100,00%
8	Бангладеш	316	265	-16,14%
9	Белгија	2	3	-
10	Бјелорусија		1	-
11	Боливија		5	-
12	Босна и Херцеговина	12	25	-
13	Бразил	3		-100,00%
14	Бугарска	1	1	0,00%
15	Буркина Фасо	12	1	-
16	Бурунди	1.356	58	-
17	Вијетнам		3	-
18	Гамбија	7	7	-
19	Гана	12	12	0,00%
20	Гвинеја	36	15	-58,33%
21	Гвинеја Бисао	27		-100,00%
22	Грчка	4	1	-
23	Данска	4		-100,00%
24	Египат	1	7	600,00%
25	Еритреја		9	-
26	Замбија	2		-
27	Индија	407	150	-63,14%
28	Ирак	299	377	26,09%
29	Иран	240	240	0,00%
30	Ирска	2		-100,00%
31	Италија	11	8	-27,27%
32	Јемен	2	6	-
33	Јерменија		4	-
34	Јордан		3	-
35	Јужноафричка Република		3	-
36	Камерун	21	29	-
37	Кенија	6		-
38	Кина	2	148	7.300,00%
39	Колумбија	1		-100,00%
40	Конго	174	118	-
41	Кореја, Република	1	1	0,00%
42	Косово*	135	97	-28,15%
43	Куба	97	19	-
44	Летонија	3		-100,00%
45	Либан		3	-

**ОТКРИВЕНИ НЕЗАКОНИТИ ПРЕЛАСЦИ ГРАНИЦЕ БИХ
У 2022. И 2023. ГОДИНИ**

АНЕКС 5.

Ред. бр.	ДРЖАВА	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
46	Либерија		2	-
47	Либија	5	13	160,00%
48	Мађарска	2		-100,00%
49	Малезија	1		-100,00%
50	Мали	9	1	-88,89%
51	Малта	2		-100,00%
52	Мароко	51	578	1.033,33%
53	Монголија		60	-
54	Непал	66	228	-
55	Непознато држављанство	5.975	5.198	-13,00%
56	Нигерија	1	4	300,00%
57	Низоземска	4	3	-25,00%
58	Норвешка	5	2	-60,00%
59	Њемачка	14	15	7,14%
60	Обала Слоноваче	1	3	-
61	Пакистан	549	753	37,16%
62	Палестина	10	20	100,00%
63	Пољска	6	4	-
64	Румунија	2		-100,00%
65	Руска Федерација	36	5	-86,11%
66	Сенегал	4		-
67	Сијера Леоне		48	-
68	Сиријска Арапска Република	138	507	267,39%
69	Сјеверна Македонија	4	2	-
70	Сједињене Америчке Државе	1		-100,00%
71	Словенија		1	-
72	Сомалија	3	22	633,33%
73	Србија	5	10	-
74	Судан	1	8	700,00%
75	Танзанија	1		-100,00%
76	Того	9	4	-
77	Тунис	6	1	-83,33%
78	Турска	512	1.151	124,80%
79	Уганда	2	4	100,00%
80	Уједињено Краљевство	6	2	-66,67%
81	Украјина	3		-100,00%
82	Уругвај	3		-100,00%
83	Филипини		4	-
84	Француска	3	6	100,00%
85	Хрватска	3	5	-
86	Централноафричка Република		2	-
87	Црна Гора	2	1	-
88	Чешка Република	4	4	-
89	Швајцарска	6	5	-
90	Шпанија	2	10	-

**ОТКРИВЕНИ НЕЗАКОНИТИ ПРЕЛАСЦИ ГРАНИЦЕ БИХ
У 2022. И 2023. ГОДИНИ**

АНЕКС 5.

Ред. бр.	ДРЖАВА	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
91	Шри Ланка		53	-
УКУПНО:		14.309	13.643	-4,65%

*Овај натпис не прејудицира статус Косова и у складу је са УН Резолуцијом Савјета безбједности 1244 и мишљењем Међународног суда правде о косовској декларацији о независности

**ИЗДАТЕ БОРАВИШНЕ ДОЗВОЛЕ ЗА ПРИВРЕМЕНИ БОРАВАК У БИХ АНЕКС 6.
ЗА 2022. И 2023. ГОДИНУ**

Ред. бр.	ДРЖАВА	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
1	Авганистан	4	1	-75,00%
2	Азербејџан	11	23	109,09%
3	Аландска Острва		1	-
4	Албанија	103	112	8,74%
5	Алжир	14	16	14,29%
6	Ангола	1	1	0,00%
7	Андора	1		-100,00%
8	Апатриди	2	4	100,00%
9	Аргентина	10	10	0,00%
10	Аустралија	22	49	122,73%
11	Аустрија	517	570	10,25%
12	Бангладеш	63	162	157,14%
13	Бахреин	13	15	15,38%
14	Белгија	6	10	66,67%
15	Бјелорусија	9	10	11,11%
16	Боливија	2	1	-50,00%
17	Боцвана		1	-
18	Бразил	37	58	56,76%
19	Бугарска	22	21	-4,55%
20	Буркина Фасо	1	1	0,00%
21	Бурунди	2	4	100,00%
22	Бутан	1	1	0,00%
23	Венецуела	7	6	-14,29%
24	Вијетнам	1	2	100,00%
25	Гамбија		1	-
26	Гана	5	10	100,00%
27	Гватемала	3	1	-66,67%
28	Гвинеја	1		-100,00%
29	Гренада	1	0	-100,00%
30	Грузија	7	21	200,00%
31	Грчка	26	26	0,00%
32	Данска	8	11	37,50%
33	Доминиканска Република	3	2	-33,33%
34	Египат	172	178	3,49%
35	Еритреја	1		-100,00%
36	Естонија	4	4	0,00%
37	Етиопија	3	3	0,00%
38	Израел	10	17	70,00%
39	Индија	72	586	713,89%
40	Индонезија	32	45	40,63%

**ИЗДАТЕ БОРАВИШНЕ ДОЗВОЛЕ ЗА ПРИВРЕМЕНИ БОРАВАК У БИХ АНЕКС 6.
ЗА 2022. И 2023. ГОДИНУ**

Ред. бр.	ДРЖАВА	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
41	Ирак	13	20	53,85%
42	Иран	34	23	-32,35%
43	Ирска	6	7	16,67%
44	Италија	233	236	1,29%
45	Јамајка	1	2	100,00%
46	Јапан	6	7	16,67%
47	Јемен	36	37	2,78%
48	Јерменија	4	1	-75,00%
49	Јордан	111	120	8,11%
50	Јужноафричка Република	18	19	5,56%
51	Казахстан	19	11	-42,11%
52	Камбоџа		1	-
53	Камерун	2	6	200,00%
54	Канада	50	57	14,00%
55	Катар	40	34	-15,00%
56	Кенија	6	8	33,33%
57	Кина	485	665	37,11%
58	Кипар	8	10	25,00%
59	Киргистан	1	1	0,00%
60	Колумбија	13	29	123,08%
61	Комори	1	3	200,00%
62	Кореја, Република	3	9	200,00%
63	Косово*	5	7	40,00%
64	Костарика	5	4	-20,00%
65	Куба		1	-
66	Кувајт	154	139	-9,74%
67	Летонија	4	4	0,00%
68	Либан	34	28	-17,65%
69	Либија	134	147	9,70%
70	Литванија	5	3	-40,00%
71	Лихтенштајн		1	-
72	Луксембург	1	3	200,00%
73	Мађарска	9	11	22,22%
74	Макао	1		-100,00%
75	Малави		2	-
76	Малезија	12	12	0,00%
77	Мали	2	2	0,00%
78	Малта	4	2	-50,00%
79	Мароко	27	35	29,63%
80	Мауританија	1	11	1.000,00%

**ИЗДАТЕ БОРАВИШНЕ ДОЗВОЛЕ ЗА ПРИВРЕМЕНИ БОРАВАК У БИХ АНЕКС 6.
ЗА 2022. И 2023. ГОДИНУ**

Ред. бр.	ДРЖАВА	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
81	Маурицијус	2		-100,00%
82	Мексико	23	16	-30,43%
83	Мијанмар	1		-100,00%
84	Молдавија	18	20	11,11%
85	Монголија		1	-
86	Намибија		1	-
87	Непал	54	155	187,04%
88	Нигер	1	1	0,00%
89	Нигерија	13	16	23,08%
90	Низоземска	92	97	5,43%
91	Никарагва	3		-100,00%
92	Нови Зеланд	2	8	300,00%
93	Норвешка	6	16	166,67%
94	Њемачка	510	589	15,49%
95	Обала Слоноваче	2		-100,00%
96	Оман	17	11	-35,29%
97	Пакистан	40	57	42,50%
98	Палестина	29	32	10,34%
99	Панама		1	-
100	Парагвај	1		-100,00%
101	Перу	8	12	50,00%
102	Пољска	46	52	13,04%
103	Португалија	10	8	-20,00%
104	Руанда	2	6	200,00%
105	Румунија	37	30	-18,92%
106	Руска Федерација	196	270	37,76%
107	Салвадор	2	6	200,00%
108	Саудијска Арабија	117	121	3,42%
109	Сенегал		2	-
110	Сингапур	1	2	100,00%
111	Сиријска Арапска Република	225	264	17,33%
112	Сјеверна Македонија	299	315	5,35%
113	Сједињене Америчке Државе	313	300	-4,15%
114	Словачка	29	28	-3,45%
115	Словенија	196	212	8,16%
116	Соломонска Острва		1	-
117	Сомалија	5	12	140,00%
118	Србија	1.688	1.859	10,13%
119	Судан	19	18	-5,26%
120	Тајланд	3	5	66,67%

**ИЗДАТЕ БОРАВИШНЕ ДОЗВОЛЕ ЗА ПРИВРЕМЕНИ БОРАВАК У БИХ АНЕКС 6.
ЗА 2022. И 2023. ГОДИНУ**

Ред. бр.	ДРЖАВА	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
121	Танзанија	7	5	-28,57%
122	Таџикистан	6	4	-33,33%
123	Того		1	-
124	Тринидад и Тобаго	1	1	0,00%
125	Тунис	28	31	10,71%
126	Турска	2.391	2.862	19,70%
127	Уганда	6	10	66,67%
128	Узбекистан	1	2	100,00%
129	Уједињени Арапски Емирати	89	82	-7,87%
130	Уједињено Краљевство	95	96	1,05%
131	Украјина	219	258	17,81%
132	Уругвај		5	-
133	Филипини	43	51	18,60%
134	Финска	8	8	0,00%
135	Француска	102	82	-19,61%
136	Хондурас	1		-100,00%
137	Хрватска	760	849	11,71%
138	Црна Гора	568	696	22,54%
139	Чад	1	1	0,00%
140	Чешка Република	27	32	18,52%
141	Чиле	4	3	-25,00%
142	Џибути	1	1	0,00%
143	Швајцарска	58	72	24,14%
144	Шведска	31	42	35,48%
145	Шпанија	32	30	-6,25%
146	Шри Ланка	14	11	-21,43%
УКУПНО:		11.188	13.481	20,50%

*Овај натпис не прејудуцира статус Косова и у складу је са УН-овом Резолуцијом Савјета безбједности 1244 и мишљењем Међународног суда правде о косовској Декларацији о независности

**ИЗДАТЕ БОРАВИШНЕ ДОЗВОЛЕ ЗА СТАЛНИ БОРАВАК У БИХ
ЗА 2022. И 2023. ГОДИНУ**

АНЕКС 7.

Ред. бр.	ДРЖАВА	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
1	Албанија	1	4	300,00%
2	Алжир	3		-100,00%
3	Аргентина		1	-
4	Аустрија	36	24	-33,33%
5	Бахреин		1	-
6	Белгија		1	-
7	Бразил		1	-
8	Бугарска	3	1	-66,67%
9	Грчка		2	-
10	Египат	11	16	45,45%
11	Индија	1		-100,00%
12	Индонезија	6	2	-66,67%
13	Ирак		2	-
14	Иран	1	4	300,00%
15	Ирска	1	1	0,00%
16	Италија	9	6	-33,33%
17	Јемен	3	6	100,00%
18	Јерменија	1	1	0,00%
19	Јордан	5	5	0,00%
20	Јужноафричка Република		1	-
21	Канада	2	2	0,00%
22	Кина	20	17	-15,00%
23	Колумбија		1	-
24	Кувајт	2	4	100,00%
25	Либан	3		-100,00%
26	Либија	3	7	133,33%
27	Малезија		2	-
28	Мароко	2	1	-50,00%
29	Молдавија	4	2	-50,00%
30	Низоземска	4	2	-50,00%
31	Њемачка	22	21	-4,55%
32	Пакистан	1	4	300,00%
33	Палестина	3		-100,00%
34	Пољска	1	2	100,00%
35	Румунија	2	3	50,00%
36	Руска Федерација	13	21	61,54%
37	Саудијска Арабија		3	-
38	Сиријска Арапска Република	15	16	6,67%
39	Сјеверна Македонија	31	36	16,13%
40	Сједињене Америчке Државе	1	13	1.200,00%
41	Словачка	1	1	0,00%
42	Словенија	8	9	12,50%
43	Србија	9	9	0,00%
44	Судан	1		-100,00%

**ИЗДАТЕ БОРАВИШНЕ ДОЗВОЛЕ ЗА СТАЛНИ БОРАВАК У БИХ
ЗА 2022. И 2023. ГОДИНУ**

АНЕКС 7.

Ред. бр.	ДРЖАВА	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
45	Танзанија	1		-100,00%
46	Таџикистан	2		-100,00%
47	Тунис	1	1	0,00%
48	Турска	34	39	14,71%
49	Уганда	1	1	0,00%
50	Уједињени Арапски Емирати	1	2	100,00%
51	Уједињено Краљевство	3	6	100,00%
52	Украјина	1	9	800,00%
53	Филипини	2	3	50,00%
54	Француска	2	2	0,00%
55	Хрватска	44	47	6,82%
56	Црна Гора	63	74	17,46%
57	Чешка Република	2		-100,00%
58	Швајцарска	3	4	33,33%
59	Шведска	1	1	0,00%
60	Шпанија		1	-
61	Шри Ланка		1	-
УКУПНО:		390	446	14,36%

ИЗРЕЧЕНЕ МЈЕРЕ ПРЕМА СТРАНЦИМА У 2023. ГОДИНИ

АНЕКС 8.

Ред. бр.	ДРЖАВА	Отказ боравка		Отказ безвизног или привременог боравка са протјеривањем	Протјеривање	Стављање под надзор у Имиграциони центар
		Безвизни и привремен и боравак	Стални боравак			
1	Авганистан				320	44
2	Азербејџан				2	
3	Албанија	9			10	8
4	Алжир				16	9
5	Ангола				1	
6	Аустралија	2			1	
7	Аустрија	2			2	
8	Бангладеш	3		8	41	12
9	Бјелорусија	1				
10	Боливија				3	1
11	Бразил	2				
12	Бугарска	1			2	
13	Бурунди				5	
14	Вијетнам				4	3
15	Гана				3	
16	Гвинеја				1	
17	Гренада	1				
18	Доминиканска Република				3	
19	Египат	3			5	
20	Еквадор				1	
21	Замбија				1	
22	Израел				2	
23	Индија	44	1		28	1
24	Индонезија	2			8	
25	Ирак				59	2
26	Иран				35	2
27	Италија	4			2	
28	Јапан	2				
29	Јемен				2	
30	Јордан	1	1		24	1
31	Казахстан				2	
32	Камерун				1	
33	Канада	2			1	
34	Кина	19	3		336	10
35	Конго				1	
36	Конго Демократска Република				4	
37	Косово*	1			15	10
38	Костарика				1	
39	Куба				41	14
40	Либан				2	
41	Либија	5			12	1

ИЗРЕЧЕНЕ МЈЕРЕ ПРЕМА СТРАНЦИМА У 2023. ГОДИНИ

АНЕКС 8.

Ред. бр.	ДРЖАВА	Отказ боравка		Отказ безвизног или привременог боравка са протјеривањем	Протјеривање	Стављање под надзор у Имиграциони центар
		Безвизни и привремен и боравак	Стални боравак			
42	Мађарска	1			1	
43	Мароко				60	17
44	Молдавија		1		1	
45	Монголија				2	
46	Непал	14		3	64	16
47	Нигерија	2			1	
48	Низоземска	1	1		1	1
49	Њемачка	4			6	
50	Пакистан	1			72	23
51	Палестина				9	
52	Пољска				2	2
53	Румунија	2				
54	Руска Федерација	7			16	3
55	Саудијска Арабија	2			10	
56	Сиријска Арапска Република		2		44	
57	Сјеверна Македонија	8	1		6	3
58	Сједињене Америчке Државе	13			10	
59	Словачка	1			5	
60	Словенија	1			3	
61	Сомалија				8	1
62	Србија	151	2	6	27	11
63	Судан				1	
64	Тајван					1
65	Тунис				6	1
66	Турска	514	8	8	1.182	479
67	Уганда	2				
68	Уједињени Арапски Емирати				2	
69	Уједињено Краљевство	3				
70	Украјина	3				
71	Филипини				5	1
72	Француска	1			3	2
73	Хрватска	27	15	2	15	3
74	Централноафричка Република				1	
75	Црна Гора	19	1	1	7	
76	Чешка Република				2	
77	Швајцарска		1			
78	Шпанија	1			1	1
79	Шри Ланка				11	1
УКУПНО:		882	37	28	2.581	684

*Овај назив не прејудицира статус Косова и у складу је са УН-овом Резолуцијом Савјета безбједности 1244 и мишљењем Међународног суда правде о косовској Декларацији о независности

**ПОДНЕСЕНИ ЗАХТЈЕВИ ЗА АЗИЛ
НАДЛЕЖНИМ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА ОД 2014. ДО 2023. ГОДИНЕ**

АНЕКС 9.

Ред. Бр.	ДРЖАВА	2014.		2015.		2016.		2017.		2018.		2019.		2020.		2021.		2022.		2023.		УКУПНО		
		Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	
1	Авганистан	10	10	6	6	3	3	37	41	128	334	38	79	20	31	24	31	9	9	16	16	291	560	
2	Азербејџан							3	3	1	1	1	5			1	1				1	6	11	
3	Алжир	3	3					77	77	18	18	5	5	6	6	1	1	4	4			114	114	
4	Аустрија													1	1							1	1	
5	Бангладеш	2	2	1	1			2	2	2	2			1	4							8	11	
6	Без држављанства									3	3											3	3	
7	Бурунди																	6	16	1	1	7	17	
8	Вануату																			1	1	1	1	
9	Гамбија							1	1													1	1	
10	Египат	1	1			1	1			4	4	2	2					2	2	1	1	11	11	
11	Еквадор																	1	2			1	2	
12	Еритреја											1	1	1								1	2	
13	Етиопија	1	1																			1	1	
14	Западна Сахара															1	3					1	3	
15	Израел															1	1					1	1	
16	Индија									16	16	4	9	1	1							21	26	
17	Ирак	4	4	4	4	4	6	8	8	39	116	97	327	18	72	6	12	2	3	2	2	184	554	
18	Иран	1	1					9	10	157	364	47	121	8	13	17	28	1	1	4	4	244	542	
19	Јемен									11	18	2	2	3	7							16	27	
20	Јерменија	3	3	2	5																	5	8	
21	Јордан					2	3	1	1													3	4	
22	Камерун	1	1	4	4	2	2							8	8							15	15	
23	Кенија					2	2															2	2	
24	Кина													1	1							1	1	
25	Конго ДР	1	1	1	1			1	1													3	3	
26	Конго, Република			1	1																	1	1	
27	Куба			1	1			2	2					1	1			15	19			19	23	
28	Кувajt							1	3	1	1	1	1			1	1					4	6	
29	Либан							3	3					1	1							4	4	
30	Либија							21	21	35	35	3	3	1	1							60	60	
31	Мали			1	1													1	1			2	2	
32	Мароко	2	2			2	2	26	26	22	22	3	5	17	17	11	11	2	2	3	3	88	90	
33	Мауританија							1	1													1	1	
34	Мијанмар															1	1					1	1	
35	Непал							3	3	11	13											14	16	
36	Нигерија							1	2											1	1	2	3	
37	Обала Слоноваче									1	1											1	1	
38	Пакистан					11	12	65	65	344	350	64	68	17	17	21	29	6	6	1	1	529	548	
39	Палестина	1	1	3	3	1	1	6	6	31	38	6	9	2	4	1	1	1	1	5	7	57	71	
40	Пољска							1	1													1	1	
41	Руанда																				1	1	1	1
42	Руска Федерација							7	15	3	7			1	5			9	15	27	47	47	89	
43	САД	1	1																			1	1	
44	Саудијска Арабија											1	1									1	1	
45	Сијера Леоне			5	5					1	1					1	1			8	8	15	15	
46	Сиријска Арапска Република	4	4	5	5	17	18	31	47	110	189	23	58	8	10	5	5	4	8	5	5	212	349	
47	Сјеверна Македонија							1	1	1	2											2	3	
48	Словачка															1	1			3	3	4	4	
49	Словенија							1	1													1	1	
50	Сомалија	2	2							6	6	2	7							1	1	11	16	
51	Србија	1	1	3	3	6	8	4	4	1	1					3	3			2	2	20	22	
52	Судан	4	4									1	2							1	1	6	7	
53	Таџикистан							1	1													1	1	
54	Тунис							3	3	2	2	2	3	2	3	1	3			3	3	13	17	
55	Турска			2	3	13	19	20	29	11	22	30	74	19	39	22	33	25	29	18	25	160	273	
56	Украјина	1	1	1	1					1	1					1	1	21	29	8	12	33	45	
57	Филипини					1	1	1	1									2	2			4	4	
58	Хрватска			1	1	1	1							1	1					1	1	4	4	
59	Централноафричка Република	1	1																			1	1	
60	Црна Гора			1	1					1	1											2	2	
61	Шри Ланка	1	1					2	2			1	2									4	5	
УКУПНО:		45	45	42	46	66	79	340	381	961	#####	333	784	138	244	120	167	111	149	113	147	2.269	3.610	

**БРОЈ ИЗДАТИХ РАДНИХ ДОЗВОЛА ЗА СТРАНЦЕ У БИХ
ЗА 2022. И 2023. ГОДИНУ**

АНЕКС 10.

Ред. бр.	ДРЖАВА ПОРИЈЕКЛА	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
1	Азербејџан		3	-
2	Албанија	72	79	9,72%
3	Алжир	1	2	100,00%
4	Ангола	1	1	0,00%
5	Андора	1		-100,00%
6	Аргентина	6	5	-16,67%
7	Аустралија	6	18	200,00%
8	Аустрија	42	37	-11,90%
9	Авганистан		2	-
10	Бангладеш	123	394	220,33%
11	Бахреин	12	14	16,67%
12	Белгија	3	1	-66,67%
13	Бјелорусија	2	6	200,00%
14	Бразил	23	36	56,52%
15	Британски териториј Индијског океана		1	-
16	Бугарска	3	2	-33,33%
17	Буркина Фасо	1	1	0,00%
18	Венецуела		1	-
19	Гамбија		1	-
20	Гана	5	7	40,00%
21	Гвинеја	1		-100,00%
22	Грузија		14	-
23	Грчка	5	4	-20,00%
24	Данска	4	4	0,00%
25	Доминиканска Република		1	-
26	Египат	81	72	-11,11%
27	Еквадор			-
28	Ел Салвадор	2	1	-50,00%
29	Етиопија	1	1	0,00%
30	Израел	6	8	33,33%
31	Индија	122	246	101,64%
32	Индонезија	19	12	-36,84%
33	Ирак	9	6	-33,33%
34	Иран	17	18	5,88%
35	Ирска	1	3	200,00%
36	Исланд		1	-
37	Италија	87	71	-18,39%
38	Јамајка		1	-
39	Јапан	3	5	66,67%
40	Јемен	16	9	-43,75%
41	Јордан	38	30	-21,05%
42	Јужноафричка Република	1	2	100,00%
43	Казахстан	3	3	0,00%

**БРОЈ ИЗДАТИХ РАДНИХ ДОЗВОЛА ЗА СТРАНЦЕ У БИХ
ЗА 2022. И 2023. ГОДИНУ**

АНЕКС 10.

Ред. бр.	ДРЖАВА ПОРИЈЕКЛА	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
44	Кајманска острва		1	-
45	Камерун	1	6	500,00%
46	Канада	8	8	0,00%
47	Катар	34	24	-29,41%
48	Кина	169	241	42,60%
49	Киргистан		1	-
50	Колумбија	10	16	60,00%
51	Комори	1		-100,00%
52	Кореја, Република	1	1	0,00%
53	Костарика	1	1	0,00%
54	Куба		1	-
55	Кувајт	137	123	-10,22%
56	Летонија	1	1	0,00%
57	Либан	9	5	-44,44%
58	Либерија		1	-
59	Либија	24	19	-20,83%
60	Луксембург		2	-
61	Мађарска	1	2	100,00%
62	Малезија	6	3	-50,00%
63	Мали	1		-100,00%
64	Мароко	3		-100,00%
65	Маурицијус	5	12	140,00%
66	Мексико	2	4	100,00%
67	Молдавија	1	2	100,00%
68	Намибија	1		-100,00%
69	Непал	78	401	414,10%
70	Нигерија	13	11	-15,38%
71	Низоземска	20	21	5,00%
72	Низоземски Антили	5	1	-80,00%
73	Нови Зеланд		1	-
74	Норвешка	1	1	0,00%
75	Њемачка	58	65	12,07%
76	Обала Слоноваче	1		-100,00%
77	Оман	11	9	-18,18%
78	Пакистан	22	125	468,18%
79	Палестина	9	10	11,11%
80	Парагвај	1		-100,00%
81	Пољска	8	5	-37,50%
82	Румунија	8	8	0,00%
83	Руска Федерација	58	77	32,76%
84	Сан Марино		1	-
85	Саудијска Арабија	97	89	-8,25%
86	Свазиланд	1		-100,00%

**БРОЈ ИЗДАТИХ РАДНИХ ДОЗВОЛА ЗА СТРАНЦЕ У БИХ
ЗА 2022. И 2023. ГОДИНУ**

АНЕКС 10.

Ред. бр.	ДРЖАВА ПОРИЈЕКЛА	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
87	Свети Кристофер и Невис		1	-
88	Сенегал		2	-
89	Сиријска Арапска Република	91	93	2,20%
90	Сјеверна Кореја		1	-
91	Сјеверна Македонија	57	41	-28,07%
92	Сједињене Америчке Државе	66	49	-25,76%
93	Словачка	5	10	100,00%
94	Словенија	53	53	0,00%
95	Соломонска Острва		1	-
96	Сомалија	3	6	100,00%
97	Србија	661	624	-5,60%
98	Судан	2	7	250,00%
99	Танзанија	3	21	600,00%
100	Того		1	-
101	Тунис	5	5	0,00%
102	Турска	861	801	-6,97%
103	Уганда	2	2	0,00%
104	Узбекистан	1	1	0,00%
105	Уједињени Арапски Емирати	90	82	-8,89%
106	Уједињено Краљевство	23	23	0,00%
107	Украјина	7	7	0,00%
108	Филипини	11	19	72,73%
109	Финска	4	3	-25,00%
110	Француска	11	7	-36,36%
111	Хрватска	169	164	-2,96%
112	Црна Гора	102	123	20,59%
113	Чешка Република	9	6	-33,33%
114	Чиле	2		-100,00%
115	Швајцарска	6	2	-66,67%
116	Шведска	4	5	25,00%
117	Шпанија	6	4	-33,33%
118	Шри Ланка	2		-100,00%
УКУПНО:		3.780	4.586	21,32%

ПРИЈАВЉЕНИ СЛУЖБИ ЗА ПОСЛОВЕ СА СТРАНЦИМА ЗА 2022. И 2023. ГОДИНУ

Ред. бр.	ДРЖАВА ПОРИЈЕКЛА	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
1	Азербејџан	4	15	275,00%
2	Албанија	4	11	175,00%
3	Алжир	50	437	774,00%
4	Ангола	5	9	80,00%
5	Јерменија		11	-
6	Аустралија	2	9	350,00%
7	Аустрија	26	23	-11,54%
8	Авганистан	11.038	14.442	30,84%
9	Бангладеш	2.161	1.093	-49,42%
10	Бахреин	1	51	5.000,00%
11	Белгија	1	2	100,00%
12	Бенин	5	1	-80,00%
13	Бјелорусија	1	3	200,00%
14	Боливија	34	16	-52,94%
15	Босвана		1	-
16	Брунеји	2		-100,00%
17	Бугарска	1	3	200,00%
18	Буркина Фасо	24	9	-62,50%
19	Бурунди	3.987	54	-98,65%
20	Ванату		1	-
21	Велика Британија		5	-
22	Вијетнам		3	-
23	Габон	1	1	0,00%
24	Гамбија	78	31	-60,26%
25	Гана	123	40	-67,48%
26	Гвинеја	226	63	-72,12%
27	Гвинеја Бисао	143	2	-98,60%
28	Грузија		3	-
29	Грчка	2	4	100,00%
30	Данска	1	1	0,00%
31	Доминиканска Република	4	4	0,00%
32	Египат	14	108	671,43%
33	Еквадор	2	2	0,00%
34	Еритреја	21	46	119,05%
35	Етиопија	3	5	66,67%
36	Замбија		1	-
37	Западна Сахара	2	5	150,00%
38	Зимбабве		1	-
39	Израел	1	1	0,00%
40	Индија	729	237	-67,49%
41	Индонезија		7	-
42	Ирак	313	338	7,99%
43	Иран	1.413	1.076	-23,85%
44	Италија	25	10	-60,00%
45	Јамајка		3	-
46	Јемен	4	10	150,00%
47	Јордан	13	35	169,23%

НЕЗАКОНИТИ МИГРАНТИ НА ТЕРИТОРИЈИ БИХ

АНЕКС 11.

ПРИЈАВЉЕНИ СЛУЖБИ ЗА ПОСЛОВЕ СА СТРАНЦИМА ЗА 2022. И 2023. ГОДИНУ

Ред. бр.	ДРЖАВА ПОРИЈЕКЛА	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
48	Јужни Судан	4	24	500,00%
49	Јужноафричка Република	1	2	100,00%
50	Казахстан	1	2	100,00%
51	Камерун	183	120	-34,43%
52	Канада	4	3	-25,00%
53	Кенија	6	2	-66,67%
54	Кина	107	267	149,53%
55	Кипар		1	-
56	Киргистан		2	-
57	Комори	12	9	-25,00%
58	Конго		49	-
59	Конго Демократска Република	758	835	10,16%
60	Кореја, Република	1	1	0,00%
61	Косово*	31	10	-67,74%
62	Костарика		1	-
63	Куба	1.362	789	-42,07%
64	Кувајт	8	6	-25,00%
65	Летонија	1	2	100,00%
66	Либан	9	3	-66,67%
67	Либериа		2	-
68	Либија	41	50	21,95%
69	Литванија	1		-100,00%
70	Мађарска	1	1	0,00%
71	Малезија	2	2	0,00%
72	Мали	45	14	-68,89%
73	Мароко	134	7.135	5.224,63%
74	Мауританија	14	3	-78,57%
75	Мексико	2		-100,00%
76	Мијанмар	1	2	100,00%
77	Мозамбик		1	-
78	Молдавија	1	2	100,00%
79	Монголија	1	60	5.900,00%
80	Непал	326	209	-35,89%
81	Непознато држављанство	1		-100,00%
82	Нигер	5		-100,00%
83	Нигерија	38	42	10,53%
84	Низоземска	6	8	33,33%
85	Нови Зеланд		1	-
86	Норвешка	6	3	-50,00%
87	Њемачка	36	48	33,33%
88	Обала Слоноваче	19	7	-63,16%
89	Пакистан	2.154	1.371	-36,35%
90	Палестина	26	160	515,38%
91	Папуа Нова Гвинеја		1	-
92	Перу	1		-100,00%
93	Пољска	6	6	0,00%
94	Руанда		2	-

ПРИЈАВЉЕНИ СЛУЖБИ ЗА ПОСЛОВЕ СА СТРАНЦИМА ЗА 2022. И 2023. ГОДИНУ

Ред. бр.	ДРЖАВА ПОРИЈЕКЛА	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
95	Румунија	2	1	-50,00%
96	Руска Федерација	63	83	31,75%
97	Саудијска Арабија	6	13	116,67%
98	Сенегал	47	13	-72,34%
99	Сијера Леоне	50	319	538,00%
100	Сиријска Арапска Република	116	2.486	2.043,10%
101	Сјеверна Македонија	27	23	-14,81%
102	Сједињене Америчке Државе	10	30	200,00%
103	Словачка	2	9	350,00%
104	Словенија	18	13	-27,78%
105	Сомалија	35	108	208,57%
106	Србија	184	204	10,87%
107	Судан	23	95	313,04%
108	Танзанија	2	1	-50,00%
109	Таџикистан	5		-100,00%
110	Того	47	22	-53,19%
111	Тунис	33	88	166,67%
112	Туркменистан	1		-100,00%
113	Турска	656	1.175	79,12%
114	Уганда	6	20	233,33%
115	Узбекистан	1	12	1.100,00%
116	Уједињени Арапски Емирати	6	2	-66,67%
117	Уједињено Краљевство	4		-100,00%
118	Украјина	115	14	-87,83%
119	Филипини	12	7	-41,67%
120	Финска		1	-
121	Француска	4	8	100,00%
122	Хаити	3	2	-33,33%
123	Хрватска	49	52	6,12%
124	Централноафричка Република	8	2	-75,00%
125	Црна Гора	57	48	-15,79%
126	Чад		1	-
127	Чешка Република	1	1	0,00%
128	Швајцарска	3	2	-33,33%
129	Шведска	5	1	-80,00%
130	Шпанија	2	3	50,00%
131	Шри Ланка	7	59	742,86%
УКУПНО:		27.429	34.409	25,45%

*Овај назив не прејудуцира статус Косова и у складу је са УН-овом Резолуцијом Савјета безбједности 1244 и мишљењем Међународног суда правде о косовској Декларацији о независности